

Biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen

Anvisningar om hållbarhetskriterierna för verksamhetsutövare

Dnro 311/070002/2022
31.1.2025

Versionshistorik

Version nr	Datum	Viktigaste ändringar
1.0	1.7.2013	Första publicerade version.
2.0	20.8.2015	Uppdaterad layout, förbättrad läsbarhet, tillägg av Energimyndighetens riktlinjer i och med ökad tillämpningspraxis
3.0	28.6.2017	Uppdaterat på grund av lagändringarna som ILUC-direktivet medfört.
4.0	3.5.2019	Anvisningarna för rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterier har flyttats till denna anvisning. Definitionen av stärkelsrika grödor har lagts till. Kompletterad med ansökan om förhandsbesked för biobrännolja.
5.0	29.1.2021	Uppdaterat på grund av lagändringarna som RED II-direktivet medfört.
5.1	16.6.2021	Uppdatering av definitioner, kapitel 6 om förhandsbesked samt uppgifterna i bilaga 1.
5.2	14.2.2022	Borttagning av kapitel 5 om distributionsskyldighet och uppgifterna om distributionsskyldighet i kapitel 1.4 (uppgifterna har flyttats till Energimyndighetens Anvisning om distributionsskyldighet). Uppdatering av kapitlen 1.5, 2.4, 2.5, 4.1, 5 (tidigare 6), 8.3.1 (tidigare 9.3.1) och 8.3.2 (tidigare 9.3.2).
5.3	31.1.2025	Lagt till kapitel 3.3. Begränsade hållbarhetssystem. Uppdaterat ordningsföljden för kapitlen 2 (tidigare 1.4), 3 (tidigare 1.5) och 3.2 (tidigare kapitel 3).

Innehållsförteckning

Definitioner.....	1
1 Inledning	9
1.1 Bakgrund	9
1.2 Anvisningar om hållbarhetskriterierna för verksamhetsutövare	10
1.3 Lagstiftning som förpliktar till hållbarhet beträffande biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen.....	11
1.3.1 Övergångsbestämmelse avseende biomassabränslen	12
2 Verksamhetsutövare	13
2.1 Distributionsskyldig avseende förnybara drivmedel	13
2.2 Distributionsskyldig avseende biobrännolja	13
2.3 Punktskatteskyldig	13
2.4 Verksamhetsutövare enligt lagen om utsläppshandel	14
2.5 Drivmedelsleverantör.....	15
2.6 Anläggningar som producerar el, värme och kyla på minst 20 MW eller 2 MW	15
2.7 Mottagare av statligt stöd.....	16
2.8 Försörjningsberedskapscentralen	17
3 Påvisande av hållbarhet	17
3.1 Alternativa sätt att påvisa hållbarhet	17
3.2 Finlands nationella system.....	18
3.2.1 Krav på hållbarhetssystemet.....	20
3.2.2 Hållbarhetssystemets korrekthet, tillförlitlighet och skydd mot bedrägerier.....	22
3.2.3 Enkelt hållbarhetssystem	23
3.3 Begränsade hållbarhetssystemet	25
3.3.1 Inledning	25
3.3.2 Författningsbakgrund.....	25
3.3.3 Övergångsbestämmelse	26
3.3.4 Beskattning	26
3.3.5 Hållbarhetskriterier för begränsade hållbarhetssystem	26
3.3.6 Beskrivning av hållbarhetssystemen	27
3.3.7 Massbalans.....	27
3.3.8 Klassificering av råvaror.....	28
3.3.9 Ansökan om begränsat hållbarhetssystem	29
3.3.10 Ansökningar som har lämnats in före Energimyndighetens närmare anvisningar	29
3.3.11 Ändringsansökan.....	30
3.3.12 Verifiering	30
3.4 Frivilliga system godkända av kommissionen	30

3.5	Hållbarhetsintyg	31
4	Hållbarhetskriterier	33
4.1	Allmänt om hållbarhetskriterier	33
4.2	Hållbarhetskriterium gällande minskning av växthusgasutsläpp	34
4.3	Hållbarhetskriterium gällande agrobiomassa	35
4.3.1	Allmänt om hållbarheten av agrobiomassa	35
4.3.2	Områden med biologisk mångfald	36
4.3.3	Ändrad markanvändning	39
4.3.4	Dränering av torvmarker	40
4.3.5	Påvisande av agrobiomassans hållbarhet	40
4.4	Hållbarhetskriterier gällande skogsbiomassa	41
4.4.1	Allmänt om hållbarheten av skogsbiomassa	41
4.4.2	Påvisande av skogsbiomassans hållbarhet	44
4.4.2.1	Allmänna krav för påvisandet av skogsbiomassans hållbarhet	44
4.4.2.2	Påvisande av skogsbiomassans hållbarhet enligt ursprungsområde	46
4.4.2.3	Krav gällande markanvändning, ändrad markanvändning och skogsbruk	48
4.4.2.4	Uppfyllande av kriterierna i Finland	49
4.4.2.5	Påvisande av hållbarhet av skogsbiomassa som införskaffats i Finland	50
4.5	Hållbarhetskriterier gällande avfall och restprodukter	52
4.5.1	Allmänt om hållbarheten av avfall och restprodukter	52
4.5.2	Övervaknings- eller förvaltningssystem gällande avfall och restprodukter som härstammar från jordbruksmark	54
4.5.2.1	Påvisande av kriteriet på landsnivå	55
4.5.2.2	Påvisande av kriteriet på ursprungsområdesnivå	56
4.6	Effektkrav på el som produceras från biomassabränslen	58
5	Minskning av växthusgasutsläpp	60
5.1	Allmänt om kriterierna för minskning av växthusgasutsläpp	60
5.2	Fastställande av minskningen av växthusgasutsläppen	61
5.2.1	Användning av normalvärden	62
5.2.2	Biodrivmedlens, de flytande biobränslenas och biomassabränslenas livscykel	64
5.2.3	Definition av allokeringen	67
5.3	Beräkning av de faktiska växthusgasutsläppen	70
5.3.1	Beräkning av totalutsläppet	70
5.3.1.1	Utsläppen av växthusgaser från utvinning eller odling av råvaror, e_{ec}	75
5.3.1.2	Utsläpp vid insamling och transport av råvaror	78
5.3.1.3	Utsläpp till följd av ändrad markanvändning, e_l	78
5.3.1.4	Utsläpp från bearbetning, e_p	80

5.3.1.5	Utsläpp från transporter och distribution, e_{td}	81
5.3.1.6	Avskiljning, lagring eller ersättning av koldioxid, e_{ccs} och e_{ccr}	82
5.3.1.7	Beaktande av utsläpp från elproduktion	83
5.4	Beräkning av minskning av växthusgasutsläpp	84
5.4.1	Minskade utsläpp genom biogas som konsumeras inom transportsektorn och biodrivmedel	84
5.4.2	Minskade utsläpp genom biomassabränslen och flytande biobränslen som används för produktion av värme, kyla och el	84
5.4.3	Beräkningsparametrarnas exakthet	86
5.4.4	Beräkningsvärden som ska användas vid beräkning av minskningen av växthusgasutsläppen	86
6	Förhandsbesked	89
7	Massbalans	91
7.1	Allmänt om massbalansen	91
7.2	Allokering av hållbarhetsinformation	94
7.3	Bestämning av el, värme och kyla producerad från biodrivmedel och biomassabränslen	96
8	Verifiering	97
8.1	Kontrollörens uppgifter och roll	97
8.2	Godkända kontrollörer	98
9	Uppföljning och övervakning	100
9.1	Allmänt om uppföljning och övervakning av hållbarhetssystem	100
9.2	Årlig granskning	101
9.3	Rapport om uppfyllande av hållbarhetskriterierna	102
9.3.1	Allmänt om rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna	102
9.3.2	Uppgifter som ska uppges i rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna	103
9.3.3	Formen av rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna	105
9.3.4	Offentligheten av de rapporterade uppgifterna	106
9.4	Energimyndighetens övriga tillsynsmetoder	106
9.4.1	Verksamhetsutövarens anmälningsskyldighet och Energimyndighetens rätt att få uppgifter	106
9.4.2	Energimyndighetens metoder för att ingripa i missförhållanden	107
10	Ändring av hållbarhetssystemet	109
10.1	Ändring av beslut om godkännande	109
10.2	Ändring av bestämmelse i beslutet om godkännande	110
11	Överföring av beslutet om godkännande	112
12	Förlängning av hållbarhetssystemet	114
BILAGA 1. Frågor för ansökan om godkännande av hållbarhetssystem för anläggningar som producerar el, värme eller kyla av biomassabränslen		1

Definitioner

Anvisningarna innehåller många definitioner som preciseras i detta kapitel:

1. Naturskog

- Naturligt återvuxen skog som består av inhemska arter där det inte finns några klart synliga tecken på mänsklig verksamhet och där de ekologiska processerna inte störts i betydande utsträckning (definitionerna i FAO:s utvärdering av skogsresurserna).

2. Lägre värmevärde (LHV)

- Effektivt värmevärde. Den mängd värmeenergi som frigörs när både vattnet i bränslet och det vatten som har bildats vid förbränningen har formen av vattenånga. Informationen används tillsammans med massamätningarna och de energirelaterade utsläppskoefficienterna för beräkning av de direkta utsläppen och som grund för allokering. Enheten är vanligtvis MJ/kg.

3. Allokering

- När det samtidigt uppstår fler än en produkt i en och samma process ska utsläppen som uppkommer vid processen eller de tillsatssämnen som används i denna allokeras, dvs. hänföras till olika produkter. För detta kan man använda olika principer, till exempel energi-, massa- eller värdebaserad allokering. I RED II-direktivet uppmanas man att använda energiallokering utifrån produkternas lägre värmevärde (LHV).

4. Biologiskt avfall

- Biologiskt avfall enligt artikel 3.4 i direktiv 2008/98/EG, det vill säga biologiskt nedbrytbart trädgårds- och parkavfall, livsmedels- och köksavfall från hushåll, restauranger, catering och detaljhandelslokaler och jämförbart avfall från livsmedelsindustrin.

5. Biogas

- Gasformigt drivmedel som har framställts av biomassa.

6. Biomassa

- Den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, skogsbruk eller därmed förknippad industri eller från fiske eller

vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av industriavfall och kommunalt avfall.

7. Biomassabränsle

- Gasformigt eller fast bränsle som har framställts av biomassa.

8. Flytande biobränsle

- Vätskeformigt bränsle som har framställts av biomassa och är avsett för andra energiändamål än transport, inklusive el, värme och kyla.

9. Biodrivmedel

- Vätskeformigt bränsle som har framställs av biomassa och som används för transportändamål.

10. Biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen som innebär låga risker för indirekt ändring av markanvändning

- Biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen vars bränsleråvaror för framställningen har producerats inom system i vilka man undviker omflyttningseffekter för biodrivmedel från foder- och livsmedelsgrödor, flytande biobränslen och biomassabränslen genom förbättrade jordbruksmetoder samt genom odling av grödor på områden som tidigare inte användes för odling av grödor, och som producerats i överensstämmelse med hållbarhetskriterierna för biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen i artikel 29 i RED II-direktivet.

11. Disaggregerat normalvärde

- Normalvärde som i RED II-direktivet anges för utsläpp i ett enskilt skede av tillverkningskedjan för ett biodrivmedel, flytande biobränsle eller biomassabränsle.

12. ILUC-direktivet

- Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1513 om ändring av direktiv 98/70/EG om kvaliteten på bensin och dieselbränslen och om ändring av direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor.

13. Ursprungsområdet

- Ett geografiskt avgränsat område om vilket det finns tillförlitlig och oberoende information och där förhållandena är tillräckligt homogena för att riskerna i fråga om skogsbiomassans hållbarhet och lagenlighet ska kunna bedömas.

14. Systemavgränsning

- Avgränsning som anger vilka faktorer som tas med i utsläppsberäkningen och vilka som inte inkluderas i granskningen.

15. Avfall

- Avfall enligt 5 § i avfallslagen (646/2011), med undantag av ämnen som avsiktligt har bearbetats för att klassificeras som avfall.
- Ett ämne eller föremål som innehavaren har kasserat eller avser eller är skyldig att kassera.

16. Avfallshierarki

- Vid bedömningen av klassificeringen av avfallsbaserade råvaror enligt bilagan till lagen om distributionsskyldighet ska efterlevnaden av avfallshierarkin beaktas.
- Om avfallshierarkin föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG om avfall och upphävande av vissa direktiv.
- I enlighet med avfallshierarkin ska man vid förebyggande av avfall och vid avfallshantering följa följande ordning: 1) förebyggande, 2) förberedelse för återanvändning, 3) återvinning, 4) annan användning, till exempel som energi, 5) slutbehandling.

17. Hållbarhetskriterier

- De krav på biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen som stadgas i 5 a § 2 mom., 6–10 a § i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen.

18. Våtmark

- Med våtmark avses mark som under hela året, eller en betydande del av året, är täckt eller genomdränkt av vatten. Definitionen kan utvidgas med beskrivningen av en våtmark i den s.k. Ramsarkonventionen om internationellt betydelsefulla kärr- och strandmarker som är tillhåll för vattenfåglar, som ingicks år 1971: *Våtmarker är ett samlingsnamn på ett stort antal naturtyper som utgör gränzoner mellan land och vatten. Det*

handlar om livsmiljöer som är grunt vattentäckta eller där vatten finns strax under markytan. Flera olika definitioner finns, men vanligen ingår grunda sjöar och havsområden, myrar, sumpskogar och rinnande vatten i begreppet. Områden som står under vatten delar av året brukar även räknas in bland våtmarkerna.

19.Artrikt och inte skadat område (skog med stor biologisk mångfald)

- en livsmiljö av väsentlig betydelse för akut hotade, starkt hotade eller sårbara arter enligt klassificeringen i IUCN:s (International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources) rödlista över hotade arter eller andra förteckningar med liknande syfte för arter eller livsmiljöer som anges i nationell lagstiftning eller som erkänns av en behörig nationell myndighet i råvarans ursprungsland, eller
- en livsmiljö av väsentlig betydelse för endemiska arter eller arter med begränsat utbredningsområde, eller
- en livsmiljö av väsentlig betydelse för den genetiska mångfalden inom arter, eller
- en livsmiljö av väsentlig betydelse för globalt betydande koncentrationer av flyttande arter eller arter med flockbeteende, eller
- ett regionalt eller nationellt betydande eller mycket hotat eller unikt ekosystem.
- den biologiska mångfalden i området karakteriseras inte av långsiktig förlust exempelvis på grund av överbetning, mekaniska skador på vegetationen eller jorderosion eller försämrad jordkvalitet

Källa: Kommissionens förordning (EU) nr 1307/2014

20.Lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen (393/2013)

- I lagen stadgas om de krav som ska tillämpas på bedömningen av hållbarheten hos biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen inom transport
- "Hållbarhetslagen"

21.Agrobiomassa

- Biomassa som härstammar från jordbruk, innehåller följande definitioner
 - avfall eller restprodukt som härstammar från jordbruksmark,
 - annat avfall eller restprodukt som härstammar från jordbruk, samt
 - annan agrobiomassa

22. Skogsbiomassa

- Biomassa som härstammar från skogsbruk, innehåller följande definitioner
 - avfall eller restprodukt från skogsbruk, och
 - annan skogsbiomassa

23. Förnyelse av skog

- Återställande av skogsbestånd med naturliga eller konstgjorda medel, efter att det tidigare trädbeståndet har avverkats eller gått förlorat av naturliga orsaker, inklusive på grund av skogsbränder och stormar.

24. Förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung

- Flytande eller gasformiga bränslen vilkas energiinnehåll hämtas från andra förnybara energikällor än biomassa och som används inom transportsektorn (RFNBO-drivmedel).

25. Normalvärde

- Ett värde som har härletts från ett typiskt värde med tillämpning av på förhand fastställda faktorer och som på de villkor som fastställs i RED II-direktivet får användas i stället för ett faktiskt värde.

26. Stärkelserika grödor

- Spannmålsväxter (oavsett om bara kornen används eller om hela växten används, som i fallet med fodermajs), rotknölar och rotfrukter (till exempel potatis, jordärtskocka, sötpotatis, maniok och jams) och stamknölar (till exempel taro och yautia).

27. Kontinuerligt beskogat område

- Definitioner på kontinuerligt beskogade områden och skogar med krontak som täcker 10–30 procent av ytan används i FAO:s skogsstatistik. I Finland bygger motsvarande klassificering på markens virkesavkastningsförmåga, men de finska skogarna har inventerats i inventeringen av Statens skogar även enligt FAO:s (Forest Resource Assessment, FRA) klassificering sedan 2011 och geografisk data är fritt tillgängliga i Naturre-sursinstitutets geodatatjänst (<http://kartta.luke.fi/>).

Med skog avses skogs- och tvinmark. På skogsmark växer trädbeståndet minst en kubikmeter per hektar och år. Tvinmark är i allmänhet stenig eller sumpig mark där trädbeståndets medeltillväxt är mindre än en kubikmeter, men minst 0,1 kubikmeter per hektar och år. Skogsmark motsvarar FAO:s klass för kontinuerligt beskogade områden, men tvinmark uppdelas i FAO:s statistik till skog, annan trädbevuxen mark (krontak täcker 5–10 % av ytan) eller annan mark (krontak täcker mindre än 5 %), eftersom krontaket kan variera beroende på läget och utvecklingsskedet.

28.Råvara

- Biomassa som används vid produktion eller tillverkning av biodrivmedel, flytande biobränsle eller biomassabränsle.

29.RED II-direktivet

- Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor.

30.Biprodukt

- Annan produkt som uppstår vid produktionen av biodrivmedel, flytande biobränslen eller biomassabränslen och som inte är avfall eller en restprodukt.
- Utsläppen ska allokeras mellan biodrivmedlet och biprodukten.

31.Förordningen om animaliska biprodukter

- Europaparlamentets och rådets förordning (1069/2009) om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002.
- Förordningen om animaliska produkter hänvisas till i punkten b i del B i bilagan till lagen om distributionsskyldighet.
- I förordningen om animaliska produkter stadgas om klassificeringen av animaliska biprodukter enligt hur allvarliga deras hälsorisker är för människor och djur.

32.Restprodukter som härstammar från jordbruk, vattenbruk, fiske och skogsbruk

- Restprodukt från jordbruk, vattenbruk, fiske och skogsbruk, men dock inte restprodukter från därmed förknippad industri eller förädlingsindustri.

33. Faktiskt värde

- Minskningen av växthusgasutsläpp för några eller alla steg i en specifik produktionsprocess för biodrivmedel, flytande biobränsle eller biomassabränsle beräknad enligt den metod som fastställs i del C i bilaga V eller i del B i bilaga VI till RED II-direktivet.

34. Verksamhetsutövare

- En juridisk eller fysisk person som producerar, framställer, förvärvar, importerar, frisläpper för konsumtion eller använder råvaror, biodrivmedel, flytande biobränslen, biomassabränslen eller bränslen som innehåller sådana, eller en juridisk eller fysisk person som har den faktiska bestämmanderätten över verksamheten i fråga och på vilken lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen tillämpas i enlighet med lagen om distributionsskyldighet, lagen om främjande av användningen av biobrännolja, lagen om punktskatt, lagen om utsläppshandel, lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart eller 2 a § i hållbarhetslagen eller utifrån ett beslut om statligt stöd. Dessutom är Försörjningsberedskapscentralen en verksamhetsutövare enligt punkten.

35. Torvmark

- Som dränerad torvmark räknas nydikade torvmarker där grundvattenytan har sjunkit, trädbeståndets tillväxt har återhämtat sig och myrvegetationen har förändrats till följd av dräneringen.
- Råvaran för biodrivmedlet, det flytande biobränslet eller biomassabränslet uppfyller dock hållbarhetskriteriet om den kommer från ett område som har dränerats redan före januari 2008 eller om den kommer från ett område som inte har dränerats alls från och med referenstidpunkten. Istandsättningsdikningar av torvmarker som har dränerats före januari 2008 är tillåtna.

36. Typiskt värde

- Den uppskattade typiska minskningen av växthusgasutsläpp för en särskild produktionskedja för biodrivmedel, flytande biobränsle eller biomassabränsle.

37. Restprodukt

- Ett ämne som uppstår i eller är slutprodukten i en sådan produktionsprocess vars huvudsyfte inte är att producera ämnet och som inte avsiktligt har ändrats för att producera det.

38. Jämförelseenhet (Funktionell enhet, functional unit, FU)

- Enhet i förhållande till vilken utsläppen från en biodrivmedels-, flytande bibränsle- eller biomassabränslekedja beräknas. Som enhet för den totala slutanvändning som ska följas upp används i enlighet med RED II-direktivet energi (MJ), som i allmänhet fastställs som produkten av det effektiva/lägre värmevärdet MJ/kg och den använda mängden (kg).

39. Mellanprodukt

- Mellanprodukt som uppstår i tillverkningsprocessen för biodrivmedel, flytande bibränslen och biomassabränslen (t.ex. syntesgas, ur vilken biodrivmedel förädlas).

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Ett av Europeiska unionens (nedan "EU") huvudmål inom energipolitik har varit främjande av energi som producerats med förnybara energikällor. Man har försökt att främja målet bland annat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (nedan "RES-direktivet"). För att förverkliga målet gällande förnybar energi inom EU anses det nödvändigt att kräva att produktionen av biodrivmedel och flytande biobränslen är förenlig med hållbar utveckling och säkerställa att andra generationens biodrivmedel finns tillgängliga kommersiellt. RES-direktivet ställde för första gången hållbarhetskrav på biodrivmedel och flytande biobränslen som används inom transportsektorn. För att biodrivmedel och flytande biobränslen ska kunna inkluderas i de nationella mål som har satts upp i direktivet och i de nationella systemen för förpliktelser och stöd måste de uppfylla de hållbarhetskriterier som har angetts i direktivet.

RES-direktivet ändrades år 2015 genom ILUC-direktivet. Lagändringarna som detta direktiv medförde trädde i kraft i Finland den 3 juli 2017. ILUC-direktivet syftar till att begränsa de indirekta ändringarna av markanvändningen som användningen av biodrivmedel medför och att främja produktionen av biodrivmedel som produceras av vissa råvaror. Genom ILUC-direktivet ändrades regleringen av dubbelräkningen av biodrivmedel så att det i framtiden endast är sådana biodrivmedel som producerats av råvaror som avses i bilaga IX till ILUC-direktivet som kan räknas dubbelt. Innan bestämmelserna i ILUC-direktivet trädde i kraft byggde dubbelräkningen på huruvida man ansåg att råvaran till biodrivmedlet var avfall, restprodukt, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin.

Dessutom medför ILUC-direktivet ett tak för första generationens biodrivmedel och flytande biobränslen, vars storlek är 7 procentenheter av slutanvändningen inom transportsektorn. ILUC-direktivet fastställer ett lägre mål för främjandet av användningen av biodrivmedel som producerats av vissa råvaror, vilket är 0,5 procentenheter av slutmålet på 10 procent av den förnybara energin inom transportsektorn.

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG (nedan "RED II") fortsätter och stramar åt målen som har fastställts i RES-direktivet fram till 2030.

Enligt RED II ska andelen energi från förnybara källor inom EU ökas till 32 procent av den slutliga energianvändningen och 14 procent av slutanvändningen inom transportsektorn senast år 2030.

Utöver biodrivmedel och biogas som används inom transportsektorn samt flytande biobränslen utvidgades tillämpningsområdet av hållbarhetskriterierna att omfatta även användningen av fasta och gasformiga biomassor i produktionen av el, värme och kyla. Hållbarhetskriterierna behandlas närmare i kapitel 4.

Dessutom fastställer direktivet lägre mål inom transportsektorn för främjandet av användningen av biodrivmedel och biogas som framställts av vissa råvaror samt gränsvärden för biodrivmedel och biogas som framställts av vissa råvaror.

1.2 Anvisningar om hållbarhetskriterierna för verksamhetsutövare

I dessa Energimyndighetens Anvisningar om hållbarhetskriterierna för verksamhetsutövare beskrivs de krav som ställs på verksamhetsutövarens hållbarhetssystem. Dessutom innehåller anvisningarna en utförligare beskrivning av kriterierna enligt hållbarhetslagen och mer detaljerade definitioner av dessa.

Anvisningarna går också igenom förhandsbesked enligt lagen om distributionsskyldighet (446/2007) och lagen om distributionsskyldighet för biobrännolja (418/2019). Distributionsskyldigheten och distributionsskyldigheten för biobrännolja samt anmälan om dessa till Energimyndigheten behandlas däremot i Energimyndighetens Anvisning om distributionsskyldighet.

Anvisningen kompletterar lagstiftningen och skapar enhetliga ramar för bedömningen av huruvida en verksamhetsutövares hållbarhetssystem uppfyller kraven. Anvisningarna är till vissa delar avsiktligt allmänt hållna. I Finland är aktörsfältet för biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen mycket mångfacetterat, och på grund av frågans natur har kraven delvis beskrivits allmänt och med hjälp av exempel. Principen är dock alltid densamma – i varje hållbarhetssystem eftersträvas tillförlitlighet, korrekthet och förebyggande av missbruk med hjälp av metoder som är lämpliga med tanke på verksamhetsutövarens eget hållbarhetssystem och som utifrån en riskbedömning anses vara de bästa.

De krav som ställs på hållbarhetssystemet i de här anvisningarna är inte uttömmande. De detaljer som inte ingår i anvisningarna kontrolleras från fall till fall utifrån lagen och RED II.

Anvisningarna upphäver eller åsidosätter inte heller de skyldigheter som föreskrivs i annan lagstiftning. Om det i annan lagstiftning eller i anvisningar som har meddelats med stöd av annan

lagstiftning finns till exempel strängare praxis än vad som anges i dessa anvisningar ska den strängare praxisen iakttas. Det är också annars alltid tillåtet att även i övriga delar iaktta strängare praxis och förfaranden än exemplen i anvisningarna. Syftet med anvisningarna är att komplettera lagstiftningen gällande ämnesområdet för hållbarhetskriterier och dess motiveringar, och därför åsidosätter anvisningarna inte under några omständigheter de nämnda rättskällorna. Avsikten har varit att utarbeta anvisningarna i enlighet med RED II-direktivet, lagen och motiveringarna till lagen. Om motstridigheter mellan anvisningarna och dessa rättskällor upptäcks korrigeras anvisningarna till de delar som det är nödvändigt.

Energimyndigheten använder KEKRI-systemet¹ där de verksamhetsutövare som använder biomassabränslen kan lämna in ansökningar och uträtta ärenden hos Energimyndigheten. Avsikten är att systemet utvidgas genom nya versioner för att bli tillgängligt även för andra verksamhetsutövare.

1.3 Lagstiftning som förpliktar till hållbarhet beträffande biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen

Lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen (393/2013, nedan "hållbarhetslagen") trädde i kraft den 1 juli 2013. I det första skedet införlivades RES-direktivets hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen genom lagen i den finländska lagstiftningen. I lagen fastställs även de nationella förfarandena för att påvisa hållbarhet. Genom ändringen till hållbarhetslagen (lagen om ändring 967/2020) som trädde i kraft den 1 januari 2021 införlivades hållbarhetskriterierna i den nationella lagstiftningen enligt RED II.

Endast de verksamhetsutövare som avses i hållbarhetslagen kan ansöka om godkännande av sina hållbarhetssystem från Energimyndigheten. Skyldigheten att påvisa hållbarheten härstammar dock inte från hållbarhetslagen i regel. Skyldigheten att påvisa hållbarheten hos biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen följer annan lagstiftning i enlighet med 2 § i hållbarhetslagen – enligt RED II på grund av de ekonomiska fördelarna och stödsystemen. I lagen ifördes dock 2 a §, enligt vilken även sådana verksamhetsutövare som enligt annan lagstiftning eller beslut om statsunderstöd inte är skyldiga att visa biomassabränslets hållbarhet, dock är skyldiga att visa att biomassabränslena uppfyller hållbarhetskriterierna om anläggningen uppfyller de gränsvärden för sammanlagd installerad tillförd effekt som fastställts i hållbarhetslagen.

¹ <https://kekri.energiavirasto.fi/>

Påvisande av hållbarheten är förutsättningen för att biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen ska kunna beaktas vid beräkning av andelen förnybar energi. Dessutom har man lagstiftat nationellt att påvisandet av hållbarheten är en förutsättning till bland annat beräkning av distributionsskyldigheten för biodrivmedel eller biobrännolja, lägre beskattning, uppfyllande av villkoren för statligt stöd och utsläppskoefficienten noll för biomassabränslen. Om ett biodrivmedel eller flytande biobränsle inte påvisas vara hållbart, kan det inte räknas med i distributionsskyldigheten, beskattningen blir högre och villkoren för statligt stöd uppfylls inte. Om en verksamhetsutövare inte kan påvisa hållbarheten av flytande biobränslen eller biomassabränslen i en utsläppsrapport i enlighet med lagen om utsläppshandel, anses det flytande biobränslet eller biomassabränslet vara fossilt bränsle vars utsläpp fastställs enligt anläggningens godkända övervakningsplan.

Energimyndigheten är en behörig myndighet i myndighetsärenden enligt hållbarhetslagen. Energimyndigheten övervakar iakttagandet av hållbarhetslagen och sköter andra uppgifter enligt hållbarhetslagen, såsom godkännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem.

I kapitel 2 presenteras korta beskrivningar av sådana verksamhetsutövare som är skyldiga att påvisa hållbarheten av biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen enligt hållbarhetslagen och denna anvisning. Frågor om uppfyllande av verksamhetsutövarespecifika krav kan skickas till [kestavyyskriteerit\[at\]energiavirasto.fi](mailto:kestavyyskriteerit[at]energiavirasto.fi)

1.3.1 Övergångsbestämmelse avseende biomassabränslen

Hållbarheten av biomassabränslen ska påvisas enligt lagens ikraftträdandebestämmelse från den 1 januari 2021.

Verksamhetsutövarens rätt att påvisa hållbarheten börjar i regel från det att godkännandebeslutet vunnit laga kraft eller som tidigast från det datum då ansökan blev anhängig. Eftersom det i praktiken inte är möjligt att påvisa att hållbarhetskriterierna uppfylls omedelbart efter det att lagen trädde i kraft, kan verksamhetsutövaren uppfylla sin skyldighet med stöd av övergångsbestämmelsen. Verksamhetsutövaren kan påvisa hållbarheten hos partier med biomassabränsle eller råvaror som har producerats, framställts eller använts från början av 2021, om verksamhetsutövaren kan visa att den har tillämpat lämpliga metoder för att säkerställa att hållbarhetskriterierna är uppfyllda från och med den 1 januari 2021 eller eventuellt redan innan

dess och att partiet har redovisats i massbalansen på ett tillförlitligt sätt. Dessutom var verksamhetsutövaren tvungen att lämna in en ansökan till Energimyndigheten senast den 30 juni 2021 för att övergångsbestämmelsen ska kunna tillämpas.

Innan de metoder som fastställs i samband med godkännande av hållbarhetssystemet börjar tillämpas, kan som lämpliga metoder för skogsbiomassans del betraktas exempelvis administration och förvaring av uppgifter som visar partiets storlek och om partiets ursprungsland är Finland. Vid insamling av dessa uppgifter kan man utnyttja till exempel uppgifter som erhålls via det system för produktionsstöd som betalas för el producerad från skogsflis, eller andra uppgifter av vilka partiets ursprung och storlek framgår. Motsvarande metoder ska tillämpas även för den utländska skogsbiomassans del.

2 Verksamhetsutövare

2.1 Distributionsskyldig avseende förnybara drivmedel

I lagen om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport (446/2007, nedan *lagen om distributionsskyldighet*) åläggs drivmedelsdistributörer att leverera förnybara drivmedel till konsumtion. Skyldigheten att distribuera förnybara drivmedel och distributörernas skyldigheter behandlas mer ingående i Energimyndighetens Anvisning om distributionsskyldighet.

2.2 Distributionsskyldig avseende biobrännolja

Lagen om främjande av användningen av biobrännolja (418/2019, nedan *lagen om distributionsskyldighet för biobrännolja*) utfärdades den 29 mars 2019. I lagen om distributionsskyldighet för biobrännolja föreskrivs om skyldigheten att ersätta en del av den lätta brännolja som används vid uppvärmning, i arbetsmaskiner och fast installerade motorer med biobrännolja från år 2021. Skyldigheten att distribuera biobrännolja och distributörernas skyldigheter behandlas mer ingående i Energimyndighetens Anvisning om distributionsskyldighet.

2.3 Punktskatteskyldig

Med punktskatteskyldig avses en skyldig att betala punktskatt enligt lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994). Punktskatteskyldiga är bland annat:

- 1) godkänd upplagshavare,
- 2) registrerad mottagare,

- 3) tillfällig registrerad mottagare eller
- 4) någon annan person som frisläpper eller på vars vägnar de punktskattepliktiga produkterna frisläpps från ett uppskovsförfarande

Energimyndigheten kontrollerar alltid verksamhetsutövarens punktskatteskyldighet hos Skatteförvaltningen.

Bestämmelserna om punktskatt tillämpas på både biodrivmedel och flytande biobränslen. Enligt lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) är beskattningen lägre när ett biodrivmedel eller flytande biobränsle har producerats på ett hållbart sätt. En punktskatteskyldig kan ansöka om godkännande av sitt hållbarhetssystem hos Energimyndigheten.

2.4 Verksamhetsutövare enligt lagen om utsläppshandel

Enligt lagen om utsläppshandel (311/2011), om en verksamhetsutövare i sin utsläppsrapport anger att utsläppskoefficienten för de flytande biobränslen som har använts till energiproduktion i anläggningen är noll, ska de flytande biobränslena uppfylla de hållbarhetskriterier som fastställs i hållbarhetslagen och verksamhetsutövaren ska påvisa detta i enlighet med hållbarhetslagen.

En i lagen om utsläppshandel avsedd verksamhetsutövare som i en anläggning som ingår i tillämpningsområdet för lagen använder flytande biobränslen och i utsläppsrapporten anger att utsläppskoefficienten för dessa är noll är därmed en verksamhetsutövare även enligt hållbarhetslagen.

Det bör beaktas att kommissionens övervakningsförordning (EU) 2018/2066 som tillämpas på anläggningar som omfattas av utsläppshandeln tillsvidare inte tar hänsyn till tillämpningen av RED II-kraven i anläggningar som omfattas av utsläppshandeln. Med andra ord, anläggningar som omfattas av utsläppshandeln förutsätts inte ännu att påvisa hållbarheten för att biomassabränslen ska bli utsläppsfria. Enligt aktuella uppgifter kommer anläggningar som omfattas av utsläppshandeln förutsättas att påvisa hållbarheten av biomassabränslen för att de ska bli utsläppsfria från och med 2022. Trots detta är anläggningar som omfattas av utsläppshandeln skyldiga att påvisa hållbarheten av de biomassabränslen de använder enligt 2 a § i hållbarhetslagen om anläggningen uppfyller gränsvärden på sammanlagd installerad tillförd effekt, se punkt 2.6 om beräkning av sammanlagd installerad tillförd effekt.

Utsläppshandeln omfattar även så kallade opt-in anläggningar. Opt-in anläggningarna är därför inte befriade från skyldigheten att påvisa hållbarheten. Opt-in anläggningarna kommer att omfattas av hållbarhetsbestämmelserna då påvisande av hållbarheten föreskrivs i lagen om utsläppshandel. Påvisandet av hållbarheten gäller också processanläggningar som omfattas av lagen om utsläppshandel, om ett förnybart drivmedel eller en förnybar råvara förbränns vid anläggningen. Om processens huvudsakliga syfte emellertid är att förädla en förnybar råvara till andra produkter, behöver det inte påvisas att den förnybara råvaran är hållbar.

2.5 Drivmedelsleverantör

Med drivmedelsleverantör avses en drivmedelsleverantör enligt lagen om minskning av växthusgasutsläppen under hela livscykeln från vissa drivmedel (170/2018).

Enligt lagen är en drivmedelsleverantör en person som är skattskyldig enligt 12 § 1 mom. 1 eller 2 punkten i punktskattelagen, till exempel en godkänd upplagshavare, registrerad mottagare, tillfällig registrerad mottagare eller någon annan person som frisläpper eller på vars vägnar de punktskattepliktiga produkterna frisläpps från ett uppskovsförfarande. Se även definitionen i punkt 2.3.

Med drivmedelsleverantör avses utöver det ovan nämnda även någon annan person som framställer eller importerar drivmedel för frisläppande för konsumtion eller som har den faktiska bestämmanderätten över verksamheten, om punktskatt inte tas ut.

Med drivmedelsleverantör avses dock inte en person som under ett kalenderår för konsumtion frisläpper högst en miljon liter flytande drivmedel eller en mängd gasformiga drivmedel med energiinnehåll på högst 10 gigawattimmar (GWh).

2.6 Anläggningar som producerar el, värme och kyla på minst 20 MW eller 2 MW

Enligt 2 a § i hållbarhetslagen, om verksamhetsutövaren inte enligt annan lagstiftning eller beslutet om statsunderstöd är skyldig att visa biomassabränslens hållbarhet, ska verksamhetsutövaren dock visa att biomassabränslena uppfyller hållbarhetskriterierna enligt hållbarhetslagen, om den använder sådana i en anläggning som producerar el, värme eller kyla med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 20 MW när det gäller fasta biomassabränslen och 2 MW när det gäller gasformiga biomassabränslen. Med anläggning avses i detta sammanhang en eller flera energiproducerande enheter som är belägna på samma anläggningsområde samt andra funktioner i nära anslutning till deras verksamhet. Som en enda anläggning anses inte vara till

exempel energiproducerande enheter på olika ställen i ett industriområde eller enheter med olika ägare.

Med sammanlagd tillförd effekt avses de energiproducerande enheternas tillförda effekt. Med energiproducerande enhet avses en panna, gasturbin, förbränningsmotor eller vilken som helst annan teknisk anordning i vilken bränslen oxideras för att den frigjorda värmen ska kunna utnyttjas. Vid beräkningen ska man beakta anläggningens alla energiproducerande enheter oavsett om enheten används för att bränna fossila bränslen eller bränslen från biomassa.

Den sammanlagda tillförda effekten på 20 MW av en anläggning som använder fasta biomas-sabränslen beräknas enligt den sammanlagda tillförda effekten av anläggningens alla energipro-ducerande enheter. Vid beräkningen av den sammanlagda tillförda effekten behöver man inte beakta energiproducerande enheter på under 3 MW.

Den sammanlagda tillförda effekten på 2 MW av en anläggning som använder gasformiga bio-massabränslen beräknas enligt den tillförda effekten av anläggningens alla energiproducerande enheter. Vid beräkningen av den tillförda effekten behöver man inte beakta energiproducerande enheter med tillförd effekt på under 300 kilowatt.

2.7 Mottagare av statligt stöd

Staten främjar användningen av biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen ge-nom att stödja produktionsinvesteringar i biodrivmedel, flytande biobränslen och biomas-sabränslen samt forsknings- och utvecklingsverksamhet. Enligt rådande praxis kräver stödbeslut av staten att de biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen som stöds är hållbara.

Hållbarhetslagen tillämpas dock inte som sådan på en mottagare av statligt stöd om biomas-sabränslen används i en anläggning som producerar el, värme och kyla med en sammanlagd tillförda effekt på under 20 MW när det gäller fasta biomassabränslen och under 2 MW när det gäller gasformiga biomassabränslen.

Energimyndigheten bedömer tillämpligheten av hållbarhetslagen enligt projektets storlek. Frågor om tillämpligheten av hållbarhetslagen enligt projekt kan skickas till adressen [kestavyyskriteerit\[a\]energiavirasto.fi](mailto:kestavyyskriteerit[a]energiavirasto.fi).

Det bör beaktas att ifall det statliga stödet har beviljats för produktion av biogas eller biodriv-medel som används för transport, är stödmottagaren skyldig att påvisa hållbarheten av de an-vända råvarorna oavsett projektets storlek.

Ifall den som söker godkännande av hållbarhetssystemet är mottagare av statsunderstöd, vars understödsbeslut innehåller en föreskrift om påvisande av att hållbarhetskriterierna uppfylls, ska understödsbeslutet lämnas in till Energimyndigheten som bilaga till ansökan om godkännande av hållbarhetssystemet.

2.8 Försörjningsberedskapscentralen

Försörjningsberedskapscentralen kan påvisa att de biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen som den anskaffat uppfyller hållbarhetskriterierna enligt hållbarhetslagen i enlighet med denna anvisning.

3 Påvisande av hållbarhet

3.1 Alternativa sätt att påvisa hållbarhet

Det finns tre alternativ för att påvisa hållbarheten av det biodrivmedel, flytande biobränsle och biomassabränsle som används.

Hållbarheten av biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen kan påvisas genom att skapa ett eget hållbarhetssystem och låta Energimyndigheten godkänna det. Ett eget hållbarhetssystem är lämpligt om verksamhetsutövaren använder flytande biobränslen från bearbetning eller biomassabränslen för produktion av el, värme och/eller kyla. Det är fråga om en motsvarande situation, om utsläppshandelsaktören skaffar flytande biobränslen eller biomassabränslen från en sådan aktör som inte har ett hållbarhetssystem som godkänts av Energimyndigheten.

Ett annat, men ovanligare sätt är att använda ett av EU-kommissionen godkänt frivilligt system för att påvisa biodrivmedlets, det flytande biobränslets eller biomassabränslets hållbarhet. Även i detta fall ska verksamhetsutövaren varje år överlämna till Energimyndigheten en rapport om uppfyllande av hållbarhetskriterierna enligt kapitel 9.3.

Ett tredje alternativ för att påvisa hållbarheten är ett hållbarhetsintyg, som kan användas för att flytta en hållbar råvara eller ett hållbart bränsle från ett system till ett annat. Ett undantag till detta är anläggningar som omfattas av utsläppshandeln, vilka kan använda hållbarhetsintyget för att påvisa hållbarhet utan något eget hållbarhetssystem. En förutsättning är att hållbarhetsintyget innehåller de uppgifter som anges i hållbarhetsförordningen och att intyget omfattar

växthusgasutsläppen ända till konsumtionen av bränslet. Energimyndigheten övervakar anläggningarna som omfattas av utsläppshandeln i samband med övervakningen av utsläpp. En verksamhetsutövare som påvisar hållbarheten hos ett biodrivmedel, ett flytande biobränsle eller ett biomassabränsle med hjälp av ett hållbarhetsintyg, ska emellertid årligen leverera ovan nämnda rapport om uppfyllande av hållbarhetskriterierna till Energimyndigheten.

Hållbarhetsintyget kan vara utfärdat enligt ett nationellt eller frivilligt hållbarhetssystem, det vill säga *leverantören* av bränsle ska alltså ha ett hållbarhetssystem som godkänts av Energimyndigheten eller ett frivilligt system som godkänts av kommissionen och därmed rätt att utfärda hållbarhetsintyg för de levererade partier med biodrivmedel, flytande biobränslen eller biomassabränslen som uppfyller hållbarhetskriterierna.

3.2 Finlands nationella system

Enligt hållbarhetslagen är verksamhetsutövarnas hållbarhetssystem ett centralt element i Finlands nationella system. En verksamhetsutövare ska ansöka om godkännande av sitt hållbarhetssystem hos Energimyndigheten, varefter verksamhetsutövaren kan påvisa att det biodrivmedel, flytande biobränsle eller biomassabränsle som den framställer eller använder är hållbart. Verksamhetsutövaren kan också vid behov utfärda ett hållbarhetsintyg för ett parti med biodrivmedel, flytande biobränsle eller biomassabränsle som bevis på att partiet uppfyller hållbarhets-kriterierna.

Innan ansökan om godkännande lämnas in ska verksamhetsutövaren ha gett en utomstående och opartisk kontrollör, som Energimyndigheten har godkänt som kontrollör enligt hållbarhetslagen, i uppdrag att verifiera hållbarhetssystemet. Ett utlåtande av en kontrollör som avses i kap. 4 i hållbarhetslagen om hållbarhetssystemets överensstämmelse med kraven ska fogas till ansökan. Kontrollörens utlåtande om att hållbarhetssystemet uppfyller kraven bifogas verksamhetsutövarens ansökan om godkännande av hållbarhetssystemet.

Ansökan ska innehålla de uppgifter som behövs om verksamhetsutövaren och hållbarhetssystemet. Till de centrala uppgifter som enligt motiveringarna till lagen ska ingå i ansökan hör

- biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen som ingår i hållbarhetssystemet och deras råvaror.
- omständigheter som hänför sig till bedömningen av huruvida kriterierna uppfylls till den del de är relevanta med tanke på verksamhet i fråga om biodrivmedel, flytande biobränslen, biomassabränslen eller råvaror

- uppgifter som gäller massbalansen
- en redogörelse för att de förfaranden som använts och massbalansen är korrekta, tillförlitliga och skyddade mot bedrägerier.

I samband med det sistnämnda ska man även ange hur man har för avsikt att ordna det lagstadgade bevarandet av uppgifter och kontrollörens granskning av att hållbarhetssystemet tillämpas.

I sin ansökan om godkännande av hållbarhetssystemet ska verksamhetsutövaren ange alla de råvaror som används i produktionen av biodrivmedel eller flytande bibränslen och/eller el, värme eller kyla som produceras med biomassabränslen.

På Energimyndighetens webbplats finns blanketten [LOMAKE – Toiminnanharjoittajan kes-tävyysjärjestelmän hyväksyminen](#) (Godkännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem). Med den kan verksamhetsutövaren ansöka om godkännande av sitt hållbarhetssystem hos Energimyndigheten. De verksamhetsutövare som använder biodrivmedel eller flytande bibränslen i produktionen av el, värme och kyla kan ansöka om godkännande av hållbarhetssystemet via KEKRI-systemet.

Om ansökan innehåller sekretessbelagd information, ska denna bifogas till ansökningsblanketten som bilaga. Mer information om offentlighet och sekretessgrunder finns i kapitel 9.3.4.

Energimyndigheten undersöker verksamhetsutövarens hållbarhetssystem och kontrollörens utlåtande. Om hållbarhetssystemet uppfyller de krav som ställs på detta meddelar Energimyndigheten ett beslut i ärendet, genom vilket man godkänner verksamhetsutövarens hållbarhetssystem och ger de lagstadgade nödvändiga föreskrifterna i ärendet. I enlighet med lagen innehåller beslutet även en föreskrift om hur ofta verksamhetsutövaren ska ge kontrollören i uppdrag att kontrollera att hållbarhetssystemet iakttas enligt beslutet om godkännande.

Verksamhetsutövaren ska dessutom varje år före utgången av mars sammanställa en rapport om uppfyllandet av hållbarhetskriterierna i fråga om de partier med biodrivmedel, flytande bibränsle och biomassabränsle som verksamhetsutövaren har producerat eller frisläppt för konsumtion i Finland under föregående kalenderår (*rapport om uppfyllande av hållbarhetskriterierna*, se kap. 9.3) och lämna den till Energimyndigheten. **Rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna ska lämnas in oberoende av om verksamhetsutövaren påvisar hållbarheten via det nationella systemet, via ett frivilligt system som kommissionen har godkänt eller med ett hållbarhetsintyg.** Verksamhetsutövaren är enligt lagen även skyldig att till Energimyndigheten utan dröjsmål anmäla bl.a. varaktiga förändringar i förutsättningarna för godkännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem eller sådana med tanke på hållbarhetssystemet väsentliga ändringar som gäller verksamhetsutövarens organisation.

3.2.1 Krav på hållbarhetssystemet

Enligt 12 § i hållbarhetslagen ställs följande krav på verksamhetsutövarens hållbarhetssystem:

En verksamhetsutövare ska ha ett system för kontroll av att hållbarhetskriterierna iakttas (verksamhetsutövares hållbarhetssystem), om inte uppfyllandet av hållbarhetskriterierna visas på det sätt som avses i 24 §.

Utifrån verksamhetsutövares hållbarhetssystem

- 1) beräknas den minskning av växthusgasutsläpp som användning av partiet med biodrivmedel, flytande biobränsle eller biomassabränsle medför och visas att partiet uppfyller hållbarhetskriteriet i 6 §, eller beräknas växthusgasutsläppen för råvarupartiet,*
- 2) visas att råvarupartiet till sitt ursprung uppfyller hållbarhetskriterierna i 5 a § 2 mom. samt i 7–10 och 10 a §,*
- 3) visas att de i 6 a § föreskrivna övriga kraven på el som produceras från biomassabränslen är uppfyllda.*

I verksamhetsutövares hållbarhetssystem ingår en massbalans. I den bokförs alla uppgifter om sådana partier biodrivmedel, flytande biobränslen, biomassabränslen eller råvaror med avvikande egenskaper som kan påverka tillämpningen av hållbarhetskriterierna (hållbarhetsegenskaper) och som tas från eller tillförs blandningen. Vid anläggningar som använder flytande biobränslen eller biomassabränslen övervakas med hjälp av massbalansen dessutom mängderna el, värme och kyla som producerats med partier av flytande biobränsle och biomassabränsle. I massbalansen ska hållbarhetsegenskaperna hos och mängderna av de partier som tas från eller tillförs blandningen motsvara varandra.

De förfaranden som avses i 2 mom. och den massbalans som avses i 3 mom. ska vara korrekta, tillförlitliga och skyddade mot bedrägerier.

Närmare bestämmelser om de förfaranden som ska tillämpas i fråga om verksamhetsutövares hållbarhetssystem och om massbalansen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Verksamhetsutövarens hållbarhetssystem ska vara jämförbart med ett kvalitetssystem² och föresätter teknisk dokumentation. Man måste utifrån dokumentationen kunna bedöma huruvida

² Verksamhetsutövarens hållbarhetssystem är allmänt taget ett kvalitetssystem, som bygger på punkterna 2 och 5.2 i modul D1 (kvalitetssäkring av produktionen) i bilaga II till Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG om en gemensam ram för saluföring av produkter och upphävande av rådets beslut 93/465/EEG. Punkt 2 gäller den tekniska dokumentationen och punkt 5.2 kvalitetssystemet.

produkten är förenlig med de relevanta kraven, och den ska innehålla en adekvat analys och bedömning av riskerna. Dokumentationen ska innehålla en precisering av de tillämpliga kraven och omfatta verksamhet med anknytning till biodrivmedel, flytande biobränslen, biomassabränslen eller råvaror i den utsträckning som det är väsentligt med tanke på bedömningen.

Med hjälp av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem säkerställer man att bränslena eller råvarorna uppfyller de lagstadgade hållbarhetskriterierna. Dokumentationen gällande hållbarhetssystemet ska i synnerhet innehålla en tillräcklig beskrivning av följande:

- hållbarhetsmålen och organisationens struktur
- ledningens ansvarsområden och befogenhet i fråga om biodrivmedelns, de flytande biobränslenas, biomassabränslenas eller råvarornas hållbarhet.
- beskrivning av processerna och verksamhetssätten i anknytning till biodrivmedel, flytande biobränslen, biomassabränslen eller råvaror samt metoderna gällande kvalitetskontroll och kvalitetssäkring
- de interna och externa kontrollerna och testerna samt de intervaller med vilka dessa genomförs
 - protokollen över revisionerna
- metoder och verksamhetssätt, med vilka verksamhetens effektivitet övervakas och utvecklas.

Strukturen i en verksamhetsutövares hållbarhetssystem kan variera beroende på till exempel verksamhetens omfattning, mängden råvaror och längden på råvarukedjan. Verksamhetsutövaren ska kunna utnyttja de kvalitetssystem, ledningssystem, ärendehanteringssystem och andra motsvarande system och data som denne har tillgång till. Hållbarhetssystemet kan byggas upp efter verksamhetsutövarens affärsverksamhet.

En verksamhetsutövares ansökan om godkännande av ett hållbarhetssystem som en kontrollör har verifierat bedöms alltid individuellt av Energimyndigheten.

3.2.2 Hållbarhetssystemets korrekthet, tillförlitlighet och skydd mot bedrägerier

En verksamhetsutövers hållbarhetssystem ska enligt hållbarhetslagen vara korrekt, tillförlitligt och skyddat mot bedrägerier. Verksamhetsutövaren ska utarbeta en riskbedömning av sina produktionskedjor och sitt hållbarhetssystem, dvs. identifiera riskerna i sin verksamhet och sitt hållbarhetssystem och bedöma dessa.

Riskbedömningen ska innehålla en granskning av de olika delområdena i produktionskedjorna eller verksamhet som hållbarhetssystemet omfattar med utgångspunkt i hållbarhetssystemets tillförlitlighet, korrekthet och eventuella bedrägerier. Uppmärksamhet ska fästas vid bland annat följande omständigheter:

- biodrivmedlets, det flytande biobränslets, biomassabränslets eller råvarans ursprung och dess tillförlitlighet
 - äventyrandet av ursprungsuppföljningen och ett eventuellt avbrott av den
- certifierade och icke-certifierade biodrivmedel, flytande biobränslen, biomassabränslen och råvaror
 - hur/på vilket sätt icke-certifierade biodrivmedels eller råvarors ursprung och hållbarhet säkerställs
- eventuell blandning av hållbara och icke-hållbara bränslen eller råvaror
- tillförlitligheten hos bränsle- och råvaruleverantörer och hur de ingriper i eventuella missbruk
- att massbalansen är korrekt och fungerar på ett tillförlitligt sätt
- beräkningen av minskning av växthusgasutsläpp och dess tillförlitlighet.

På grundval av riskbedömningen ska verksamhetsutövaren upprätta åtgärder och förfaranden, med hjälp av vilka man strävar efter att minska och förebygga risker. Metoderna kan till exempel vara

- metoder för bedömning och val av aktörer samt avtal
- provtagning och stickprov i fråga om råvarukedjan och produktionsprocessen

- annan egenkontroll
- användning av utomstående auditörer
- i fråga om hållbarhetssystemet systematiska metoder för informationshantering, lagring av dokumentation och säkerhetskopiering
- minimering av mänskliga misstag
- introduktion, handledning och utbildning för de anställda.

Generellt ska verksamhetsutövaren fundera på vilka metoder som utifrån det egna hållbarhetssystemet är ändamålsenliga för att säkerställa att systemet är korrekt, tillförlitligt och skyddat mot bedrägerier.

Energimyndigheten gör alltid en individuell granskning av hållbarhetssystemet också när det gäller riskbedömningar.

En verksamhetsutövers hållbarhetssystem ska vara korrekt, tillförlitligt och skyddat mot bedrägerier.

Vid riskbedömningar ska man kunna identifiera och bedöma riskerna förknippade med verksamheten och hållbarhetssystemet samt upprätta åtgärder för att minska och förebygga risker.

3.2.3 Enkelt hållbarhetssystem

Energimyndigheten kategoriserar verksamhetsutövarnas hållbarhetssystem i omfattande och enkelt hållbarhetssystem. Utgångspunkten är alltid att verksamhetsutövers hållbarhetssystem är omfattande, men Energimyndigheten kan anse verksamhetsutövers hållbarhetssystem vara enkelt på grundval av verksamhetens karaktär och omfattning.

Exempelvis kan ett av följande anses vara ett enkelt hållbarhetssystem:

- En utsläppshandelsaktörs hållbarhetssystem, i vars verksamhet används avfall eller restprodukter från den egna bearbetningsprocessen för el- eller värmeproduktion i den egna anläggningen.

- Hållbarhetssystem för annan anläggning som producerar el, värme eller kyla, i vars verksamhet används råvaror som härstammar från avfall eller restprodukter eller skogsbiomassa vars hållbarhet kan påvisas genom granskning på landsnivå.
- Ett enskilt litet företags hållbarhetssystem i en produktionsanläggning för biodrivmedel eller flytande biobränsle, där man använder normalvärdena i bilaga V till RED II-direktivet för att fastställa minskningen av växthusgasutsläpp.
- Ett enskilt litet företags hållbarhetssystem i en produktionsanläggning för biodrivmedel eller flytande biobränsle, där mängden råvaror som används är liten och råvarorna i regel härstammar från avfall och restprodukter från produktionsanläggningens närområde.

Ett enkelt hållbarhetssystem har samma kriterier som vilket annat hållbarhetssystem som helst, men avgiften som tas ut av Energimyndigheten för beslut om godkännande och ändring av ett enkelt hållbarhetssystem är lägre jämfört med beslut som gäller ett omfattande hållbarhetssystem.

Energimyndigheten avgör alltid från fall till fall om verksamhetsutövarens hållbarhetssystem ska anses vara omfattande eller enkelt.

3.3 Begränsade hållbarhetssystemet

3.3.1 Inledning

Verksamhetsutövare som producerar mer än 1 GWh biogas per år ska påvisa hållbarheten av den biogas som de använder genom att ansöka om godkännande för ett begränsat hållbarhetssystem från Energi-myndigheten för att verksamhetsutövaren ska kunna utnyttja den lägre skatteklassen för biogas.

Ett begränsat hållbarhetssystem kan påvisa hållbarheten för beskattningen av biogas när anläggningens sammanlagda installerade tillförda effekt är under 2 MW. Med det begränsade hållbarhetssystemet kan man dock till exempel inte påvisa biogasens hållbarhet för att uppfylla distributionsskyldigheten enligt lagen om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport (446/2007), eftersom begränsade hållbarhetssystem inte förutsätts uppfylla alla hållbarhetskriterier enligt hållbarhetslagen.

3.3.2 Författningsbakgrund

[Lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen](#) (393/2013) (nedan "hållbarhetslagen") är till sin karaktär i huvudsak en ramlag, vars tillämpning framför allt grundar sig på skyldigheter som föreskrivs någon annanstans i lagstiftningen. De bestämmelser på vilka hållbarhetslagen tillämpas räknas upp i 2 § i hållbarhetslagen. I hållbarhetslagen saknades dock en hänvisning till [lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen](#) (1260/1996, nedan även "elskattelagen") i samband med ändringen av elskattelagen, varför vissa skattskyldiga enligt elskattelagen inte uppfyllde definitionen av verksamhetsutövare i 4 § 13 punkten i hållbarhetslagen och därmed inte kunde ansöka om godkännande av hållbarhetssystemet hos Energimyndigheten. Bristen i lagstiftningen gällde producenter av värme- och arbetsmaskinbiogas, vars biogasproduktion överstiger 1 GWh per år, men anläggningens sammanlagda installerade tillförda effekt är under 2 MW. Även dessa verksamhetsutövare behöver ett av Energimyndigheten godkänt hållbarhetssystem för att påvisa hållbarheten.

Genom ändringen av hållbarhetslagen som trädde i kraft 1.1.2024 fogades en hänvisning till elskattelagen till 2 § i hållbarhetslagen och därmed utvidgades hållbarhetslagens tillämpningsområde till att gälla även vissa skattskyldiga enligt elskattelagen. I och med ändringarna kan verksamhetsutövare som producerar över 1 GWh biogas och vars anläggningar har en sammanlagd installerad tillförd effekt på under 2 MW ansöka om godkännande av hållbarhetssystemet.

3.3.3 Övergångsbestämmelse

Enligt övergångsbestämmelsen om begränsade hållbarhetssystem, trots vad som föreskrivs i 23 § i hållbarhetslagen, får en verksamhetsutövare redan före inlämnandet av en ansökan om godkännande enligt 13 § i lagen påvisa hållbarheten hos de partier med biogas som producerats, framställt eller använts under år 2024 och hos de råvarupartier som använts för dem, om verksamhetsutövaren lämnar in ansökan till Energimyndigheten senast den 31 december 2025 och kan visa att den har tillämpat lämpliga förfaranden för att säkerställa att hållbarhetskriterierna är uppfyllda och att partiet har redovisats i massbalansen på ett tillförlitligt sätt. I praktiken innebär detta att verksamhetsutövaren ska föra bok över mängden producerad biogas och dess råvaror. Dessutom krävs det att verksamhetsutövaren omfattas av lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen.

3.3.4 Beskattning

I fråga om beskattningen har Skatteförvaltningen fastställt att om biogasproducenten ansöker om godkännande av hållbarhetssystemet hos Energimyndigheten senast 31.12.2025 och kan påvisa att den har tillämpat ändamålsenliga förfaranden för att säkerställa att hållbarhetskriterierna uppfylls och att partiet har registrerats på ett tillförlitligt sätt i massbalansen, kan biogasen anses vara hållbar i beskattningen från och med början av 2024. Åren 2024–2025 kan producenten anmäla sin biogas som hållbar efter att ha lämnat in ansökan till Energimyndigheten. Innan ansökan lämnas in ska biogasen anmälas som icke-hållbar biogas. När den skattskyldige har fått ett beslut om ett godkänt hållbarhetssystem och om det erhållna beslutet påverkar de skattedeklarationer som producenten redan lämnat in, ska producenten lämna in nödvändiga rättelsedeklarationer / rätta sina skattedeklarationer i MinSkatt. Närmare anvisningar finns på Skatteförvaltningens [webbplats](#).

3.3.5 Hållbarhetskriterier för begränsade hållbarhetssystem

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor gäller inte begränsade hållbarhetssystem. Därför tillämpas hållbarhetslagen i begränsad utsträckning på begränsade hållbarhetssystem.

Gasformiga biomassabränslen behöver inte uppfylla hållbarhetskriterierna enligt 6, 6 a, 7–10 och 10 a § i hållbarhetslagen om de används i en anläggning som producerar el, värme eller kyla med en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 2 megawatt. Inte heller 5 a § i hållbarhetslagen tillämpas på gasformiga biomassabränslen som produceras av avfall och rester

från jordbruksmark, om de används i en anläggning som producerar el, värme och kyla och vars sammanlagda installerade tillförda effekt understiger 2 megawatt.

3.3.6 Beskrivning av hållbarhetssystemen

De begränsade hållbarhetssystemen ska innehålla en massbalans, en beskrivning och klassificering av råvarorna samt en riskbedömning och en beskrivning av hur verksamhetsutövaren säkerställer att biogasens hållbarhet påvisas i enlighet med hållbarhetssystemet. Verksamhetsutövaren ombeds lämna dessa uppgifter i KEKRI-systemet i samband med ansökan om godkännande av ett begränsat hållbarhetssystem.

3.3.7 Massbalans

Begränsade hållbarhetssystem ska innehålla en massbalans enligt 12 § i hållbarhetslagen, i vilken man bokför alla uppgifter om sådana partier biodrivmedel, flytande biobränslen, biomas-sabränslen eller råvaror med avvikande egenskaper som kan påverka tillämpningen av hållbarhetskriterierna (hållbarhetsegenskaper) och som tas från eller tillförs blandningen.

I massbalansen ska alla råvaror som behövs för produktionsprocessen för biogas och mängden producerad biogas beskrivas.

Energimyndigheten har på sin webbplats skapat och publicerat en färdig massbalansmall som verksamhetsutövaren ska fylla i och bifoga till ansökan om godkännande / som verksamhetsutövaren kan utnyttja för att upprätta den massbalans som ska lämnas in i samband med ansökan om godkännande. Verksamhetsutövarna förutsätts använda Energimyndighetens massbalansmall för att säkerställa att de ger de uppgifter som behövs. Massbalansmallen hittas på Energi-myndighetens webbplats.

Massbalansmallen har tre flikar: Anvisning, Råvaror och Producerad biogas. På fliken Anvisning fyller man i verksamhetsutövarens och hållbarhetssystemets namn. På fliken Anvisning finns också anvisningar för hur man fyller i de övriga flikarna i mallen.

På fliken Råvaror fyller man i alla råvaror som anläggningen använt under året och deras mängder. Om anläggningens verksamhet ännu inte har inletts kan tabellen fyllas i enligt uppskattning. I kolumnen för råvaror listas alla råvaror som behövs för produktionsprocessen för biogas. I kolumnen Mängd antecknas användningen av råvaran i färska ton per år. Om anläggningen inte väger de råvaror som matas in i processen räcker det också med en uppskattning av deras mängder. Uppskattningarna ska motiveras i kolumnen för tilläggsuppgifter. Det är till exempel

möjligt att motivera mängden gödsel som används på anläggningen med antalet djur, genom att berätta vilket djur det är fråga om samt genom att uppskatta hur mycket gödsel ett djur producerar. I kolumnen Enhet väljs färskton/år, övriga enheter är inte tillåtna. I kolumnen Hållbarhetsinformation väljs i cellens rullgardinsmeny om råvarupartiet i fråga är hållbart eller icke-hållbart. Om ett råvaruparti som använts vid anläggningen under året har varit icke-hållbart, ska det anges på en egen rad i tabellen och på så sätt avskiljas från den andel av råvaran som anses vara hållbar. I kolumnen Tilläggsuppgifter kan man anteckna tilläggsuppgifter om råvaran.

På fliken Producerad biogas fyller man i mängden biogas som producerats vid anläggningen under året. Om även icke-hållbara partier har använts som råvara för biogas, ska mängden icke-hållbar biogas anges på en egen rad separat från den hållbara biogasen. Andelen icke-hållbar biogas av energiinnehållet i all producerad biogas kan anses vara densamma som andelen icke-hållbar råvara av alla använda råvaror. Energimyndigheten har ansett att bestämningsmetoden är tillräckligt noggrann. Om man vill fastställa andelen icke-hållbar biogas på något annat sätt som är gynnsammare för verksamhetsutövaren, ska ett alternativt sätt presenteras i ansökan om godkännande av hållbarhetssystemet. Energimyndigheten avgör i beslutet om godkännande om den godkänner verksamhetsutövarens alternativa metod. I kolumnen Mängd antecknas mängden producerad biogas i megawattimmar. I kolumnen Enhet väljs megawattimmar i rullgardinsmenyn som öppnas i cellens högra kant, övriga enheter är inte tillåtna. I kolumnen Tilläggsuppgifter kan man ange tilläggsuppgifter om partiet.

Om verksamhetsutövaren inte känner till alla uppgifter som ska lämnas om massbalansen när ansökan om godkännande lämnas in, kan motsvarande uppgifter från föregående år användas som exempel i den massbalans som fylls i på bilagan till ansökan om godkännande, eftersom syftet är att beskriva massbalansen för framtiden.

3.3.8 Klassificering av råvaror

Energimyndigheten klassificerar de råvaror som använts i produktionen av biogas och som beskrivs i ansökan om godkännande. Verksamhetsutövaren ska i ansökan om godkännande av ett begränsat hållbarhetssystem ge en beskrivning av alla råvaror som ska läggas till hållbarhetssystemet. På basis av beskrivningen avgör Energimyndigheten klassificeringen av råvaran.

Med hjälp av klassificeringen avgörs om råvaran ska betraktas som avfall, restprodukt, icke-livsmedel som innehåller cellulosa eller lignin vid tillämpningen av lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen. På biobränslen som producerats av dessa råvaror tillämpas vid punktbeskattningen av bränslen den lägre skatteklassen, dvs. den så kallade skatteklassen T.

Verksamhetsutövaren ska i ansökan om godkännande av hållbarhetssystemet dessutom beskriva upphandlingskedjorna för råvarorna.

3.3.9 Ansökan om begränsat hållbarhetssystem

Ansökningar om begränsade hållbarhetssystem lämnas in till Energimyndigheten i det elektroniska ärendehanteringssystemet [KEKRI](#). Anvisningar om ansökan om och användning av systemet har publicerats på [Energimyndighetens webbplats](#).

KEKRI:s allmänna vy och funktioner för inlämnande av ansökningar om hållbarhetssystem, utredningar om hållbarhetskriterier samt kontrollörens revisionsberättelser är desamma för alla verksamhetsutövare, oberoende av typen av enskilt hållbarhetssystem. Godkännande och ändring av begränsade hållbarhetssystem söks dock i systemet på egna ansökningsmallar där de snävare innehålls- och verifieringskraven har beaktats.

Samma verksamhetsutövare kan också ha olika typer av hållbarhetssystem i KEKRI och verksamhetsutövarens tidigare hållbarhetssystem utgör inget hinder för att ansöka om ett nytt begränsat hållbarhetssystem.

3.3.10 Ansökningar som har lämnats in före Energimyndighetens närmare anvisningar

Energimyndigheten har i början av 2024 gett verksamhetsutövarna anvisningar om att till en början lämna in endast en ansökningsblankett utan bilagor som ifyllts enligt anvisningarna för ansökan om godkännande av anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 2 MW. Anhängiggörandet av ansökan om godkännande har inte förutsatt att kontrollörens utlåtande bifogas till ansökan. Verksamhetsutövaren har dock också haft möjlighet att komma överens om ett anläggningsbesök och verifiering innan ansökan om godkännande lämnades in och bifoga kontrollörens utlåtande till ansökan. Verksamhetsutövarna har instruerats att till ansökan bifoga en kort beskrivning av den förenklade massbalansen, men den kan också lämnas in i efterhand på Energimyndighetens färdiga massbalansmall.

För de ansökningar som har lämnats in till Energimyndigheten innan närmare anvisningar getts och innan massbalansmallen publicerats ber Energimyndigheten verksamhetsutövaren att lämna in ansökan om godkännande i KEKRI-systemet med en begäran om komplettering. Ansökningarna anses dock ha blivit anhängiga redan när ansökningsblanketten för första gången har lämnats in till Energimyndigheten.

3.3.11 Ändringsansökan

Ändring i beslutet om godkännande kan sökas i KEKRI-systemet. Situationer som kräver ändringsansökan är till exempel tillägg av nya råvaror eller utvidgning av anläggningens verksamhet. Om verksamhetsutövaren utvidgar anläggningens verksamhet så att det begränsade hållbarhetssystemet inte längre räcker till, ska man kontakta Energimyndigheten för närmare anvisningar.

3.3.12 Verifiering

Enligt 13 § i hållbarhetslagen krävs det inte att ett utlåtande av en kontrollör fogas till ansökan om verksamhetsutövarens hållbarhetssystem endast gäller sådana gasformiga biomassabränslen som framställs av avfall, restprodukter, cellulosa från icke-livsmedel eller material innehållande både cellulosa och lignin och som används i en anläggning som producerar el, värme eller kyla med en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 2 megawatt.

Energimyndigheten har fastställt att man i fråga om begränsade hållbarhetssystem inte behöver lämna in ett kontrollörsutlåtande i samband med att ansökan om godkännande lämnas in.

Energimyndigheten har fastställt att verifieringen av ett godkänt hållbarhetssystem i regel ska genomföras med 5 års mellanrum. Närmare bestämmelser om frekvensen för och verifieringen av hållbarhetssystemets granskning finns i beslutet om godkännande.

3.4 Frivilliga system godkända av kommissionen

Enligt hållbarhetslagen kan man påvisa att hållbarhetskriterierna för biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen uppfylls även genom ett frivilligt system som godkänts av kommissionen.

Kommissionen godkänner de frivilliga system som den anser uppfyller kraven i RED II. Alla frivilliga system som kommissionen har godkänt finns på kommissionens webbplats³.

De frivilliga system som kommissionen har godkänt godtas som metoder för att påvisa hållbarhet i alla medlemsstater. I en del stater kan det krävas tilläggsutredning i fråga om de råvaror som räknas dubbelt. Om verksamhetsutövaren är certifierad och godkänd i något av dessa system, kan denne påvisa att biodrivmedlet, det flytande bibränslet eller biomassabränslet är hållbart på det sätt som systemet omfattar utan separata nationella förfaranden.

Energimyndighetens behörighet gäller Finlands nationella system enligt hållbarhetslagen och efterlevnaden av det samt förhandsbesked om råvaror enligt lagen om distributionsskyldighet.

Om verksamhetsutövaren vill påvisa biodrivmedlens, de flytande bibränslenas eller biomassabränslenas hållbarhet genom ett frivilligt system, ska den ändå lämna en rapport om uppfyllande av hållbarhetskriterierna till Energimyndigheten enligt kapitel 9.3.

Om verksamhetsutövaren inte använder ett frivilligt system som har godkänts av kommissionen, ska biodrivmedlens, de flytande bibränslenas och biomassabränslenas hållbarhet i Finland påvisas genom det nationella systemet. Detta system fastställs i hållbarhetslagen.

3.5 Hållbarhetsintyg

En verksamhetsutövare vars hållbarhetssystem har godkänts enligt hållbarhetslagen kan utfärda ett hållbarhetsintyg för ett parti med biogas, biodrivmedel, flytande bibränsle, biomassabränsle och råvaror som bevis på att hållbarhetskriterierna har uppfyllts. Hållbarhetsintyget ska alltid vara specifik för partiet. I intyget ska framgå nödvändiga identifieringsuppgifter samt all information som är av betydelse för uppfyllandet av hållbarhetskriterier. I intyget ska man även specificera den ifrågavarande verksamhetsutövarens hållbarhetssystem och Energimyndighetens beslut om godkännande som gäller det. I intyget ska man dessutom med tillräcklig noggrannhet specificera det parti med biodrivmedel, flytande bibränsle eller biomassabränsle eller råvara som intyget avser.

Verksamhetsutövaren behöver inte utfärda hållbarhetsintyg för sig själv för partier med bränsle som verksamhetsutövaren använder i egna processer i produktion av el, värme eller kyla.

³ Frivilliga system: <http://ec.europa.eu/energy/en/topics/renewable-energy/biofuels/voluntary-schemes>

Ett hållbarhetsintyg utfärdat av verksamhetsutövaren ska alltid innehålla minst följande uppgifter:

- Kontaktuppgifterna till den som utfärdar och den som tar emot hållbarhetsintyget
- Datumet för utfärdande av hållbarhetsintyget
- Namnet på hållbarhetssystemet, med stöd av vilket intyget har utfärdats, och diarienumret för beslutet om godkännande av systemet
- Identifieringsuppgifter för partiet
- Bränslets namn och mängd eller, om endast råvaran omfattas av intyget, råvarans namn och mängd
- Den råvara som bränslet har framställts av
- Verksamhetsutövarens hållbarhetssystem och diarienumret för Energimyndighetens beslut om godkännande
- Uppgifter om uppfyllande av hållbarhetskriterierna för råvarans ursprung i enlighet med 7–10 a § eller uppgifter om uppfyllande av hållbarhetskriteriet för avfall och restprodukter som härstammar från jordbruksmark i enlighet med 5 a § 2 mom.
- Minskningen av växthusgasutsläpp från ett parti med biodrivmedel, flytande bibränsle eller biomassabränsle eller växthusgasutsläpp från ett råvaruparti, om tillämpligt
- Uppgifter om grunderna för beräkningen av utsläppsminskning eller växthusgasutsläpp, om tillämpligt.

4 Hållbarhetskriterier

4.1 Allmänt om hållbarhetskriterier

Hållbarhetskriterierna för biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen har fastställts i 2 kap. i hållbarhetslagen. Hållbarhetskriterierna tillämpas oberoende av om råvaran har producerats inom eller utanför Europeiska unionen. Hållbarhetskriterierna är delvis biomassa-specifika, dvs. skogsbiomassan har andra hållbarhetskriterier än agrobiomassan.

Vid tillverkning av biodrivmedel, flytande biobränsle och biomassabränsle kan som råvara användas den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, skogsbruk och därmed förknippad industri inklusive fiske och vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av industriavfall och kommunalt avfall. I enlighet med hållbarhetsslagstiftningen kan biomassaråvaror klassificeras som avfall, restprodukt eller råvara inom jordbruk eller skogsbruk (Tabell 1). Klassificeringen av råvaran påverkar på vilka hållbarhetskriterier råvaran ska uppfylla.

TABELL 1 ÖVERGRIPANDE BILD PÅ HÅLLBARHETSKRITERIER SOM TILLÄMPAS PÅ OLIKA BIOMASSOR.

BIOMASSARÅVARA	HÅLLBARHETSKRITERIER
Skogsbiomassa (biomassa som härstammar från skogsbruk, inkl. restprodukter (restprodukter från avverkning, stubbar, klenträdd))	• Minskning av växthusgasutsläpp enligt 6 § • Kriterier för ursprungsland eller ursprungsområde (10 § och 10a §)
Agrobiomassa	• Minskning av växthusgasutsläpp enligt 6 § • Kriterier för ursprung (förbjudna ursprungsområden) enligt 7–9 §
Avfall och restprodukter från jordbruksmark	• Övervaknings- eller förvaltningsplaner för att hantera påverkan på jordmånens beskaffenhet och markens kolförråd enligt 5 a § 2 mom. • Minskning av växthusgasutsläpp enligt 6 § • Kriterier för ursprung (förbjudna ursprungsområden) enligt 7–9 §
Annat avfall och andra restprodukter än avfall och restprodukter som direkt härstammar från jordbruk, vattenbruk, fiske och skogsbruk (t.ex. svartlut, bark, sågspån, andra trärestprodukter från industrin)	• Minskning av växthusgasutsläpp enligt 6 §

Verksamhetsutövaren ska förvissa sig om att råvaruleverantören använder ett system med vilket man kan påvisa råvarans ursprung. Vid behov ska markanvändnings- och åtgärdshistorien för områden utredas för att säkerställa att biomassan är av hållbar.

Om verksamhetsutövaren köper råvaror eller drivmedel som är certifierade enligt ett av kommissionen godkänt frivilligt system, anser Energimyndigheten att hållbarheten är påvisad fram till tidpunkten för överlåtelse av det certifierade partiet. Ifall verksamhetsutövaren köper in från utlandet råvaror/drivmedel som inte certifierats enligt ett av kommissionen godkänt frivilligt system, ska hållbarheten påvisas på annat sätt, även när det gäller råvarans ursprung.

4.2 Hållbarhetskriterium gällande minskning av växthusgasutsläpp

Om minskningen av växthusgasutsläpp föreskrivs i 6 § i hållbarhetslagen enligt följande:

Växthusgasutsläppen under hela livscykeln från biodrivmedel, biogas som konsumeras inom transportsektorn och flytande biobränslen ska vara:

- 1) minst 50 procent mindre i anläggningar som var i drift den 5 oktober 2015 eller tidigare, i förhållande till växthusgasutsläppen om fossila bränslen i stället hade använts,*
- 2) minst 60 procent mindre i anläggningar där driften inleddes under perioden den 6 oktober 2015 till den 31 december 2020, i förhållande till växthusgasutsläppen om fossila bränslen i stället hade använts, och*
- 3) minst 65 procent mindre i anläggningar där driften inleds den 1 januari 2021 eller därefter, i förhållande till växthusgasutsläppen om fossila bränslen i stället hade använts.*

Växthusgasutsläppen under hela livscykeln från el, värme och kyla producerad från biomassabränslen ska vara:

- 1) minst 70 procent mindre i anläggningar där driften inleds under perioden den 1 januari 2021 till den 31 december 2025, i förhållande till växthusgasutsläppen om fossila bränslen i stället hade använts, och*

2) minst 80 procent mindre i anläggningar där driften inleds den 1 januari 2026 eller därefter, i förhållande till växthusgasutsläppen om fossila bränslen i stället hade använts.

Avfall och restprodukter anses inte ge upphov till växthusgasutsläpp under livscykeln innan de samlas in.

Beräkningen av minskningen av växthusgasutsläpp behandlas närmare i kapitel 5 i anvisningen.

4.3 Hållbarhetskriterium gällande agrobiomassa

4.3.1 Allmänt om hållbarheten av agrobiomassa

Med agrobiomassa avses biomassa som produceras inom jordbruket, inklusive avfall och restprodukter som härstammar från jordbruk och jordbruksmark. I 7–9 § i hållbarhetslagen föreskrivs om ursprungskriterier för agrobiomassa som gäller a) områden med biologisk mångfald; b) vissa ändrade markanvändningsformer samt c) dränering av torvmarker.

Agrobiomassan får inte komma från mark som i januari 2008 eller därefter har varit:

A. Område med biologisk mångfald, det vill säga:

1) naturskog eller annan trädbevuxen mark där det inte finns några klart synliga tecken på mänsklig verksamhet och där de ekologiska processerna inte störts i betydande utsträckning,

2) skog eller annan trädbevuxen mark med stor biologisk mångfald som är rik på arter och inte skadad eller som den behöriga myndigheten har konstaterat ha stor biologisk mångfald, om det inte finns belägg för att råvaruproduktionen inte påverkar naturskyddsändamålet,

3) naturskyddsområde, om det inte kan visas att produktionen av råvaran inte påverkar skyddsändamålet för området,

4) gräsmark med stor biologisk mångfald, omfattande mer än en hektar, eller

B. Område med ändrad markanvändning, det vill säga:

1) våtmark,

2) ett kontinuerligt beskogat område,

3) skog vars krontak täcker mellan 10 och 30 procent av ytan, om det inte kan visas att växthusgasutsläppen minskar på det sätt som föreskrivs i 6 § trots de

förändringar i kollagret som den ändrade markanvändningsformen ger upphov till,

C. Torvmark som tidigare varit odikad.

Vid bedömning av huruvida ursprungskriterierna uppfylls är det avgörande vilken markanvändningsformen var i området vid referenstidpunkten i januari 2008. I princip får man inte använda agrobiomassa i tillverkningen av biodrivmedel, flytande biobränsle eller biomassabränsle från ett område som under referenstidpunkten eller därefter har haft stor biologisk mångfald, varit skog eller annan trädbevuxen mark eller torvmark som tidigare varit odikad.

4.3.2 Områden med biologisk mångfald

Enligt 7 § i hållbarhetslagen får agrobiomassa inte komma från vissa områden med biologisk mångfald. Sådana områden med stor biologisk mångfald anses vara naturskog, skog eller annan trädbevuxen mark med stor biologisk mångfald som är rik på arter och inte skadad samt naturskyddsområden och gräsmark med stor biologisk mångfald, omfattande mer än en hektar.⁴

I Finland används den definition som fastställts av Skogsforskningsinstitutet (Metla)⁵ vid Naturresursinstitutet vid rapportering av information om skogsresurserna till FAO. I Metlas definition fastställs fyra olika kriterier för naturskog: trädbeståndets struktur, rötvedskontinuum, mänsklig verksamhet och trädbeståndets ålder. För att en skog ska räknas som naturskog ska alla fyra kriterier vara uppfyllda. Dessutom ska skogen ha uppstått på naturligt sätt och trädbeståndets ålder räknas utifrån det dominerande trädbeståndet. Nedan Metlas definition (i fri översättning) på skog i naturtillstånd, gammal skog eller naturskog:

DEFINITION

Bedömningen av naturtillståndet består av tre delar: 1) trädbeståndets struktur, 2) rötvedskontinuum och 3) verksamhet. I definitionen på naturskog ingår dessutom kriteriet gammal skog.

1) Trädbeståndets struktur

Trädbeståndet jämförs med naturskog som är typisk för det geografiska läget för den aktuella växtplatsen och det aktuella utvecklingsskedet.

I naturskog är trädbeståndets fördelning av utrymmet slumpmässig och trädbeståndet är av varierande storlek. Trädkronorna bildar skikt, och här och där

⁴ RED II-direktivet artikel 29.3

⁵ Metla är en del av Naturresursinstitutet (Luke) sedan den 1 januari 2015.

finns träd från föregående trädgeneration. Små tecken på gamla plockhuggningar kan finnas i skogsmarksfiguren, men de har inte inverkat på trädbeståndets fördelning av utrymmet, strukturen eller sammansättningen av trädarter. Efter en fullständig stormskada kan ett kalhygge eller ett naturligt förnyat plantbestånd ingå i denna kategori, om skadan har drabbat ett bestånd som var moget för förnyelse och de träd som har dött till följd av skadan inte har röjts undan. I kategorin ingår även nya brandarealer i naturligt tillstånd och unga skogar som har utvecklats naturligt samt nya, naturliga skogsmarksfigurer som har uppstått ur havet till följd av landhöjningen.

2) Rötvedskontinuum

Mängden döda stående träd och mängden döda träd på marken bedöms i förhållande till den eventuella mängden rötved i skog i naturtillstånd på den aktuella växtplatsen.

I naturskog finns det rikligt med rötved i olika åldrar i förhållande till virkesavkastningsförmågan på växtplatsen.

3) Verksamhet

Den mänskliga verksamhetens inverkan på naturtillståndet bedöms. Det centrala i fråga om myrar är att bedöma vattenhushållningen, om eventuella dikningar påverkar trädbeståndet och den övriga vegetationen på myren. Dikningar som har gjorts utanför den skogsmarksfigur som granskas kan också påverka vattenhushållningen på myren. Effekterna av gödsling ska också beaktas.

I en naturskog finns inga skogsbilvägar. Inga dikningar och ingen påverkan av diken utanför skogsmarksfiguren, högst enstaka, gamla diken som inte har haft någon permanent inverkan på vattenhushållningen i området. Inga andra tecken på mänsklig verksamhet med undantag av skogsbete eller gamla plockhuggningar, inga tecken på förslitning av vegetationen. Skogsmarksfigurerna i naturligt tillstånd har tillräckligt stor areal för att naturprocesserna ska kunna fortgå.

4) Gammal skog

Skogsbeståndet är äldre än 160 år i södra Finland och äldre än 200 år i norra Finland.

I Finland är orörda gamla skogar som innehåller rötved och som räknas som naturskogar i huvudsak skyddade. Enligt Metlas inventering av Finlands skogar skulle det i norra Finland alltjämt finnas cirka 19 000 hektar naturskog inom virkesproduktionen, dvs. endast cirka 0,1 procent av all skogsbruksmark inom virkesproduktionen.

Skog eller annan trädbevuxen mark med stor biologisk mångfald avser skog som är rik på arter och inte skadad eller som den behöriga myndigheten har konstaterat ha stor biologisk mångfald eller annan trädbevuxen mark, om området har ett krontak som täcker mindre än 10 procent

av ytan som anses vara definitionen för en skog. Om ursprungsområdet för agrobiomassa har i januari 2008 eller därefter varit en skog eller annan trädbevuxen mark med stor biologisk mångfald, kan agrobiomassan vara hållbar endast om man kan påvisa att områdets skyddsvärden inte minskas när råvaran skördas.

När man bedömer skyddsområden enligt hållbarhetskriteriet gällande biologisk mångfald ska man beakta de naturskyddsområden i Finland som har grundats med stöd av naturvårdslagen (1096/1996) eller med stöd av en bestämmelse eller föreskrift som har utfärdats med stöd av denna. I Finland finns följande typer av naturskyddsområden:

- statliga skyddsområden som har grundats med stöd av naturvårdslagen och ödemarkslagen samt privata naturskyddsområden som har grundats med stöd av naturvårdslagen
- skyddsområden som i enlighet med markanvändnings- och bygglagen har märkts ut på planer, grundats och fastställts
- områden som genom Forststyrelsens eget beslut skyddas med stöd av naturvårdslagen
- Natura 2000-områden som inte ingår i de ovannämnda, med undantag av områden där normal verksamhet, t.ex. åkerodling och boskapsbete, är tillåten
- Områden som skyddas genom tidsbestämda skyddsbeslut (t.ex. METSO- och Helmi-programmen)

Som skyddsområden kan dessutom räknas sådana särskilt viktiga livsmiljöer som definieras i skogslagen (1093/1996), på vilka man kan genomföra försiktiga avverkningar på ett sätt som bevarar objektets särdrag.

Enligt hållbarhetslagen⁶ är det dock möjligt att producera agrobiomassan på skyddsområden, om det kan visas att produktionen av råvaran inte påverkar skyddsändamålet för området. Skyddsbeslutet för området anger vilka åtgärder som är tillåtna. Användningen av Natura 2000-områden bestäms utifrån bestämmelserna om varje enskilt skyddsområde och i vissa fall kan råvaror för produktion av biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen hämtas också från dessa områden.

Som ett för ändamålet lämpligt bevis kan man även förete en sådan skötsel- och nyttjandeplan för ett naturskyddsområde som beskrivs i 19 § i naturvårdslagen (1096/1996). Om produktionen

⁶ Hållbarhetslagen 7 §

av råvaran är förenlig med skötsel- och nyttjandeplanen enligt naturvårdslagen kan den insamlade råvaran anses uppfylla hållbarhetskriterierna.

I hållbarhetslagen⁷ stadgas om gräsmarker med stor biologisk mångfald, oberoende av om de är naturliga eller inte. En gräsmark som inte är naturlig anses dock inte ha stor biologisk mångfald enligt hållbarhetslagen om man kan förete bevis för att bevarande av området som gräsmark förutsätter att råvaran skördas. I Finland är gräsmarker med stor biologisk mångfald inte naturliga, och bevarande av områdena som gräsmarker med stor biologisk mångfald förutsätter till exempel slåtter eller boskapsbete.

Kommissionen har gett ett förslag⁸ till definition av gräsmark med stor biologisk mångfald. Förordningen påverkar inte kraven för påvisande av hållbarheten hos råvaror som skaffats i Finland.

4.3.3 Ändrad markanvändning

Enligt 8 § i hållbarhetslagen får agrobiomassan inte komma från ett område som i januari 2008 eller därefter men inte längre är våtmark, ett kontinuerligt beskogat område, eller skog vars krontak täcker 10–30 procent av ytan. Agrobiomassa som har producerats till exempel på en åker som ligger på platsen för en skog som har röjts efter referenstidpunkten eller en våtmark som har torrlagts efter denna tidpunkt är inte hållbar enligt hållbarhetskriteriet för ändrad markanvändning. Områden där skogen har röjts till en kortsiktig odling som genomförs som åkerodling kan också komma i fråga. Ett exempel på en växt som kan odlas på kort sikt är vide.

I teorin kan agrobiomassa alltså produceras på våtmarker, kontinuerligt beskogade områden eller trädbevuxen mark med krontak som täcker 10–30 procent av ytan, om produktionen av agrobiomassan inte leder till ändrad markanvändning. Det kan till exempel vara fråga om användning av biomassor i anslutning till så kallad skogsjordbruk eller våtmarksodling. Dessutom enligt hållbarhetslagen kan markanvändningen av skog vars krontak täcker mellan 10 och 30 procent av ytan ändras om man kan visa att växthusgasutsläppen minskar på det sätt som föreskrivs i 6 § trots de förändringar i kollagret som den ändrade markanvändningsformen ger

⁷ Hållbarhetslagen 7 § 1 mom. 3 punkten

⁸ Kommissionens förordning (EU) nr 1307/2014 av den 8 december 2014 om fastställande av kriterier och geografiska områden för gräsmark med stor biologisk mångfald vid tillämpning av artikel 7b.3 c i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG om kvaliteten på bensen och dieselbränslen och artikel 17.3 c i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor.

upphov till. Beräkningen av utsläpp på grund av ändrad markanvändning behandlas i kapitel 5.3.1.3 i anvisningen.

Enligt Energimyndighetens uppfattning påverkar inte bestämningen av våtmarker enligt hållbarhetslagen i någon större utsträckning tillgången på agrobiomassa. I Finland finns det 49 Ramsarområden och deras totala areal uppgår till 785 780 hektar. En betydande del av de områden som räknas som våtmarker ingår i skyddsområden vars markanvändningsform inte kan ändras.

Enligt hållbarhetslagen tillämpas inte bestämmelserna om kriteriet gällande ändrad markanvändning om marken vid tidpunkten då agrobiomassan införskaffades hade samma status som i januari 2008. Verksamhetsutövaren är således inte skyldig att påvisa den framtida användningen av marken. Det väsentliga är huruvida marken har samma markanvändningsstatus som i januari 2008.

4.3.4 Dränering av torvmarker

Enligt 9 § i hållbarhetslagen får agrobiomassan inte komma från torvmark som tidigare varit odikad och som dränerats i januari 2008 eller därefter. Som dränerad torvmark räknas nydikade torvmarker där grundvattenytan har sjunkit, trädbeståndets tillväxt har återhämtat sig och myrvegetationen har förändrats till följd av dräneringen.

Råvaran för biodrivmedlet, det flytande biobränslet eller biomassabränslet uppfyller dock hållbarhetskriteriet om den kommer från ett område som har dränerats redan före januari 2008 eller om den kommer från ett område som inte har dränerats alls från och med referenstidpunkten. Istandsättningsdikningar av torvmarker som har dränerats före januari 2008 är tillåtna.

4.3.5 Påvisande av agrobiomassans hållbarhet

Påvisande av agrobiomassans hållbarhet förutsätter att verksamhetsutövaren är medveten om råvarans ursprung och kan vid behov visa genom sina egna metoder och sitt hållbarhetssystem att agrobiomassan uppfyller de hållbarhetskriterier som ställs på den. Ursprungsbevisning kan också göras med hjälp av råvaruleverantörernas anmälningar om uppfyllandet av hållbarhetskriterierna som vid behov kan påvisas genom dokument eller lokala auditeringar. Verksamhetsutövaren ska se till att avtalen med råvaruleverantörerna möjliggör att kontrollören kan avlägga tillsynsbesök i råvaruleverantörens lokaler och lager för att inspektera råvaruleveransernas ursprungskedja.

Verksamhetsutövaren ska granska hållbarheten hos en införskaffad agrobiomassa genom att ta reda på vid vilken tidpunkt åkermarken grundlades och vad den tidigare markanvändningsformen var. Om det inte är möjligt att utreda tidpunkten då åkermarken grundlades, kan man vid bedömning av uppfyllandet av kriterierna utnyttja uppgifterna i systemet för identifiering av jordlotter inom EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Om jordlottens beteckning har varit oför-

Agrobiomassan är hållbar i regel om den kommer från områden som användes för jordbruk redan före referens-tidpunkten januari 2008.

ändrad före 2008, kan jordlotten anses ha tagits i bruk före 2008 och därmed kan agrobiomassan från den aktuella jordlotten anses vara hållbar. Om jordlottens beteckning har ändrats sedan 2008, bör orsaken till ändringarna utredas mer noggrant för bedömningen av hållbarheten. Om det är fråga om användning av avfall och restprodukter som härstammar från jordbruksmark, ska verksamhetsutövaren visa utöver de ovan nämnda hållbarhetskriterierna för agrobiomassa, även genom övervaknings- och förvaltningsplaner enligt 5a § i hållbarhetslagen att påverkan av skörd av råvaran på jordmånens beskaffenhet och markens kolförråd kan övervakas och kontrolleras. Närmare information om påvisande av hållbarhet hos avfall och restprodukter från jordbruksmark finns i kapitel 4.5.2 i anvisningen.

4.4 Hållbarhetskriterier gällande skogsbiomassa

4.4.1 Allmänt om hållbarheten av skogsbiomassa

Med skogsbiomassa avses biomassa som härstammar direkt från skogsbruk. Följande Statistikcentralens bränsleklasser anses vara skogsbiomassa som härstammar från skogsbruk:

Helträds- eller slanflis (klass 21.10.20)
Flis eller kross av hyggesrester (klass 21.10.30)
Stubbkross (klass 21.10.40)

Sidoflöden som uppstår i processer inom skogsindustrin anses däremot inte vara skogsbiomassa, utan de anses höra till avfall och restprodukter som nämns i 5 a § i hållbarhetslagen (se kapitel 4.5.1). Kross eller flis som tillverkats av grenar och toppar i samband med skördandet av gagnvirke samt kross tillverkats av stubbar anses vara restprodukter från skogsbruk. Eftersom avfall

och restprodukter inte anses ge upphov till växthusgasutsläpp under livscykeln innan de samlas in, behöver man inte beakta utsläppen från odlingen av ovan nämnda bränsleklasser vid granskning av uppfyllandet av kriteriet för minskning av växthusgasutsläpp enligt 6 § i hållbarhetslagen. Däremot kan helträds- och slanflis tillverkas av gagnvirke (trävirke som uppfyller mått- och kvalitetskraven för massaved och timmer) som inte direkt kan anses vara en restprodukt från skogsbruk. Därför ska utsläppen från odling och skörd av virkesråvara för helträds- och slanflis tillverkad av gagnvirke beaktas när minskningen av växthusgasutsläpp granskas. Om ovan nämnda kriterium för minskning av växthusgasutsläpp tillämpas på anläggningen, ska helträds- och slanflis vid behov specificeras i enlighet med Statistikcentralens bränsleklassificering i klasserna 21.10.21 (klenträd) och 20.10.22 (grovt virke).

Om hållbarhetskriterier gällande skogsbiomassa föreskrivs i 10–10 a § i hållbarhetslagen enligt följande:

10 §

För att skogsbiomassan kan anses vara hållbar, ska den komma från en stat där det med nationell lagstiftning eller lagar under den nationella nivån samt tillgängliga övervaknings- och genomförandesystem säkerställs att följande kriterier uppfylls:

- 1) skördeverksamheten sker på ett lagenligt sätt,*
- 2) skogsföryngring sker på skördade arealer,*
- 3) arealer som avsatts för naturskyddsändamål är skyddade,*
- 4) jordbeskaffenhet och biologisk mångfald bevaras vid skörden, och*
- 5) skogens produktionskapacitet på lång sikt upprätthålls eller förbättras.*

Om det inte från en stat finns bevis för att kriterierna enligt 1 mom. är uppfyllda, kan skogsbiomassans hållbarhet visas på ursprungsområdesnivå. Då ska det visas att det inom ursprungsområdet finns förvaltningssystem genom vilka det säkerställs att kriterierna enligt 1 mom. är uppfyllda i ursprungsområdet.

10 a §:

Biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen som produceras från skogsbiomassa uppfyller de krav som gäller markanvändning, ändrad markanvändning och skogsbruk.

Kraven enligt 1 mom. anses vara uppfyllda om biomassan har sitt ursprung i en stat eller en regional organisation för ekonomisk integration som

- 1) är part i Parisavtalet, och
- 2) har lagt fram ett nationellt fastställt bidrag (NDC) för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC), eller
- 3) tillämpar nationell lagstiftning eller lagar under den nationella nivån för att bevara och stärka kollager och kolsänkor i avverkningsområdet.

Om det inte finns bevis för att kraven enligt 2 mom. 1–3 punkten är uppfyllda, kan uppfyllandet av de krav som gäller markanvändning, ändrad markanvändning och skogsbruk visas på ursprungsområdesnivå. Då ska det visas att det inom ursprungsområdet finns förvaltningssystem genom vilka det säkerställs att kollager och kolsänkor i skogen bibehålls eller förbättras på lång sikt.

Den lagstiftning och de relaterade övervaknings- och genomförandesystem som avses i kriteriets krav anses vara tillräckliga om lagstiftningen som gäller det aktuella kriteriet omfattar uppgifterna som ålagts den behöriga myndigheten för att övervaka och genomföra lagen med tillräckliga resurser och sanktioner. Om de nationella eller internationella officiella organen emellertid har tydliga bevis att lagstiftningen i det aktuella landet inte efterlevs i allmänhet vid införskaffning av skogsbiomassa till exempel på grund av korruption, kan hållbarhetskriterierna inte anses bli uppfyllda på landsnivå.

Med förvaltningssystem inom ursprungsområdet avses system avsedda för informationshantering som möjliggör samling, bedömning och förvaring av uppgifter om skogsbiomassans hållbarhet.

Med lagenligheten av avverkningar⁹ avses avverkning som sker i enlighet med det aktuella landets lagstiftning och att avverkningsrätterna har fastställts i lagstiftningen.

Med skogsförnygring avses skapande av en ny trädgeneration antingen naturligt eller genom odling som ersättning för träd som skördats från en skog.

Med skydd av arealer som avsatts för naturskydd avses det att skogsbiomassan inte skördas i skyddsområden såvida det inte finns ett särskilt tillstånd till detta till exempel i områdets förvaltningsplan enligt vilken områdets skyddsvärden bevaras och utvecklas.

⁹ EU:s timmerförordning (EU 995/2010) innehåller en mer detaljerad definition av lagenligheten av avverkningar.

Hållbarhetslagen förutsätter alltså att jordbeskaffenheten och skogens biologiska mångfald beaktas vid införskaffning av skogsbiomassan. Lagstiftningen och uppföljnings- och förvaltningsplanerna i ursprungslandet för skogsbiomassa ska vara tillräckliga för att säkerställa att negativa påverkningar på jordbeskaffenheten och skogens biologiska mångfald minimeras vid avverkningar.

Upprätthållande och förbättring av skogarnas produktionskapacitet på lång sikt avser förvaltning av skogar så att skogarnas tillväxtförmåga behålls eller förbättras efter avverkning. Upprätthållande eller förbättring av skogarnas tillväxtförmåga förutsätter metodisk skogsvård för att skogarna ska förbli livskraftiga och friska. Avsikten med avverkningar och skogsvård är alltså förebygga insektsangrepp och andra skador.

EU-kommissionen kommer senare att ge närmare information om definitioner och informationskällor i en genomförandeakt som hjälper vid bedömning av huruvida kriterierna för skogsbiomassan uppfylls i ursprungslandet.

4.4.2 Påvisande av skogsbiomassans hållbarhet

4.4.2.1 Allmänna krav för påvisandet av skogsbiomassans hållbarhet

Skogsbiomassans hållbarhet granskas alltså per ursprungsland- eller område. Bild 1 innehåller en beskrivning av de viktigaste uppgifterna och metoderna för att visa hållbarheten hos en skogsbaserad råvara. I sitt hållbarhetssystem ska verksamhetsutövaren beskriva de ursprungsområden/länder där skogsbiomassa införskaffas. Dessutom ska man till beskrivningen bifoga uppgifter om dokumentationen och metoderna som verksamhetsutövaren anser visa att landet eller ursprungsområdet uppfyller hållbarhetskriterierna. Om uppfyllandet av alla kriterier inte kan påvisas genom lagstiftning samt övervaknings- och genomförandesystem på landsnivå, kan bristerna kompletteras genom ursprungsområdesspecifik granskning i fråga om de kriterier som inte uppfylls på landsnivå.

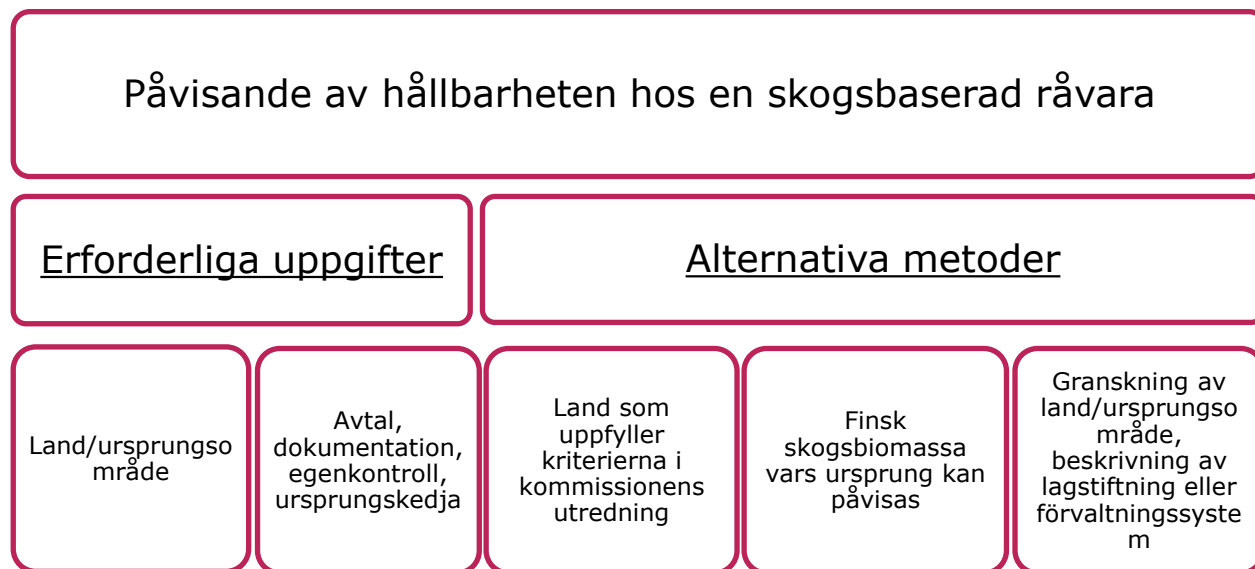

BILD 1 PÅVISANDE AV HÅLLBARHETEN HOS EN SKOGSBASERAD RÅVARA

Vid påvisande av skogsbiomassans hållbarhet kan man hänvisa till listan över de länder som uppfyller kriterierna enligt utvärderingen i förstudien¹⁰ till EU-kommissionens genomförandeakt. I dessa länder anses risken för införskaffning av ohållbar skogsbiomassa vara låg. Vid bedömningen av huruvida kriterierna uppfylls ska man också fästa vikt vid genomförandet av lagstiftningen och risken för korruption i ursprungslandet i fråga. Alternativt kan verksamhetsutövaren ge en egen utredning om det aktuella landets lagstiftning och dess genomförande och övervakning, eller de övervaknings- eller förvaltningssystem som används inom ursprungsområdet.

Ett omfattande register över lagstiftningen i olika länder finns på webbplatsen¹¹ för FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation FAO som verksamhetsutövaren kan använda för att bedöma och motivera uppfyllandet av hållbarhetskriterier på landsnivå. FN:s miljöprogram WCMC:s landspecifika rapporter¹² i anknytning till genomförandet av EU:s timmerförordning ger mer information om skogar, virkesmarknader och risker i anknytning till virkets laglighet.

Verksamhetsutövaren ska även visa skogsbiomassans ursprung genom en tillförlitlig försörjningskedja. I praktiken kan verksamhetsutövaren visa skogsbiomassans ursprung genom ett

¹⁰ REDIIBIO - final report: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1fe27161-abb-11eb-927e-01aa75ed71a1/language-en>

¹¹ FAOLEX database: <http://www.fao.org/faolex>

¹² <https://www.unep-wcmc.org/resources-and-data/eu-timber-regulation-country-overviews>

avtal som ingåtts med bränsleleverantören till exempel med hjälp av frakthandlingar eller annan motsvarande bevisning. Avtalen mellan verksamhetsutövaren och leverantören av skogsbase-
rade råvaror bör dessutom vara i ordning så att till exempel kontrollören har tillstånd att kon-
trollera råvaruleverantörens ursprungsförfaranden och dokumentation för att inspektera råva-
ruleveransernas ursprungskedja. Verksamhetsutövaren eller bränsleleverantören kan emellertid
själv försäkra sig om skogsbiomassans ursprung (det vill säga från uppgifterna om avverknings-
objektet) fram till den första samlingspunkten (till exempel ett terminalupplag).

4.4.2.2 Påvisande av skogsbiomassans hållbarhet enligt ursprungsområde

Hållbarheten enligt ursprungsområde påvisas genom att beskriva uppfyllandet av kriterierna
genom ett förvaltningssystem som används för att samla in och administrera tillräckliga bevis
för uppfyllandet av hållbarhetskriterierna till den delen de inte uppfylls på landsnivå. Vid påvi-
sande av uppfyllande av hållbarhetskriterierna enligt ursprungsområde kan man utnyttja inför-
skaffning av certifierat trä, om hållbarhetskriterierna har beaktats i ursprungsområdet enligt
kraven i den tillämpliga skogscertifieringsstandarden för skogsvård. Verksamhetsutövaren
måste utreda kraven i skogscertifieringsstandarden för skogsvård som används i ursprungsom-
rådet, eftersom kraven i certifieringsstandarden kan variera från land till land. Förfarandena för
certifierat trä (Chain of custody) kan också utnyttjas som bevis för träets spårbarhet.

1. För att visa lagenligheten av avverkningarna kan man utnyttja genomförandet av EU:s
timmerförordning och det relaterade ansvaret av den som släpper ut timmer eller träva-
ror på marknaden att upprätthålla ett system för tillbörlig aktsamhet¹³. Om leverantören
av skogsbiomassan använder det ovan nämnda systemet för tillbörlig aktsamhet, kan
kriteriet för lagenligheten av avverkningarna anses vara uppfyllt.
2. Skogsföryngring på skördade arealer kan påvisas med ursprungsuppgifter, av vilka det
framgår att det inte är fråga om avverkning i syfte att återplantera. Om det dock är fråga
om skogsbiomassa som skördats genom avverkning i syfte att återplantera, ska man
genom förvaltningssystemet samla tillräckliga bevis på att skogen föryngras på ett lämp-
ligt sätt. Som bevis kan man använda till exempel anteckningar om fullgörelse av förny-
elseskyldigheten i avtalet med virkesleverantören eller uppgifter om skogsbruksplanen
för drivningsområdet där de planerade förnyelseåtgärderna för skogen framgår.

¹³ <https://www.ruokavirasto.fi/sv/foretag/import-och-export/import-fran-lander-utanfor-eu/travaror/EUTR-och-FLEGT/systemet-for-tillborlig-aktsamhet/>

3. Skyddet av arealer som avsatts för naturskyddsändamål kan påvisas genom att säkerställa att det med hjälp av ett förvaltningssystem är möjligt att ta reda på skyddade arealer i ursprungsområdet för att utesluta dem vid införskaffning av skogsbiomassa. Om skogsbiomassan skördas i skyddsområden, bör förvaltningssystemet innehålla uppgifter från den behöriga myndigheten för att fastställa tillåtna och begränsade åtgärder i skyddsområdet i fråga och vid behov ett tillstånd från myndigheten att skörda skogsbiomassa.
4. Bevarande av jordbeskaffenheten och den biologiska mångfalden vid skörden kan påvisas till exempel genom anteckningar i avtalet med virkesleverantören som säkerställer att avverkningarna genomförs enligt rekommendationer som är lämpliga för förhållandena i ursprungsområdet för att minimera skadorna på jordbeskaffenheten och den biologiska mångfalden i anslutning till drivningen. Förfarandena enligt rekommendationerna kan inkluderas i leveransavtal för timmer. Som rekommendationer kan man tillämpa till exempel förfaranden enligt skogscertifieringsstandarder eller anvisningar utfärdats av en utomstående expert. För att bevara jordbeskaffenheten ska man vara särskilt noga till exempel vid aktiviteter i områden med känsliga markförhållanden och vid skörd av stubbar och restprodukter från avverkning.
5. Upprätthållande och förbättring av skogens produktionskapacitet på lång sikt kan påvisas genom uppskattning av årligt hållbart virkesuttag baserat på uppgifterna om ursprungsområdets skogsresurser och genom genomförda avverkningar som i regel inte får över-

I sitt hållbarhetssystem ska verksamhetsutövaren beskriva de ursprungsområden/länder där skogsbiomassa införskaffas samt de uppgifter som påvisar att kriterierna uppfylls.

stiga det årliga hållbara virkesuttaget. Motiveringar till överskridande av det årliga hållbara virkesuttaget kan vara avverkningar i syfte att förebygga stormskador eller insektsangrepp eller avverkningar i syfte att vårda livsmiljöer eller en övergång från jämnårigt bestånd till olikåldrigt bestånd.

4.4.2.3 Krav gällande markanvändning, ändrad markanvändning och skogsbruk

Biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen som produceras från skogsbiomassa ska uppfylla de krav som gäller markanvändning, ändrad markanvändning och skogsbruk (nedan "LULUCF"). Uppfyllande av kriteriet kan påvisas på lands- eller ursprungsområdesnivå.

10 a §:

Biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen som produceras från skogsbiomassa uppfyller de krav som gäller markanvändning, ändrad markanvändning och skogsbruk.

Kraven enligt 1 mom. anses vara uppfyllda om biomassan har sitt ursprung i en stat eller en regional organisation för ekonomisk integration som

1) är part i Parisavtalet (FördrS 76/2016) till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar, och

2) har lagt fram ett nationellt fastställt bidrag (NDC) för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC), eller

3) tillämpar nationell lagstiftning eller lagar under den nationella nivån för att bevara och stärka kollager och kolsänkor i avverkningsområdet.

Om det inte finns bevis för att kraven enligt 2 mom. 1–3 punkten är uppfyllda, kan uppfyllandet av de krav som gäller markanvändning, ändrad markanvändning och skogsbruk visas på ursprungsområdesnivå. Då ska det visas att det inom ursprungsområdet finns förvaltningssystem genom vilka det säkerställs att kollager och kolsänkor i skogen bibehålls eller förbättras på lång sikt.

På landsnivå ska verksamhetsutövaren påvisa att staten eller den regionala organisationen för ekonomisk integration där skogsbiomassa kommer från är en part i Parisavtalet om klimatförändringar och har lagt fram ett nationellt fastställt bidrag för FN:s ramkonvention om klimatförändringar eller tillämpar nationell lagstiftning för att bevara och stärka kollager och kolsänkor i avverkningsområdet. Till exempel Europeiska unionen anses vara en regional organisation för ekonomisk integration.

För att kriteriet kan anses bli uppfyllt på landsnivå, ska staten eller den regionala organisationen för ekonomisk integration alltid vara part i Parisavtalet. Europeiska unionen är part i Parisavtalet. En lista över stater som har ratificerat Parisavtalet finns på Förenta nationernas webbplats.¹⁴

¹⁴ FN:s lista över stater som har ratificerat Parisavtalet: https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XXVII-7-d&chapter=27&clang=en

Dessutom ska staten eller den regionala organisationen för ekonomisk integration ha lagt fram ett nationellt fastställt bidrag i enlighet med FN:s ramkonvention om klimatförändringar, för att täcka utsläpp och upptag inom jord- och skogsbruket samt markanvändningen. En lista över stater som har lagt fram ett nationellt fastställt bidrag finns på UNFCCC:s webbplats.¹⁵ Alternativt kan staten eller den regionala organisationen för ekonomisk integration tillämpa nationell lagstiftning för att bevara och stärka kollager och kolsänkor i avverkningsområdet. Därtill bör man då påvisa att de rapporterade utsläppen inom LULUCF-sektorn inte överstiger upptaget. Den ovan nämnda uppgiften är tillgänglig i de nationella växthusgasinventeringarna.¹⁶

Om det inte finns bevis för att kriteriet uppfylls på landsnivå, ska det då visas genom förvaltningssystem på ursprungsområdesnivå som används för att säkerställa att kollager och kolsänkor i skogen bibehålls eller förbättras på lång sikt. De verksamhetsutövare som påvisar uppfyllandet av LULUCF-kraven på ursprungsområdesnivå måste kontakta Energimyndigheten för ytterligare anvisningar.

4.4.2.4 Uppfyllande av kriterierna i Finland

I Finland styrs skogsbruket och -förvaltningen av skogslagen samt vattenlagen och miljöskyddslagen. EU:s timmerförordning har verkställts i Finland genom lagen om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror (897/2013). Finlands skogscentral, Livsmedelsverket och NTM-centralerna övervakar efterlevnaden av den ovan nämnda lagstiftningen.

Enligt 5a § 1 mom. i skogslagen (1093/1996) medför avslutad förnyelseavverkning en skyldighet att förnya skogen i Finland. Enligt 5 § 2 mom. i skogslagen medför även en beståndsvårdande avverkning en skyldighet att förnya skogen, om kvantiteten och kvaliteten på det kvarvarande trädbeståndet inte är tillräckliga för att vidareutveckla det beståndet.

I Finland upprätthålls skogens produktionskapacitet på lång sikt genom en skyldighet att förnya skogen, lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013) samt genom uppföljningsinformation om skogarnas tillstånd och avverkningsmöjligheter som samlas in vid inventering av finska skogar.

¹⁵ UNFCCC:s lista över nationella bidrag: <https://www4.unfccc.int/sites/NDCStaging/Pages/All.aspx>

¹⁶ <https://unfccc.int/process-and-meetings/transparency-and-reporting/reporting-and-review-under-the-convention/greenhouse-gas-inventories-annex-i-parties/national-inventory-submissions-2019>

Finland har ratificerat Parisavtalet den 14 november 2016. Dessutom har Finland tillsammans med EU och andra medlemsstater gett ett nationellt bidrag i mars 2015. Bidraget täcker utsläpp och upptag inom jord- och skogsbruket samt markanvändningen.

Som helhet bedömt anses Finland uppfylla de hållbarhetskrav som fastställts på skogsbiomassa på landsnivå. En mer noggrann beskrivning av uppfyllande av hållbarhetskraven i Finland finns i halvtidsrapporten från hållbarhetsarbetsgruppen som arbets- och näringsministeriet tillsatt¹⁷.

4.4.2.5 Påvisande av hållbarhet av skogsbiomassa som införskaffats i Finland

Enligt det ovan nämnda anses Finland uppfylla skogsbiomassans hållbarhetskriterier på landsnivå. Påvisandet av hållbarheten av skogsbiomassa som skaffats i Finland förutsätter därmed ursprungsuppgifter som visar att skogsfliset kommer från Finland. En sådan ursprungsuppgift kan vara till exempel bränsleleverantörens uppgifter om förvaltningssystemet för certifierad ursprungskedja som bifogats till virkespartiet, dokumentation om virkeshandel såsom anmälan om användning av skog, mätningssintyg, virkeshandel eller uppgifter om avverkningsobjektet.

Det är inte nödvändigt att ge verksamhetsutövaren de egentliga ursprungsuppgifterna och ursprungsuppgifterna behöver inte bifogas till enskilda bränslepartier. Ursprungsuppgifterna ska dock vara tillgängliga vid behov eller framgå i bränsleleverantörens system för att hållbarhetssystemet kan anses fungera tillförlitligt. För att säkerställa tillförlitligheten av uppgifterna förutsätter Energimyndigheten att skogsbiomassans ursprung kan anges minst på kommunnivå.

Ursprunget av införskaffad skogsbiomassa ska påvisas på ett motsvarande sätt även i fråga om skogsbiomassa som införskaffats utomlands. Vid påvisande av skogsbiomassans hållbarhet kan man utnyttja förfarandena gällande stödsystemet för elproduktion från förnybara energikällor som visar helträds- eller slånflisets ursprung.

Dokumentation som är lämplig för visa skogsbiomassans ursprung i Finland

Anmälan om användning av skog

Enligt skogslagen ska anmälan om användning av skog lämnas in till skogscentralen minst 10 dagar och högst 3 år innan avverkningen eller bearbetningen av en särskilt viktig livsmiljö in-

¹⁷ https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bit-stream/handle/10024/161926/TEM_2019_63.pdf?sequence=1&isAllowed=y

leds. Skogsägaren är dock inte skyldig att lämna in en skogsanvändningsanmälan vid avverkningar för husbehov, gallring av små träd vars stammar i medeltal är mindre än 13 cm eller avverkning på sträckningen för vägar, diken, avlopp, elledningar eller motsvarande.

En skogsanvändningsanmälan kan användas i Finland för påvisande av skogsbiomassans ursprung, eftersom den visar råvarans ursprungsinformation (skogsägare, uppgifter om skogshemman och bearbetningsområde). Elektroniska anmälningar om användning av skog kan innehålla mer detaljerad information om de planerade avverkningsobjekten. Om råvaruleverantören inte redan har exakta uppgifter om skogsplanen i sina system kan informationen hämtas från de kartdokument som överlämnas som bilaga till skogsanvändningsanmälan. Skogsanvändningsanmälan behöver dock inte följa med råvarupartiet, utan kan vid behov fås från Finlands skogscentral. Det rekommenderas dock att aktörerna sparar ett eget exemplar av den inlämnade anmälningen för att kunna bevisa flisens ursprung.

Anmälan om verkställande för kemera-arbeten

Lämplig bevisning för avverkningar i enskilda skogar som omfattas av så kallat kemera-stöd enligt den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015) är en anmälan om verkställande. I anmälan meddelas avverkningsobjektet som kan beviljas kemera-stöd samt de arbeten som verkställts. De avverkningsobjekt som uppfyller kraven för kemera-stöd omfattas automatiskt av fullt stöd genom den fastställda gränsen för trädens diameter. Aktörerna bör gärna spara ett eget exemplar av den inlämnade anmälan om verkställande för att kunna bevisa flisens ursprung.

Stämplingsplan

Stämplingsplan som bygger på skogsbruksplan eller offentliga beståndsdata där det på karta har antecknats de genomförda avverkningarna inklusive uppgift om läge och drivningsmetod, uppgifter om de behandlade skogsfigurerna samt kontaktinformation om ägaren/skogsfastigheten (fastighetsbeteckning). En stämplingsplan kan också innehålla avverkningar för vilka det inte behövs någon anmälan om skogsanvändning.

Mätningsintyg

Ett mätningsintyg är ett dokument som vanligen baserar sig på skördarmätning och som anger de skördade trädslagen och mängderna och de avverkade stammarnas medelvolymer. Mätningen kan också göras på andra sätt, till exempel som fabriksmätning eller travmätning vid vägupplag.

Andra aktuella läges- och beståndsdata

Ursprungsbevisning kan också göras med stöd av aktuella uppgifter från skogsbruksplaner eller beståndsdata från Finlands skogscentrals tjänst MinSkog.fi kompletterade med framför allt drivningsresultat. Eventuellt behövs tillstånd av skogsägaren för användning av uppgifterna. Ursprungsbevisning kan också göras med hjälp av koordinatbaserade lägesdata men dessa ska kompletteras med annan dokumentation med vilken det är möjligt att anknyta avverkningsobjektet till råvarupartiets uppgifter.

4.5 Hållbarhetskriterier gällande avfall och restprodukter

4.5.1 Allmänt om hållbarheten av avfall och restprodukter

Hållbarhetskriterierna för avfall och restprodukter har fastställts i 4 § i hållbarhetslagen. Med avfall avses avfall enligt 5 § i avfallslagen (646/2011), med undantag av ämnen som avsiktligt har ändrats för att räknas som avfall. Enligt 5 § i avfallslagen avses med avfall ett ämne eller föremål som innehavaren har kasserat eller avser eller är skyldig att kassera.

I enlighet med 5 § i avfallslagen är ett ämne eller föremål inte avfall utan en biprodukt, om det uppkommer genom en produktionsprocess vars huvudsyfte inte är att producera ämnet eller föremålet och 1) det är säkerställt att ämnet eller föremålet kommer att fortsätta att användas, 2) ämnet eller föremålet kan användas direkt i befintligt skick eller efter att på sin höjd ha genomgått sådan bearbetning som är normal i industriell praxis, 3) ämnet eller föremålet produceras som en integrerad del i en produktionsprocess, och 4) ämnet eller föremålet uppfyller produktkraven och miljö- och hälsoskyddskraven för den användning

En verksamhetsutövare som vill ha en status som avfall för sin råvara ska i sin ansökan om godkännande eller ändring motivera råvarans avfallsklassificering. Som motivering räcker inte endast en hänvisning till definitionen av avfall enligt avfallslagen. I stället ska verksamhetsutövaren i sin ansökan beskriva den process varigenom råvaran uppstår och motivera på vilket sätt råvaran uppfyller definitionen av avfall enligt avfallslagen, det vill säga varför ämnets innehavare har kasserat eller avser eller är skyldig att kassera ämnet i fråga.

som planeras och användningen enligt en helhetsbedömning inte medför fara eller skada för hälsan eller miljön.

Med biprodukt enligt avfallslagen avses inte en biprodukt enligt förordningen om animaliska biprodukter. Med restprodukt avses ett ämne som uppstår i eller är slutprodukten i en sådan produktionsprocess vars huvudsyfte inte är att producera ämnet och som inte avsiktligt har ändrats för att producera det.

Energimyndigheten kan på verksamhetsutövarens ansökan ge ett beslut enligt 38 § i hållbarhetslagen, det vill säga ett förhandsbesked om huruvida råvaran anses vara avfall, restprodukt eller material som innehåller både cellulosa och lignin vid tillämpningen av lagen om punktskatt på flytande bränslen. Ovan nämnda omständighet kan även avgöras som en del av ett beslut om godkännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem eller om ändring av det.

Vid punktbeskattning av avfall och restprodukter enligt hållbarhetslagen tillämpas en lägre skatteklass enligt lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994, nedan punktskattelagen), det vill säga den så kallade skatteklassen T, som är lägre än skatteklassen för andra biodrivmedel som uppfyller hållbarhetskriterierna, det vill säga den så kallade skatteklassen R. I ärenden som gäller punktbeskattningen av biodrivmedel är Skatteförvaltningen den behöriga myndigheten.

Energimyndigheten anser att följande råvaror (Tabell 2) hör till de avfall och restprodukter som avses i 5 a § i hållbarhetslagen. I fråga om dessa råvaror behöver inte verksamhetsutövaren separat motivera råvarans avfalls- eller restproduktsklassificering. En beskrivning av råvarorna samt den process varigenom råvaran uppstår ska emellertid presenteras i en ansökan som gäller ett hållbarhetssystem.

Biodrivmedel, flytande bibränslen och biomassabränslen som har producerats av annat avfall och andra restprodukter än avfall och restprodukter från jordbruk, vattenbruk, fiske och skogsbruk ska endast uppfylla kriterierna för minskning av växthusgasutsläpp enligt 6 §. Med andra ord, avfall och restprodukter som härstammar direkt från *jordbruk eller skogsbruk* ska uppfylla hållbarhetskriterierna även för agrobiomassa eller skogsbiomassa (se kapitel 4.3 och 4.4). Dessutom finns det ett krav på användning av ett övervaknings- eller förvaltningssystem gällande avfall och restprodukter som härstammar från jordbruksmark (se kapitel 4.5.2).

TABELL 2. RÅVAROR SOM ENERGIMYNDIGHETEN ANSER ÄR AVFALL ELLER RESTPRODUKTER PÅ BASIS AV TIDIGARE AVGÖRANDEPRAXIS.

Råvara	Statistikcentralens bränsleklass	Råvaruklass
Trärestprodukter från industrin och dess underklasser	21.20	Restprodukt
Svartlut	21.30.10	Restprodukt
Bi- och avfallsprodukter inom träförädling och dess underklasser	21.40	
Återvinningsträ	21.50.10	Avfall
Spillning	22.20.20	Avfall
Avloppsslam eller bioslam	22.90.10	Avfall
Avfall och restprodukter från jordbruksmark (anges i kapitel 4.5.2)		

Växthusgasutsläppen från produktionen av biodrivmedel, flytande biobränslen eller biomassabränslen som producerats av avfall och restprodukter anses börja först vid insamling eller skörd av råvaran, varvid växthusgasutsläpp från produktionen av råvarorna inte behöver beaktas i beräkningen av minskningen av växthusgasutsläppen.

4.5.2 Övervaknings- eller förvaltningssystem gällande avfall och restprodukter som härstammar från jordbruksmark

Hållbarhetslagen ställer följande tilläggs-kriterium på avfall och restprodukter som kommer från jordbruksmark (5 a § 2 mom.):

För biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen som framställts av avfall och restprodukter som kommer från jordbruksmark ska verksamhetsutövaren ha övervaknings- eller förvaltningsplaner för att hantera påverkan på jordbeskaffenheten och markens kollager.

Enligt regeringens proposition gäller kriteriet inte automatiskt alla avfall och restprodukter som kommer från jordbruk, utan endast avfall och restprodukter som kommer från **jordbruksmark**. Till exempel avfall eller restprodukter som uppkommer inom livsmedelsindustrin anses inte vara avfall eller restprodukter som kommer från jordbruk eller jordbruksmark. Hållbarhetslagen definierar inte avfall och restprodukter som kommer från jordbruksmark. Energimyndigheten har tolkat att tilläggskriteriet för avfall och restprodukter som kommer från jordbruksmark gäller åtminstone följande råvaror:

- halm och andra tröskningsrester
- undervegetation/fånggrödor
- blast, till exempel blast från sockerbeta (om sådan uppkommer i samband med skörd)
- gröngödslingsvall
- skyddszonsvall
- naturvårdsåkervall
- förstört foder och förstörd vall, som inte lämpar sig som djurfoder
- överskott inom foderproduktionen och fodersvinn i samband med utfodring

Energimyndigheten påpekar dock att listan inte är uttömmande. Råvaruklassen ska alltid motiveras i en ansökan som gäller ett hållbarhetssystem.

En verksamhetsutövare som använder avfall och restprodukter som kommer från jordbruksmark ska visa att den använder övervaknings- och förvaltningsplaner för hantering av påverkan på jordmånens beskaffenhet och markens kolförråd. Uppfyllande av kriteriet kan påvisas på lands- eller ursprungsområdesnivå.

Ansvaret för uppfyllande av kriteriet gällande övervaknings- eller förvaltningsplaner ligger hos verksamhetsutövaren, och enskilda jordbrukare har inte bevisbörda.

4.5.2.1 Påvisande av kriteriet på landsnivå

På landsnivå kan uppfyllandet av kriteriet för avfall och restprodukter som kommer från jordbruksmark påvisas genom att beskriva den nationella lagstiftningen i råvarans ursprungsland och de övervaknings- och förvaltningsplaner för jordmånens beskaffenhet och markens kolförråd som lagstiftningen kräver. Verksamhetsutövaren ska beskriva de ursprungsländer där avfall och restprodukter som kommer från jordbruksmark införskaffas. Dessutom ska man till beskrivningen bifoga uppgifter om dokumentationen som verksamhetsutövaren anser visa att landet uppfyller kriteriet i fråga.

I sin utredning ska verksamhetsutövaren påvisa hur ursprungslandets nationella lagar eller lagar under den nationella nivån förutsätter tillämpning av övervaknings- eller förvaltningsplaner som syftar på att hantera påverkan på jordmånens beskaffenhet och markens kolförråd. I utredningen ska man hänvisa till relevanta nationella lagar och förfaranden. I sin utredning ska verksamhetsutövaren också kunna påvisa att genomförandet av övervaknings- eller förvaltningsplanen övervakas och kontrolleras på en nationell nivå.

Förstudien till riktlinjerna som fastställdes genom EU-kommissionens genomförandeakt listar goda jordbruksmetoder (Tabell 3) som grundas på olika övervaknings- och förvaltningsplaner vars parallella tillämpning anses främja jordmånens beskaffenhet och markens kolförråd.¹⁸

TABELL 3. GODA JORDBRUKSMETODER FÖR ATT FRÄMJA JORDMÅNENS BESKAFFENHET OCH MARKENS KOLFÖRRÅD.

1. Mångsidig växtföljd. Växtföljd med minst fem olika växter, inklusive minst en baljväxt.
2. Användning av täckgrödor. Sådd av täckgrödor med lokala sortblandningar, inklusive minst en baljväxt. Målet är att minst 75 procent av gårdens åkermark ska vara täckt årligen.
3. Förhindrande av jordpackning. Åtgärderna på åkrar planeras så att man kan undvika att röra sig på våta åkrar. Bearbetning av våta åkrar undviks.
4. Undvikande av bränning av slåtterrester. Undantag är fall där man har uppmanats till bränning för att främja växthälsan.
5. Kalkning av sura jordar. Kalkning rekommenderas i fall där detta har en positiv effekt på växtodlingen.

Verksamhetsutövaren ska i sin utredning påvisa att de angivna goda jordbruksmetoderna har genomförts i ursprungslandets lagstiftning. För att kunna påvisa uppfyllandet av kriteriet på landsnivå, ska varje jordbruksmetod som nämns i listan ingå i landets nationella lagstiftning. Enligt de uppgifter som Energimyndigheten fått tillämpas ovan nämnda jordbruksmetoder i Finland, men med undantag för förbudet mot bränning av slåtterrester är det inte obligatoriskt att följa dessa metoder. Genomförandet av åtgärderna följs inte heller upp systematiskt på nationell nivå. Således är det i princip inte möjligt att på landsnivå påvisa att kriteriet uppfylls i Finland.

4.5.2.2 Påvisande av kriteriet på ursprungsområdesnivå

Om uppfyllandet av kriteriet inte kan påvisas på landsnivå, måste det påvisas på ursprungsområdesnivå. Ursprungsområdet avser i detta sammanhang ett geografiskt avgränsade område där avfall och restprodukter som kommer från jordbruksmark införskaftas. Verksamhetsutövaren

¹⁸ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1fe27161-abb-11eb-927e-01aa75ed71a1> (se sidan 53)

ska beskriva de ursprungsområden där avfall och restprodukter som kommer från jordbruksmark införskaffas. Verksamhetsutövaren kan också genom ursprungsområdesspecifik granskning komplettera de brister i jordbruksmetoder som inte uppfylls på landsnivå.

Enligt en utredning som Energimyndigheten fått kan verksamhetsutövaren påvisa att kriteriet uppfylls med de alternativa och delvis råvaruspecifika åtgärder som beskrivs nedan:

- Organiskt material (till exempel rötresten eller biokol) som uppkommer från en råvara returneras till åkermarken, eller
- Som råvara används något av följande:
 - o restprodukter som kommer från ekoåkrar
 - o halm, om hälften av halmmassan (på årsnivå eller över årens lopp) lämnas kvar på åkern
 - o växtlighet som avlägsnats från skyddszoner eller naturvårdsåkrar, eller grüngödslingsvall
 - o förstört foder och förstörd vall, som inte lämpar sig som djurfoder
 - o överskott inom foderproduktionen och fodersvinn i samband med utfodring

De metoder som ska följas vid ekodling anses på tillräckligt sätt upprätthålla jordmånens beskaffenhet och markens kolförråd. Även energianvändning av halm anses orsaka så små konsekvenser för jordmånens beskaffenhet och markens kolförråd, att det som åtgärd räcker att hälften av halmmassan lämnas oskördad. Sådana energiproduktionsprocesser där organiskt material returneras till åkern, anses upprätthålla jordmånens beskaffenhet och markens kolförråd. Verksamhetsutövaren ska påvisa att ovan nämnda råvaror och/eller de goda jordbruksmetoderna i anknytning till dessa tillämpas på de lantbruk som finns i ursprungsområdet där avfall och restprodukter som kommer från jordbruksmark uppkommer och varifrån råvarorna levereras till verksamhetsutövarens anläggning.

För att kunna påvisa uppfyllandet av kriteriet på ursprungsområdesnivå, ska verksamhetsutövaren kräva en årlig anmälan som styrker tillämpningen av goda jordbruksmetoder av de lantbruk där råvaror skaffas. Anmälan ska innehålla följande uppgifter:

- typ av lantbruk,

- uppgifter om vad som odlas på gården och
- vilka metoder eller vilken övervakning som används för jordbeskaffenheten och markens kolförråd.

Tillförlitligt material om de odlingsmetoder som beskrivs ovan eller utnyttjandet av råvaror ska samlas in och för detta kan man använda uppgifterna i det nationella åkerskiftesregistret samt andra gårds-/skiftesspecifika anteckningar eller annan bokföring som Livsmedelsverket¹⁹ förutsätter. Med hjälp av uppgifterna kan man alltså antingen påvisa tillämpningen av de goda jordbruksmetoder som anges i Tabell 3 på den gård som levererar råvaran eller ge bevis för skörd eller ekoodling av de råvaror som anges ovan. Alternativt kan verksamhetsutövaren i beskrivningen av hållbarhetssystemet också påvisa att det organiska material som uppkommer i energiproduktionsprocessen returneras till åkermarken.

Verksamhetsutövaren ska ha ett internt informationshanteringssystem som säkerställer korrektheten och kravenligheten av jordbrukens anmälningar. Verksamhetsutövaren ska i sin ansökan beskriva hur korrektheten och kravenligheten av anmälningarna kontrolleras samt visa eventuella förfaranden i fall bristande överensstämmelse upptäcks.

Verksamhetsutövaren kan ge annat bevis på att lantbruket använder andra metoder som minskar påverkan på jordbeskaffenheten och markens kolförråd trots insamling av restprodukter eller avfall. Då ska verksamhetsutövaren också påvisa hur jordbeskaffenheten och markens kolförråd övervakas och upprätthålls på lantbruket i fråga.

4.6 Effektkrav på el som produceras från biomassabränslen

I 6 a § i hållbarhetslagen föreskrivs om de krav som ställs på anläggningar som tas i drift eller ställs om till användning av biomassabränslen efter den 25 december 2021.

Om el från biomassabränslen produceras i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 50 och högst 100 megawatt, ska elproduktionen i anläggningen uppfylla minst ett av följande krav:

¹⁹ Guide: Krav på journalföring av jordbruksproduktion 2021. Utgivningsdag 23 februari 2021. Tillgänglig på: <https://www.ruokavirasto.fi/sv/odlare/guider/ansokningsguider/krav-pa-journalforing-av-jordbruksproduktion/krav-pa-journalforing-av-jordbruksproduktion-2021/>

- 1) i produktionen tillämpas högeffektiv kraftvärmeteknik,
- 2) i produktionen uppfylls de verkningsgrader (BATAEEL-nivåer) som motsvarar bästa tillgängliga teknik enligt definitionen i kommissionens genomförandebeslut (EU) 2017/1442, eller
- 3) i produktionen tillämpas avskiljning och lagring av koldioxid från biomassa.

Om el från biomassabränslen produceras i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på mer än 100 megawatt, ska elproduktionen i anläggningen uppfylla minst ett av följande krav:

- 1) i produktionen tillämpas högeffektiv kraftvärmeteknik,
- 2) i produktionen uppnås en elverkningsgrad netto på minst 36 procent, eller
- 3) i produktionen tillämpas avskiljning och lagring av koldioxid från biomassa

Biomassabränsle som används i en anläggning som tillämpar högeffektiv kraftvärmeteknik kan dock inte visas vara hållbart, om: 1) anläggningen använder fossila bränslen som huvudsakligt bränsle, och 2) det finns en kostnadseffektiv potential för tillämpning av högeffektiv kraftvärmeteknik enligt den bedömning som gjorts i enlighet med artikel 14 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG.

Uppfyllandet av effektkraven på el som produceras från biomassabränslen kontrolleras då man ansöker om godkännande för den nya anläggningens hållbarhetssystem hos Energimyndigheten. Uppfyllandet av effektkraven kan påvisas genom kraftverkets tekniska planeringsdokumentation.

5 Minskning av växthusgasutsläpp

5.1 Allmänt om kriterierna för minskning av växthusgasutsläpp

I kriterierna för minskning av växthusgasutsläpp jämförs biodrivmedel, flytande biobränsle eller biomassabränsle med växthusgasutsläppen från det fossila bränsle som ersätts. Vid beräkningen ska man ta i beaktande utsläppen under biodrivmedlens, de flytande biobränslenas eller biomassabränslenas hela livscykel. Beräkningen kan utföras genom att använda bearbetningens faktiska utsläpp, som verksamhetsutövaren själv räknar ut, eller genom att använda de normalvärden som anges i del A eller B (biodrivmedel och flytande biobränslen) i bilaga V och del A i bilaga VI till RED II-direktivet.

I beräkningen kan ingå hållbarhetsintyg som erhålls via frivilliga system. Beräkningen ska dock alltid även omfatta överlåtelsen av bränslet för konsumtion, och därför ska verksamhetsutövaren i vissa fall komplettera beräkningen av minskningen av växthusgasutsläpp, om intyget till exempel inte täcker transporter. Vid beräkningen av minskningen av växthusgasutsläpp för biomassabränslen och flytande biobränslen ska man även beakta energiomvandlingen till el och/eller värme eller kyla.

Om verksamhetsutövaren överlåter biomassabränslen eller flytande biobränslen som påvisats vara hållbara, ska man i hållbarhetsintyget ange mängden utsläpp under bränslets hela livscykel fram till tidpunkten av överlåtelsen. Om verksamhetsutövaren använder de normalvärden som specificeras i direktivets bilaga, ska verksamhetsutövaren ange på grundval av vilka antaganden utsläppen har fastställts, till exempel vilka steg som ger upphov till utsläpp (t.ex. odling, bearbetning, transport) ingår i utsläppsmängden.

I följande kapitel beskrivs närmare kraven på beräkning av minskning av växthusgasutsläpp.

Hållbarhetskriteriet gällande minskning av växthusgasutsläpp förutsätter att minskningen av växthusgasutsläppen under livscykeln från *biodrivmedel, biogas som konsumeras inom transportsektorn eller flytande biobränsle* i förhållande till växthusgasutsläppen vid användning av likvärdiga fossila bränslen ska vara:

- 1) minst 50 procent mindre, om biodrivmedlet, bi gasen som konsumeras inom transportsektorn eller det flytande biobränslet har producerats eller framställts vid en anläggning som tagits i drift senast den 5 oktober 2015.

- 2) minst 60 procent, om anläggningen tagits i drift under perioden mellan den 6 oktober 2015 och den 31 december 2020.
- 3) 65 procent mindre, om anläggningen tas i drift den 1 januari 2021 eller därefter.

Växthusgasutsläppen under hela livscykeln från el, värme och kyla producerad från *biomassabränslen* ska vara:

- 1) 70 procent mindre, om anläggningen tas i drift under perioden mellan den 1 januari 2021 och den 31 december 2025, och
- 2) 80 procent mindre, om anläggningen tas i drift den 1 januari 2026 eller därefter.

Avfall och restprodukter anses inte ge upphov till växthusgasutsläpp under livscykeln innan de samlas in.

Växthusgasutsläppen under hela livscykeln från förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung ska vara minst 70 procent lägre än växthusgasutsläppen från det fossila bränsle som ersätts.

Minskningen av växthusgasutsläpp gäller därmed inte anläggningar som använder biomassabränslen och varit i drift före den 1 januari 2021. Kravet gäller endast nya anläggningar. Om en anläggning som tagits i drift före den 1 januari 2021 använder till exempel både biomassabränslen och flytande biobränslen, ska verksamhetsutövaren påvisa uppfyllelsen av minskningen av växthusgasutsläppen endast för de flytande biobränslenas del.

5.2 Fastställande av minskningen av växthusgasutsläppen

Enligt RED II-direktivet kan minskningen av växthusgasutsläppen fastställas på olika tre sätt:

- 1) Genom att använda de normalvärden för biodrivmedlens, flytande biobränslenas och biomassabränslenas totala utsläpp som anges i bilagorna²⁰ till direktivet,
- 2) Genom att beräkna biodrivmedlets, det flytande biobränslets och biomassabränslets faktiska utsläpp enligt bilagorna²¹ till direktivet,

²⁰del A eller B i bilaga V och del A i bilaga VI till RED II-direktivet

²¹del C i bilaga V och del B i bilaga VI till RED II-direktivet

- 3) Genom att beräkna summan av utsläppsfaktorerna²², där en del har fastställts enligt normalvärden i bilagan till direktivet och en del har beräknats som faktiska utsläppsvärden.

5.2.1 Användning av normalvärden

Verksamhetsutövaren kan använda de normalvärden som anges i direktivets bilagor om sådana finns för produktionskedjan för biodrivmedlet, flytande biobränslet eller biomassabränslet i fråga.

Det har även getts ytterligare villkor för användningen av normalvärdena i del A och B i bilaga V och del A i bilaga VI. Bilaga V gäller biodrivmedel och flytande biobränslen och bilaga VI gäller biomassanbränslen. De normalvärden för biodrivmedlens totala utsläpp som anges i del A i bilaga V, normalvärden för de flytande biobränslenas totala utsläpp som anges i del B samt normalvärden för biomassabränslenas totala utsläpp som anges i del A i bilaga VI kan endast användas om årligt utsläpp från kollagerförändringar till följd av ändrad markanvändning är noll eller mindre än noll (se kapitel 5.3.1.3).

I bilaga VI till direktivet finns normalvärden för flytande gödsel, majs och bioavfall och blandningar av gödsel och majs som används i produktionen av biogas och biometan. Vid samrötning av olika råvaror (dvs. substrat) i en biogasanläggning för produktion av biogas eller biometan ska de typiska värdena och normalvärdena för växthusgasutsläpp beräknas som summan av råvarornas energiinnehåll och andelen utsläppsvärden i del D i bilaga VI enligt följande:

$$E = \sum_1^n S_n \times E_n \quad (1)$$

där

E = utsläpp av växthusgaser per megajoule biogas eller biometan som produceras genom samrötning av den definierade substratblandningen

S_n = andel av energiinnehållet från bränsleråvara n

E_n = utsläpp i gCO₂/MJ för produktionskedja n i enlighet med del D i bilaga VI

där

²²del C samt del D eller E i bilaga V och del B och C i bilaga VI till RED II-direktivet

$$S_n = \frac{P_n \times W_n}{\sum_1^n P_n \times W_n}$$

där

P_n = energiutbyte MJ/kg tillförd våt bränsleråvara n

Följande värden för P_n ska användas för att beräkna typiska värden och normalvärden:

- P (majs): 4,16 MJ biogas / kg våt majs, 65 % fukthalt
- P (gödsel): 0,50 MJ biogas / kg våt gödsel 90 % fukthalt
- P (bioavfall): 3,41 MJ biogas / kg våt bioavfall 76 % fukthalt

W_n = viktningsfaktor för substrat n, definierad enligt följande:

$$W_n = \frac{I_n}{\sum_1^n I_n} \times \left(\frac{1 - AM_n}{1 - SM_n} \right)$$

där

I_n = årlig tillförsel till röt-kammaren av substrat n [ton färskt material]

AM_n = årsgenomsnitt för fukthalten för substrat n [kg vatten/kg färskt material]

SM_n = standardfukthalt för substrat n

Följande värden för substratets standardfukthalt SM_n ska användas:

- SM (majs): 0,65 kg vatten / kg färskt material
- SM (gödsel): 0,90 kg vatten / kg färskt material
- SM (bioavfall): 0,76 kg vatten / kg färskt material

Sådana biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen som inte har ett fastställt normalvärde ska minskningen av växthusgasutsläppen beräknas enligt faktiska utsläpp i enlighet med kapitel 5.3 i anvisningen.

5.2.2 Biodrivmedlens, de flytande biobränslenas och biomassabränslenas livscykel

När man bedömer biodrivmedlens, de flytande biobränslenas och biomassabränslenas hållbarhet och de växthusgasutsläpp som produktionen av dem ger upphov till ska man beakta bränslets hela livscykel. Vid utsläppsberäkningen tillämpas således de allmänna principerna för livscykelbedömning (LCA, life cycle assessment). Bild 1 visar en förenklad skiss av ett biodrivmedels livscykel, med början från antingen odlingen eller insamlingen (t.ex. när råvarorna kommer från avfall eller restprodukter) av råvaran. En motsvarande skiss kan tillämpas även på flytande biobränslen och biomassabränslen. För de flytande biobränslenas och biomassabränslenas del börjar beräkningen av utsläpp vid anskaffning av råvaran och slutar med slutanvändning eller distribution av energin.

BILD 2 FÖRENKLAD BESKRIVNING AV ETT BIODRIVMEDELS LIVSCYKEL

Vid utsläppsberäkningar som följer principen för livscykelbedömning ska objektet som undersöks avgränsas, dvs. en systemavgränsning ska anges för beräkningen. Vid beräkning av växthusgasutsläppen enligt RED II-direktivet beaktas utsläppen under bränslenas hela livscykel. Viss utsläppsinverkan lämnas dock bort från bedömningen:

- Utsläppen från byggandet eller underhållet av de maskiner och anläggningar och den övriga infrastruktur som behövs vid tillverkningen av bränslen räknas inte.
- Utsläppsberäkningen för bränslen som tillverkas av råvaror från avfall och restprodukter börjar vid insamlingen av avfallet eller restprodukterna
 - Utsläppen som insamlingen och transporterorna orsakar ska dock beaktas
- Utsläppsinverkan av eventuella indirekta konsekvenser av tillverkningen av biodrivmedel, flytande biobränslen eller biomassabränslen beaktas inte (till exempel konsekvenser för användningen av fossila bränslen, andra marknadskonsekvenser)

RED II-direktivets systemavgränsning för en förenklad produktionsprocess för biodrivmedel har presenterats på bild Bild 3. De faktorer som finns inom den streckade linjen beaktas i beräkningen och de faktorer som finns utanför den beaktas inte. Eventuell allokering av utsläppen mellan huvud- och biprodukter sker i exemplet vid de punkter som har markerats med en blå prick.

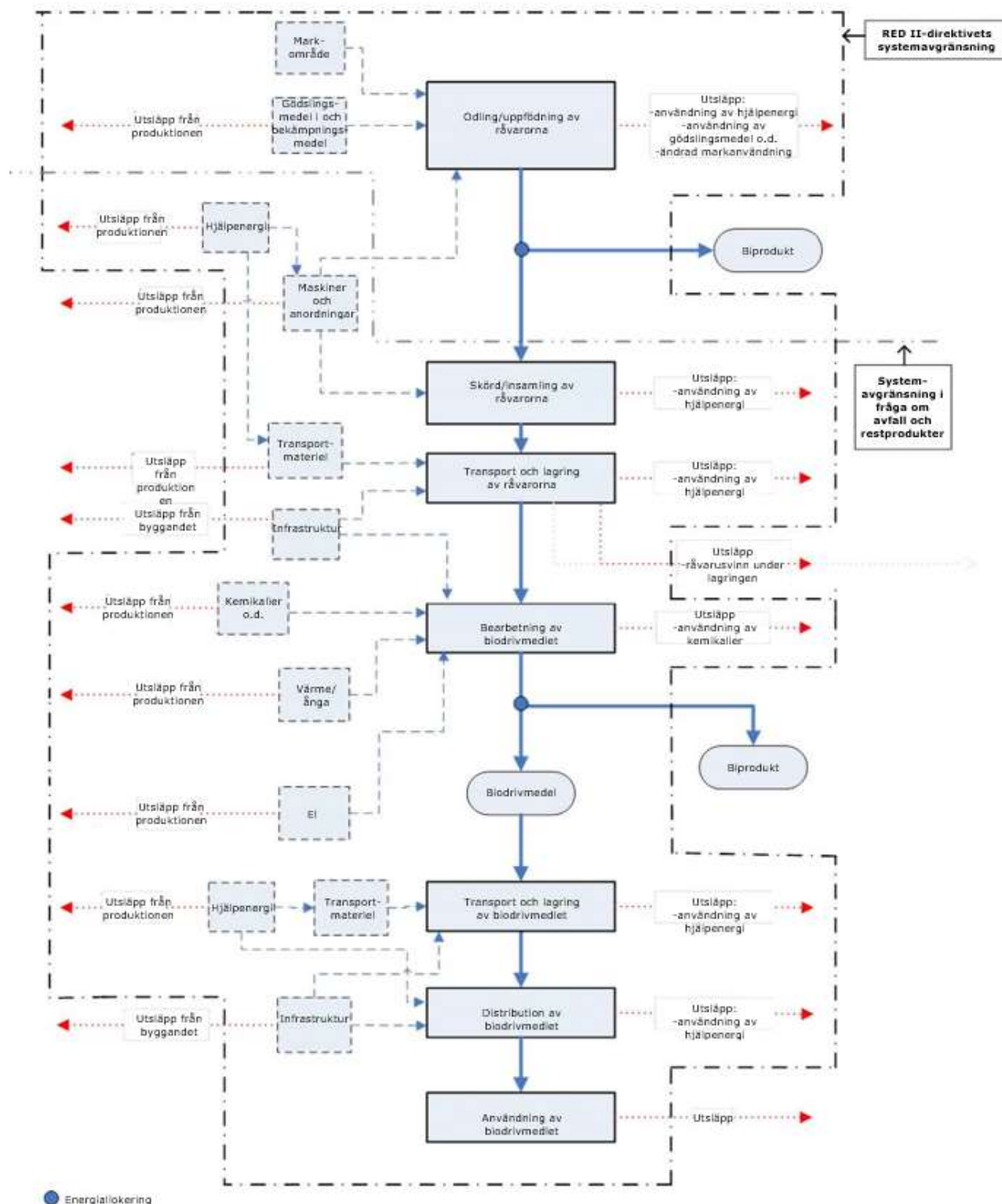

BILD 3 RED II-DIREKTIVETS SYSTEMAVGRÄNSNING

5.2.3 Definition av allokeringen

Vid beräkning av växthusgasutsläppen måste man fastställa de principer enligt vilka utsläppen fördelas eller allokeras mellan produkterna, om det uppstår fler än en produkt vid processen (produkt, biprodukt, mellanprodukt). Valet av allokeringsprinciper och de systemavgränsningar som anknyter till dessa har stor inverkan på resultatet av utsläppsberäkningen. Utsläppen allokeras utifrån energin, dvs. enligt produkternas energiinnehåll (energiinnehållet fastställs utifrån produkternas lägre värmevärde (LHV)), när det är fråga om andra biprodukter än värme och el. Det LHV som används vid allokeringen ska beräknas för hela produkten, inte bara för den torra delen av produkten, dvs. torrsubstansen.

Växthusgasutsläppen allokerade till det biodrivmedel som utgår från processen beräknas som följer:

$$X_{pa} = \frac{LHV_{pa} \times M_{pa}}{(LHV_{pa} \times M_{pa} + LHV_s \times M_s)} \times (X_R \times M_R + X_{ELA} \times M_{ELA}) \quad (2)$$

På bild Bild 4 visas ett förenklat exempel på allokeringen.

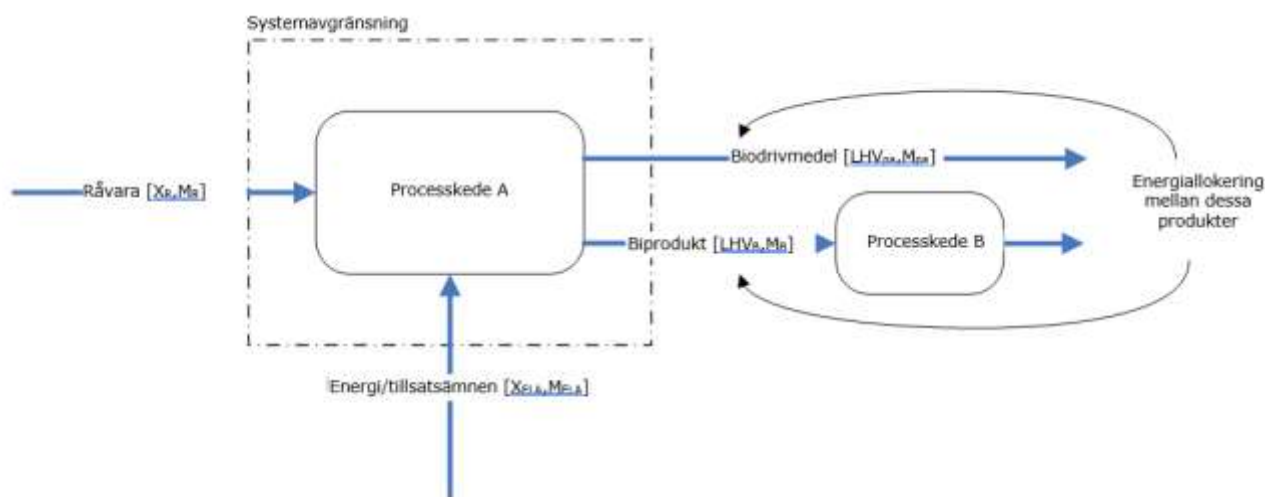

BILD 4 FASTSTÄLLANDE AV SYSTEMAVGRÄNSNING OCH ALLOKERING I EN ENKEL BIODRIVMEDELS-PROCESS

Faktorerna som anges i formel (2) och på Bild 4 är följande:

X = utsläpp för ett visst massa-/energiflöde (t.ex. g CO₂-eq/kg eller g CO₂-eq/MJ)

M = mängd massa/energi (kg eller MJ) (vid behov per tidsenhet)

LHV = lägre värmevärde per massa (MJ/kg)

R = råvara

E = energi

L = tillsatsämnen

S = biprodukt

pa = biodrivmedel

A = processkede A

B = processkede B

Om det förekommer interna kretslopp i produktionsprocessen ska systemavgränsningen utökas så att det inte längre förekommer sådana. Med interna kretslopp avses massa- och energiflöden mellan processerna. Bild 5 visar systemavgränsningen i ett sådant fall.

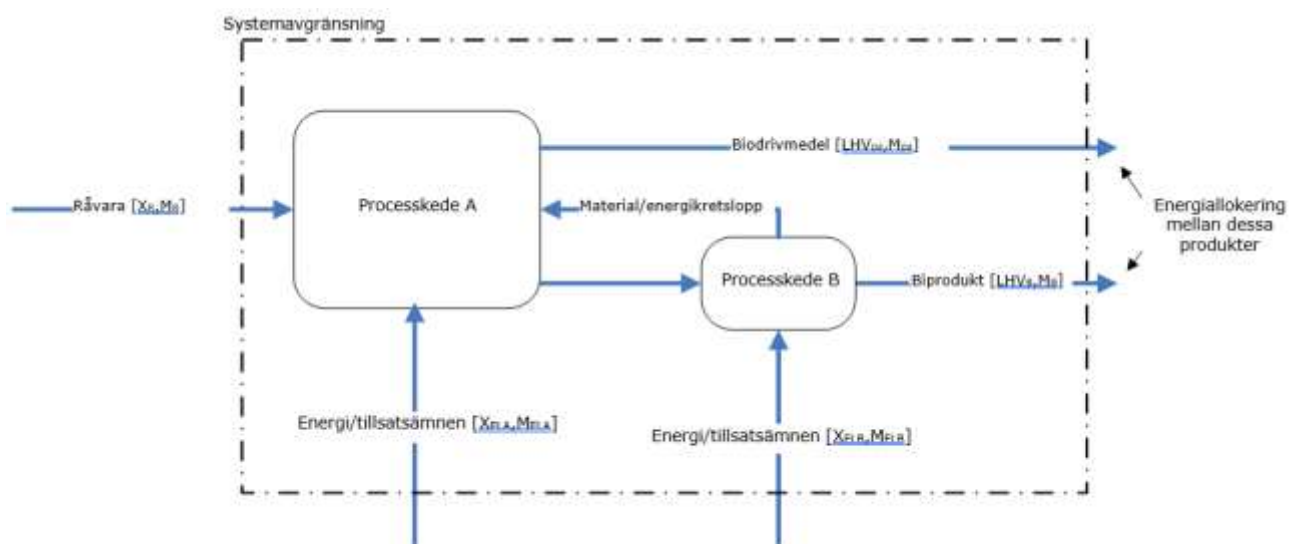

BILD 5 FASTSTÄLLANDE AV SYSTEMAVGRÄNSNING OCH ALLOKERING I EN BIODRIVMEDELSPROCESS DÄR DET FÖREKOMMER INTERNA KRETSLOPP I PROCESSEN. PROCESSKEDE A OCH PROCESSKEDE B BILDAR ETT INTEGRERAT SYSTEM.

I fall enligt Bild 5 beräknas växthusgasutsläppen allokerade till det biodrivmedel som utgår från processen som följer:

$$X_{pa} = \frac{LHV_{pa} \times M_{pa}}{(LHV_{pa} \times M_{pa} + LHV_s \times M_s)} \times (X_R \times M_R + X_{ELA} \times M_{ELA} + X_{ELB} \times M_{ELB}) \quad (3)$$

Faktorerna som anges på bild Bild 5 och i formel (3) är följande:

X = utsläpp för ett visst massa-/energiflöde (t.ex. g CO₂-eq/kg eller g CO₂-eq/MJ)

M = mängd massa/energi (kg eller MJ) (vid behov per tidsenhet)

LHV = lägre värmevärde per massa (MJ/kg)

R = råvara

E = energi

L = tillsatsämnen

S = biprodukt

pa = biodrivmedel

A = processkede A

B = processkede B

En ökad systemavgränsning i samband med en kombinerad el- och värmeproduktionsanläggning kan när det gäller biodrivmedelsprocessen leda till orimliga ångutsläpp, ifall biodrivmedelsprocessens ångbehov är mycket liten i förhållande till den totala mängden ånga som den kombinerade anläggningen producerar. I denna situation är det enligt Energimyndighetens riktlinje alltid möjligt att tillämpa en systemavgränsning som på Bild 4.

Vad gäller utsläppen från den i biodrivmedelsprocessen använda ångan beaktas i detta fall den bränsleblandning som vid den kombinerade produktionsanläggningen använts för att producera ånga och el. Ifall ämnet som uppstår som restprodukt i biodrivmedelsprocessen förbränns vid en kombinerad produktionsanläggning, kan utsläpp allokeras till den. Övriga tillsatsämnen beaktas på samma sätt som i exemplen ovan.

När en kraftvärmepanna – som producerar värme och/eller el för den produktionsanläggning för biomassabränsle vars utsläpp beräknas – producerar överskottsel och/eller mer värme än nyttiggjord värme, delas växthusgasutsläppen mellan el och nyttiggjord värme enligt värmeenergis temperatur (som indikerar nyttan av värmeenergin). Den nyttiggjorda värmens andel av värmen erhålls genom att multiplicera dess energiinnehåll med Carnot-effektiviteten som beräknas med hjälp av ekvation (8).

5.3 Beräkning av de faktiska växthusgasutsläppen

5.3.1 Beräkning av totalutsläppet

Växthusgasutsläppen från produktionen och användningen av biodrivmedel, biogas som konsumeras inom transportsektorn samt flytande biobränslen och biomassabränslen beräknas enligt ekvation (4). Principerna för beräkningen behandlas närmare i de följande kapitlen, där faktorerna i beräkningen och omständigheter i anknytning till räknesättet går igenom.

$$E = e_{ec} + e_l + e_p + e_{td} + e_u - e_{sca} - e_{ccs} - e_{ccr} \quad (4)$$

där

E = totala utsläpp från användningen av bränslet

e_{ec} = utsläpp från produktion eller odling av råvaror

e_l = på år fördelade utsläpp från förändringar av kollagret till följd av ändrad markanvändning

e_p = utsläpp från bearbetning

e_{td} = utsläpp från transporter och distribution

e_u = utsläpp från bränsle som används

e_{sca} = utsläppsminskningar genom beständig inlagring av kol i marken genom förbättrade jordbruksmetoder

e_{ccs} = utsläppsminskningar genom avskiljning av koldioxid och geologisk lagring

e_{ccr} = utsläppsminskningar genom avskiljning och ersättning av koldioxid

Växthusgasutsläpp från bränslen, E , uttrycks som gram koldioxidekvivalenter per megajoule bränsle ($\text{gCO}_2\text{eq/MJ}$).

Vid samrötning av olika råvaror (dvs. substrat n) i en biogasanläggning för produktion av biogas eller biometan, beräknas faktiska växthusgasutsläppen för biogas och biometan enligt följande:

$$E = \sum_1^n S_n \times (e_{ec,n} + e_{td,råvara,n} + e_{l,n} - e_{sca,n}) + e_p + e_{td,produkt} + e_u - e_{ccs} - e_{ccr} \quad (5)$$

där

S_n = andelen av bränsleråvara n i det material som tillförs röt-kammaren

$e_{ec,n}$ = utsläpp från utvinning eller odling av bränsleråvara n

$e_{td,råvara,n}$ = utsläpp från transport av bränsleråvara n till röt-kammaren

$e_{l,n}$ = årliga utsläpp från förändringar av kollagret till följd av förändrad markanvändning avseende bränsleråvara n

$e_{sca,n}$ = utsläppsminskningar genom förbättrade jordbruksmetoder avseende bränsleråvara n

e_p = utsläpp från bearbetning

$e_{td,produkt}$ = utsläpp från transport och distribution av biogas och/eller biometan,

e_u = utsläpp från bränslet som används, dvs. växthusgaser utsläppta vid förbränning

e_{ccs} = utsläppsminskningar genom avskiljning av koldioxid och geologisk lagring

e_{ccr} = utsläppsminskningar genom avskiljning och ersättning av koldioxid

För e_{sca} ska en bonus på 45 g $\text{CO}_2\text{eq/MJ}$ gödsel tilldelas för förbättrade jordbruksmetoder och förbättrad gödselhantering om stallgödsel används som substrat för produktion av biogas och biometan. I fall med andra råvaror ska minskade växthusgasutsläpp genom förbättrade jordbruksmetoder (e_{sca}), såsom minskad eller avslutad jordbearbetning, förbättrat växelbruk, användning av täckgrödor, inklusive hantering av restprodukter från jordbruk och användning av

organiska jordförbättringsmedel (t.ex. kompost och rötresten från fermentering av gödsel), beaktas endast om det tillhandahålls pålitliga och kontrollerbara bevis för att inlagringen av kol i marken har ökat, eller om det är rimligt att förvänta sig att den har ökat under den period då de berörda råvarorna odlades, samtidigt som hänsyn tas till utsläppen om dessa metoder leder till ökad användning av gödningsmedel och bekämpningsmedel.

De växthusgaser som ska beaktas vid beräkningen är koldioxid CO_2 , dikväveoxid N_2O och metan CH_4 . För beräkning av koldioxidekvivalenten ($\text{CO}_2\text{-eq}$) viktas dessa gaser med koefficienten GWP100 (global warming potential under 100 år) enligt följande:

- CO_2 : 1
- N_2O : 298
- CH_4 : 25

Exempel: Växthusgasutsläppen för en viss produkt ser ut som följer: 1 g CO_2 , 0,01 g N_2O , 0,1 g CH_4 . Då är koldioxidekvivalenten: $1 \times 1 + 298 \times 0,01 + 25 \times 0,1 = 6,48$ g $\text{CO}_2\text{-eq}$

I ekvation (4) har termen e_u värdet noll för biodrivmedel. Bakgrunden till detta är ett inbyggt antagande om att utsläppen från ett biodrivmedel är noll. Koldioxidutsläppen från användningen biodrivmedel anses motsvara den koldioxidmängd som binds till råvarorna när de växer och binder koldioxid ur atmosfären. Utsläppen av N_2O ja CH_4 antas i sin tur vara lika stora som hos fossila bränslen, vilket innebär att de inte behöver beaktas i jämförelsen. För flytande biobränslen och biomassabränslen ska man för termen e_u beakta utsläppen av N_2O och CH_4 som utsläpp från bränslet som används.

CO_2 -utsläppen för användning av biodrivmedel anses vara noll.

Utsläppen av växthusgaser från produktion och användning av flytande biobränslen och biomassabränslen beräknas enligt ekvation (4), men med det tillägg som krävs för att ta med energiomvandlingen till den el och/eller värme och kyla som produceras, enligt följande:

- 1) För energianläggningar som bara tillhandahåller värme:

$$EC_h = \frac{E}{\eta_h} \quad (6)$$

- 2) För energianläggningar som bara tillhandahåller el:

$$EC_{el} = \frac{E}{\eta_{el}} \quad (7)$$

där

$EC_{h,el}$ = totala utsläpp av växthusgaser från den slutliga energiprodukten

E = totala utsläpp av växthusgaser från bränslet före slutomvandling

η_{el} = elektrisk verkningsgrad, definierad som den årligen producerade elen, dividerad med det årligen tillförda flytande bibränslet, baserat på dess energiinnehåll.

η_h = värmeverkningsgrad, definierad som den årligen avgivna nyttiggjorda värmen, dividerad med det årligen tillförda flytande bibränslet, baserat på dess energiinnehåll.

Växthusgasutsläpp från flytande bibränslen eller biomassabränslen, EC , ska uttryckas som gram koldioxidekvivalenter per megajoule slutlig energiprodukt (värme eller el) (gCO₂eq/MJ).

- 3) För el eller mekanisk energi från energianläggningar som tillhandahåller nyttiggjord värme tillsammans med el och/eller mekanisk energi:

$$EC_{el} = \frac{E}{\eta_{el}} \left(\frac{C_{el} \times \eta_{el}}{C_{el} \times \eta_{el} + C_h \times \eta_h} \right) \quad (8)$$

- 4) För nyttiggjord värme från energianläggningar som tillhandahåller värme tillsammans med el och/eller mekanisk energi:

$$EC_h = \frac{E}{\eta_h} \left(\frac{C_h \times \eta_h}{C_{el} \times \eta_{el} + C_h \times \eta_h} \right), \quad (9)$$

där

$EC_{el,h}$ = totala utsläpp av växthusgaser från den slutliga energiprodukten

- E = totala utsläpp av växthusgaser från bränslet före slutomvandling
- η_{el} = elektrisk verkningsgrad, definierad som den årligen producerade elen, dividerad med det årligen tillförda flytande bibränslet, baserat på dess energiinnehåll.
- η_h = värmeverkningsgrad, definierad som den årligen avgivna nyttiggjorda värmen, dividerad med det årligen tillförda flytande bibränslet, baserat på dess energiinnehåll.

C_{el} = andel exergi i elen och/eller mekanisk energi, sätts till 100 procent ($C_{el} = 1$)

C_h = Carnot-effektivitet (andel exergi i nyttiggjord värme)

Carnot-effektiviteten C_h för nyttiggjord värme vid olika temperaturer definieras som:

$$C_h = \left(\frac{T_h - T_0}{T_h} \right) \quad (10)$$

där

T_h = temperatur, mätt i absolut temperatur (kelvin) för den nyttiggjorda värmen vid leveranspunkten

T_0 = omgivningstemperatur, sätts till 273,15 kelvin (motsvarar 0 °C)

Om överskottsvärmen exporteras för uppvärmning av byggnader får, vid en temperatur lägre än 150 °C (423,15 kelvin), C_h alternativt definieras på följande sätt:

C_h = Carnot-effektivitet i värme på 150 °C (423,15 kelvin), som är 0,3546

Vid tillämpningen av denna beräkning avses med

1. nyttiggjord värme den värme som framställs för att tillgodose en ekonomiskt försvarbar efterfrågan på värme för uppvärmning eller kylning.
2. ekonomiskt försvarbar efterfrågan den efterfrågan som inte överstiger behovet av värme eller kyla och som annars skulle tillgodoses på marknadsvillkor.

När värme och kyla produceras tillsammans med el ska utsläppen tilldelas värme respektive el enligt ovan, oavsett om värmen faktiskt utnyttjas för uppvärmningsändamål eller för kylning.

5.3.1.1 Utsläppen av växthusgaser från utvinning eller odling av råvaror, e_{ec}

Enligt RED II-direktivet ska utsläpp från extraktion och odling av råvaror, e_{ec} , omfatta utsläpp från själva extraktions- och odlingsprocessen, från insamlingen, torkningen och lagringen av råvaror, från avfall och utlakning, och från produktionen av kemikalier eller produkter som används vid uttag eller odling. De omfattar inte avskiljning av koldioxid vid odlingen av råvaror, dvs. den koldioxid som växterna lagrar när de växter (detta motsvarar CO_2 -utsläppen vid förbränning av ett biodrivmedel, vilket innebär att dessa två tar ut varandra och att inte heller utsläppen vid förbränningen behöver beaktas). Faktorer som ger upphov till utsläpp vid odling av råvaror räknas upp med exempel i tabell Tabell 4. Till exempel som utsläpp från det drivmedel som används i arbetsmaskiner vid odling ska beaktas utsläppen från både tillverkningen och användningen av drivmedlet.

TABELL 4 **FAKTORER SOM GER UPPHOV TILL UTSLÄPP VID ODLING AV RÅVAROR.**

Faktor	Utsläppskälla
Arbetsmaskiner och fordon som används vid odling	Utsläpp vid tillverkningen och användningen av bränslet
Gödslingsmedel	Utsläpp vid tillverkningen och användningen av gödslingsmedlen
Bekämpningsmedel	Utsläpp vid tillverkningen och användningen av bekämpningsmedlen
Kvävegödsel	Direkta och indirekta N_2O -utsläpp till följd av användningen av kvävegödsel och bearbetningen av marken
Kalk	Utsläpp vid tillverkningen av kalk och CO_2 -utsläpp från jordmånen vid användningen av det
Hjälpenergi som behövs vid odling	Utsläpp vid tillverkning och användning av den hjälpenergi som behövs vid odling (till exempel användning av energi vid bevattningen, torkningen, lagringen eller behandlingen av frön)

Utsläppen vid odling kan beräknas med följande ekvation:

$$e_{ec} = \frac{P_{gödsel} \left[\frac{kgCO_2}{ha \times yr} \right] + P_{bränsle} \left[\frac{kgCO_2}{ha \times yr} \right] + P_{el} \left[\frac{kgCO_2}{ha \times yr} \right] + P_{tillsatsämne} \left[\frac{kgCO_2}{ha \times yr} \right]}{avkastning_{huvudprodukt} \left[\frac{kg}{ha \times yr} \right]}, \quad (11)$$

där

- Utsläpp vid tillverkningen och användningen av gödningsmedel $P_{gödsel}$:

$$P_{gödsel} \left[\frac{kgCO_2}{ha \times yr} \right] = gödsel \left[\frac{kg}{ha \times yr} \right] \times \left(PK_{produktion} \left[\frac{kgCO_2}{kg} \right] + PK_{användning\ på\ åkrar} \left[\frac{kgCO_2}{kg} \right] \right) \quad (12)$$

- Utsläpp från det bränsle som används inom produktionen av råvaran $P_{bränsle}$:

$$P_{bränsle} \left[\frac{kgCO_2}{ha \times yr} \right] = bränsle \left[\frac{l}{ha \times yr} \right] \times PK_{bränsle} \left[\frac{kgCO_2}{l} \right] \quad (13)$$

- Utsläpp från den el som används inom produktionen av råvaran P_{el} :

$$P_{elförbrukning} \left[\frac{kgCO_2}{ha \times yr} \right] = el \left[\frac{kWh}{ha \times yr} \right] \times PK_{el} \left[\frac{kgCO_2}{kWh} \right] \quad (14)$$

Som värden vid beräkningen används föregående års medelvärden. I ekvationerna:

P = utsläpp

PK = emissionsfaktor

CO_2 = CO₂-eq

Utsläpp vid tillverkningen och användningen av övriga tillsatsämnen som används i råvaruproduktionen (t.ex. bekämpningsmedel etc.) $P_{tillsats}$:

$$\begin{aligned} P_{tillsats} \left[\frac{kgCO_2}{ha \times yr} \right] &= tillsats \left[\frac{kg}{ha \times yr} \right] \\ &\times \left(PK_{produktion} \left[\frac{kgCO_2}{kg} \right] + PK_{användning\ på\ åkrar} \left[\frac{kgCO_2}{kg} \right] \right) \end{aligned} \quad (15)$$

Utsläpp från skogsvård som ska beaktas vid beräkningen omfattar till exempel utsläpp från gödseln och utsläpp från arbetsmaskinernas energiförbrukning vid skogsplantering och skogsvård. För skogsbrukets restprodukter och avfall behöver ovan nämnda utsläpp inte beaktas eftersom utsläppsberäkningen av restprodukter och avfallsbaserade material börjar först vid insamling av råvaran. Uppskattningen av utsläppen från odling eller skörd av skogsbiomassa kan i stället för faktiska värden härledas från medelvärden som har beräknats för geografiska områden på en nationell nivå.

Vid beräkning av de direkta och indirekta kväveutsläppen från odling används [IPCC:s anvisningar](#)²³. I anvisningarna har IPCC angett tre metoder (Tier 1, 2 och 3) för beräkning av kväveutsläpp. Samtliga kan enligt kommissionens anvisningar användas.

För olika försörjningskedjor för biodrivmedel och flytande biobränslen finns i RED II-direktivets bilaga V del D normalvärden för direkta och indirekta kväveutsläppen från odling. Då kan verksamhetsutövaren själv beräkna utsläppen från annan odling och kombinera kväveutsläppen som normalvärden, ifall det är fråga om en försörjningskedja för biodrivmedel eller flytande biobränsle som anges i bilagan.

Om utsläppen av växthusgaser från utvinning eller odling av råvaror uttrycks i gram koldioxidekvivalenter per ton torr bränsleråvara ska omvandlingen till gram koldioxidekvivalenter per megajoule bränsle, g CO₂eq/MJ beräknas enligt följande:

$$e_{ec} \text{ bränsle}_a \left[\frac{\text{gCO}_2\text{eq}}{\text{MJ}_{\text{bränsle}}} \right] = \frac{e_{ec} \text{ bränsle-råvara}_a \left[\frac{\text{gCO}_2\text{eq}}{\text{t}_{\text{torr}}} \right]}{\text{LHV}_a \left[\frac{\text{MJ}_{\text{bränsleråvara}}}{\text{t}_{\text{torr bränsleråvara}}} \right]} \times \text{råvarufaktor för bränsle}_a \times \text{allokeringsfaktor för bränsle}_a$$

där

$$\text{allokeringsfaktor för bränsle}_a = \left[\frac{\text{energi i bränsle}}{\text{energi i bränsle} + \text{energi i samprodukter}} \right]$$

råvarufaktor för-bränsle_a = bränsleråvara som krävs-för att framställa 1 MJ bränsle

$$e_{ec} \text{ bränsle-råvara}_a \left[\frac{\text{gCO}_2\text{eq}}{\text{t}_{\text{torr}}} \right] = \frac{e_{ec} \text{ bränsle-råvara}_a \left[\frac{\text{gCO}_2\text{eq}}{\text{t}_{\text{fukt}}} \right]}{(1 - \text{fukthalt})}$$

²³ http://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2006gl/pdf/4_Volume4/V4_11_Ch11_N2O&CO2.pdf

Den ovanstående formeln för beräkning av utsläpp av växthusgaser från utvinning eller odling av råvaror kan tillämpas i situationer där bränsleråvaran omvandlas till biodrivmedel i ett steg. För mer komplexa försörjningskedjor behövs anpassningar för att beräkna utsläppen av växthusgaser från utvinning eller odling av råvaror för mellanprodukter.

5.3.1.2 Utsläpp vid insamling och transport av råvaror

Vid beräkning av biodrivmedlens, de flytande bibränslenas och biomassabränslenas utsläpp ska man ta i beaktande de utsläpp som orsakas av insamlingen och transporten av råvarorna. Faktorer som ger upphov till utsläpp vid insamling och transport av råvarorna räknas upp med exempel i tabell Tabell 5.

Vid beräkning av utsläpp vid transport av råvaror ska man även ta i beaktande den sträcka som transportfordonet kör tomt till insamlingsplatsen.

TABELL 5 **FAKTORER SOM GER UPPHOV TILL UTSLÄPP VID INSAMLING OCH TRANSPORT AV RÅVAROR.**

Faktor	Utsläppskälla
Arbetsmaskiner som används vid insamling av råvarorna	Utsläpp vid tillverkning och användning av drivmedlet som används i arbetsmaskinerna
Fordon som används vid transport av råvarorna	Utsläpp vid tillverkning och användning av drivmedlen som används vid transport
Hjälpenergi som behövs vid insamling och transport av råvarorna	Utsläpp som orsakas av tillverkning och användning av hjälpenergi som behövs vid insamling av råvarorna (till exempel el som används i arbetsmaskinerna)

5.3.1.3 Utsläpp till följd av ändrad markanvändning, e_i

Med ändrad markanvändning avses i samband med RED II-direktivet ändring av markanvändningsklassen. Ändring av markanvändningen och det hållbarhetskriterium som anknyter till detta har beskrivits närmare i kapitel "4.3.3 Ändrad markanvändning". Om markanvändningsklassen inte ändras ger markanvändningen enligt direktivet inte heller upphov till utsläpp.

Om markanvändningsklassen ändras beräknas det utsläpp som detta orsakar, e_l , på följande sätt enligt RED II-direktivet:

$$e_l = \frac{CS_R \left[\frac{kgC}{ha} \right] - CS_A \left[\frac{kgC}{ha} \right]}{avkastning_{huvudprodukt} \left[\frac{kg}{ha \times yr} \right] \times 20[yr]} \times 3,664 - e_B, \quad (16)$$

där

e_l = årligt utsläpp från kollagerförändringar till följd av ändrad markanvändning (uttryckt som CO₂-ekvivalentmassa per energienhet biodrivmedel eller flytande biobränsle). Vid beräkningen anses markanvändningen för odlingsmarker enligt IPCC:s definition och odlingsmarker för fleråriga grödor vara samma. Med fleråriga grödor avses grödor vars stälkar vanligtvis inte skördas årligen, som exempelvis skottskog med kort omloppstid och oljepalmer.

CS_R = kollager per ytenhet för referensmarkanvändningen (uttryckt som massan kol per ytenhet, inbegripet både mark och vegetation). Referensmarkanvändningen är den användning som marken hade antingen i januari 2008 eller 20 år innan råvaran erhöles, beroende på vilket som inträffar senare

CS_A = kollager per ytenhet för den nuvarande markanvändningen (uttryckt som massan kol per ytenhet, inbegripet både mark och vegetation). Om kollagret ackumuleras under mer än ett år ska det värde som tilldelas CS_A vara det beräknade lagret per ytenhet efter 20 år eller när grödan når mognad, beroende på vilket som inträffar först

$avkastning_{huvudprodukt}$ = odlingsgrödornas produktivitet (uttryckt i biodrivmedlets eller det flytande biobränslets energi per arealenhet per år)

e_B = bonus på 29 g CO₂-eq/MJ biodrivmedel eller flytande biobränsle, om biomassa erhålls från återställd skadad mark

Enligt RED II-direktivet kan man få utsläppsbonus, e_B , för odling av råvaror till biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen på skadad mark. På så sätt försöker man främja odling av råvaror på annan mark än den som ger allra mest avkastning och öka ibruktagandet av skadade markområden. Bonusen på e_B beviljas om det kan styrkas att marken

- i januari 2008 inte användes för jordbruk eller annan verksamhet, och
- är allvarligt skadad mark, inbegripet mark som tidigare användes för jordbruk,
 - allvarligt skadad mark, inbegripet mark som tidigare användes för jordbruk,

Med allvarligt skadad mark avses mark som under en längre tid antingen har försälsats i betydande omfattning eller vars halt av organiska ämnen varit särskilt låg och som drabbats av kraftig erosion. Bonusen på 29 g CO₂-eq/MJ tillämpas i högst 20 år från och med dagen för omställning av marken till jordbruk, om en regelbunden ökning av kollagret och en betydande minskning av erosionen garanteras (i) och markföroreningen minskas (ii).

Värdet 3,664 är den siffra man får fram genom att dela molekylvikten för koldioxid (44,010 g/mol) med molekylvikten för kol (12,011 g/mol). På så sätt kan man omvandla ändringen av kollagren till koldioxidutsläpp.

Mer information om utsläpp till följd av ändrad markanvändning finns i kommissionens beslut om riktlinjer för beräkning av kollager i mark enligt bilaga V till direktiv RES-direktivet²⁴.

5.3.1.4 Utsläpp från bearbetning, e_p

Utsläppen från bearbetning, e_p , omfattar utsläpp från själva bearbetningen, från avfall och läckage, och från produktionen av kemikalier och produkter som används vid bearbetningen. Även omvandling av biogas till flytande biogas eller biogas för trafik anses vara bearbetning. Som utsläpp från förädling av biogas ska man också beakta metanläckage under processen, vars mängd ska antas vara 1 procent av den producerade mängden biometan.

Utsläppen från bearbetning kan beräknas med följande ekvation:

²⁴ Kommissionens beslut av den 10 juni 2010 om riktlinjer för beräkning av kollager i mark enligt bilaga V till direktiv 2009/28/EG (delgivet med nr K(2010) 3751)(2010/335/EU). Tillgänglig på: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:151:0019:0041:FI:PDF>

$$e_p = \frac{P_{el} \left[\frac{kgCO_2}{yr} \right] + P_{värme} \left[\frac{kgCO_2}{yr} \right] + P_{tillsats} \left[\frac{kgCO_2}{yr} \right] + P_{avloppsvatten} \left[\frac{kgCO_2}{yr} \right]}{utbyte_{huvudprodukt} \left[\frac{kg}{yr} \right]} \quad (17)$$

där

- Det totala utsläppet från elförbrukningen P_{el} :

$$P_{el} \left[\frac{kgCO_2}{yr} \right] = elförbrukning \left[\frac{kWh}{yr} \right] \times PK_{el} \left[\frac{kgCO_2}{kWh} \right] \quad (18)$$

- Det totala utsläppet från värmeförbrukningen $P_{värme}$:

$$P_{värme} \left[\frac{kgCO_2}{yr} \right] = bränsleförbrukning \left[\frac{kg}{yr} \right] \times LHV_{bränsle} \left[\frac{MJ}{kg} \right] \times PK_{bränsle} \left[\frac{kgCO_2}{MJ} \right] \quad (19)$$

- Utsläppen från tillverkningen och användningen av de tillsatser, dvs. de tillsatsämnen, som kemikalier, enzymer etc., som används i processen erhålls på följande sätt:

$$P_{tillsats} \left[\frac{kgCO_2}{yr} \right] = tillsats \left[\frac{kg}{yr} \right] \times \left(PK_{produktion} \left[\frac{kgCO_2}{kg} \right] + PK_{användning i processen} \left[\frac{kgCO_2}{kg} \right] \right) \quad (20)$$

- Utsläppen från avloppsvattnet från processen beräknas på följande sätt:

$$P_{avloppsvatten} \left[\frac{kgCO_2}{yr} \right] = avloppsvatten \left[\frac{l}{yr} \right] \times PK_{avloppsvatten} \left[\frac{kgCO_2}{l} \right] \quad (21)$$

Mer information om beaktande av utsläpp från elförbrukning ges i kapitel 5.3.1.7 i anvisningen.

5.3.1.5 Utsläpp från transporter och distribution, e_{td}

Enligt RED II-direktivet omfattar utsläppen från transporter och distribution, e_{td} , utsläpp från transport och lagring av råvaror och halvfabrikat och från lagring och distribution av färdiga produkter. (De utsläpp från transporter som inte har beaktats som t.ex. produktionsutsläpp för råvarorna.) Vid beräkning av utsläpp från transporter ska man även ta i beaktande utsläpp från transporter av avfalls- och restproduktsbaserade råvaror från stället där avfallet och restprodukten samlats in. Insamlingsstället för avfalls- och restproduktsbaserade råvaror finns vanligtvis i början av biodrivmedlets livscykel, före produktionsanläggningen för biodrivmedlet. Mer information om beräkning av utsläpp som orsakas av insamling och transport av råvaror ges i kapitel 5.3.1.2.

Utsläppen från transporter och distribution av drivmedel kan beräknas på följande sätt:

$$e_{td} \left[\frac{kgCO_2}{kg} \right] = \frac{\left(sträcka_{full} [km] \times förbrukning_{full} \left[\frac{l}{km} \right] + sträcka_{tomlopps} [km] \times förbrukning_{tomlopps} \left[\frac{l}{km} \right] \right) \times PK_{bränsle} \left[\frac{kgCO_2}{l} \right]}{massa_{pvud \over mellanprodukt} [kg]} \quad (22)$$

Vid beräkning av minskningen av växthusgasutsläpp ska man i första hand använda faktiska transport- och distributionssträckor. Vid beräkningen ska man även ta i beaktande sträckor som transportfordonet kör tomt. Ifall dessa uppgifter inte finns att tillgå eller det är orimligt besvärligt att sammanställa dem, kan man använda genomsnittliga utsläppsberäkningar. Dessa kan dock endast användas om det finns motiveringar till att de genomsnittliga utsläppsvärdena eller transportsträckorna som används i fråga om minskningen av växthusgasutsläppens leder till ungefär samma resultat som om man använde faktiska talvärden.

Ifall man i fråga om transporter inte använder faktiska värden är det möjligt att beräkna minskningen av växthusgasutsläpp även enligt den längsta transportsträckan och tillämpa detta värde på alla transporter.

Utsläpp från transporter av avfalls- och restproduktbaserade råvaror ska beaktas ända från insamlingsstället för avfallet och restprodukten.

5.3.1.6 Avskiljning, lagring eller ersättning av koldioxid, e_{ccs} och e_{ccr}

Enligt RED II-direktivet ska minskade utsläpp genom avskiljning av koldioxid och geologisk lagring, e_{ccs} , som inte redan har redovisats i e_p begränsas till utsläpp som undviks genom avskiljning och upptag av koldioxid med direkt koppling till extraktion, transport, bearbetning och distribution av bränsle.

Minskade utsläpp genom avskiljning och ersättning av koldioxid, e_{ccr} , ska begränsas till utsläpp som undviks genom avskiljning av koldioxid vars kol kommer från biomassa och som ersätter koldioxid av fossilt ursprung som används i kommersiella produkter och tjänster.

För att fastställa utsläppsminskningen ska verksamhetsutövaren ge följande uppgifter:

- Mängden koldioxid som avskiljs och användningsändamål
- Ursprunget för den fossila koldioxid som ersätts

- Beskrivning av processen för avskiljning av koldioxid
- Utsläpp av avskiljning och förädling av koldioxid

Ifall verksamhetsutövaren avskiljer, lagrar eller ersätter koldioxid på det sätt som avses i RED II-direktivet, uppmanas verksamhetsutövaren vara i kontakt med Energimyndigheten gällande beräkningen av växthusgaser.

5.3.1.7 Beaktande av utsläpp från elproduktion

Enligt RED II-direktivet ska man vid beräkning av el i produktionen av biodrivmedel, flytande bibränslen eller biomassabränslen använda den genomsnittliga utsläppskoefficienten för elproduktion i regionen. Producenter kan undantagsvis använda medelvärdet för en enskild elproduktionsanläggning för den el som produceras vid anläggningen, om anläggningen i fråga inte har anslutits till elnätet. För drivmedel som producerats i Finland används en från Statistikcentralens fastställda värde härledd utsläppskoefficient för det genomsnittliga utsläppet från elproduktionen i Finland. Vid beräkning av andra länders utsläppskoefficienter kan till exempel IEA:s energistatistik användas.

Energimyndigheten publicerar på sin webbplats en möjligast aktuell utsläppskoefficient för utsläpp från elproduktionen i Finland som ska användas vid beräkningen av minskningen av växthusgasutsläpp. Utsläppskoefficienten är inte konstant på årsnivå, utan beaktar den årliga variation som följer av naturförhållandena.

Energimyndigheten publicerar på sin webbplats
en aktuell utsläppskoefficient för utsläpp från el-
produktionen i Finland.

Utsläppskoefficienten för elproduktionen är härledd ur Statistikcentralens statistik över koldioxidutsläpp från el- och värmeproduktion och i den har beaktats elproduktionens dikväveoxidutsläpp (N₂O) och metanutsläpp (CH₄). Som utgångsdata vid härledningen av utsläppskoefficienten för elproduktionen har använts det specifika koldioxidutsläppet från elproduktionen som fastställts enligt energimetoden utifrån det glidande medelvärdet för de fem föregående åren.

Ifall produktionsanläggningen för biodrivmedlet, det flytande bibränslet eller biomassabränslet inte är ansluten till elnätet, kan producenten undantagsvis låta bli att använda den nationella

utsläppskoefficienten för elproduktion och istället använda de genomsnittliga utsläppen för den enskilda elproduktionsanläggningen. Exempel på en sådan situation är om det i anslutning till anläggningen för biodrivmedel har byggts ett vindkraftverk som inte ansluts till elnätet.

Det bör påpekas att det enligt RED II-direktivet är omöjligt att elproduktionen har noll utsläpp, även om elen har producerats med förnybar energi och beviljats ursprungsgaranti.

5.4 Beräkning av minskning av växthusgasutsläpp

5.4.1 Minskade utsläpp genom biogas som konsumeras inom transportsektorn och biodrivmedel

Den relativa minskningen av växthusgasutsläppen som kan uppnås genom produktion och användning av biogas som konsumeras inom transportsektorn och biodrivmedel beräknas genom att man jämför de totala utsläppen från biogas som konsumeras inom transportsektorn och biodrivmedel med de totala utsläppen från fossila bränslen.

$$UTSLÄPPSMINSKNING = \frac{E_F - E_B}{E_F} \quad (23)$$

där

E_B = de totala utsläppen från biodrivmedlet

E_F = de totala utsläppen från den fossila motsvarigheten (eller riktvärdet)

När den beräkning som avses i ekvation 1 utförs i fråga om biogas som konsumeras inom transportsektorn och biodrivmedel används som fossil motsvarighet E_F referensvärdet 94 g CO₂-eq/MJ.

Utsläppsminskningar genom användning av de *biomassabränslen* som används som drivmedel inom transport beräknas också enligt ovan formel.

5.4.2 Minskade utsläpp genom biomassabränslen och flytande biobränslen som används för produktion av värme, kyla och el

Den relativa minskningen av växthusgasutsläppen som kan uppnås genom produktion och användning av biomassabränslen och flytande biobränslen beräknas genom att man jämför de totala utsläppen från biomassabränslen eller flytande biobränslen med de totala utsläppen från fossila bränslen.

$$UTSLÄPPSMINSKNING = \frac{EC_{F(h\&c,el)} - EC_{B(h\&c,el)}}{EC_{F(h\&c,el)}} \quad (24)$$

där

$EC_{B(h\&c,el)}$ = de totala utsläppen från värme eller el

$EC_{F(h\&c,el)}$ = de totala utsläppen från den fossila motsvarigheten för nyttiggjord värme eller el

När den beräkning som avses i ekvation (24) utförs i fråga om biomassabränslen och flytande biobränslen används som fossil motsvarighet E_F följande värden:

- I fråga om de biomassabränslen och flytande biobränslen som används inom elproduktionen är den fossila motsvarighet $EC_{F(el)}$ som ska användas 183 g CO₂-eq/MJ.
- I fråga om de biomassabränslen och flytande biobränslen som används inom värmeproduktionen är den fossila motsvarighet $EC_{F(h\&c)}$ som ska användas 80 g CO₂-eq/MJ.
- I fråga om de biomassabränslen som används inom värmeproduktionen är den fossila motsvarighet $EC_{F(h)}$ som ska användas 124 g CO₂-eq/MJ, där en direkt fysisk ersättning för kol kan påvisas. Om verksamhetsutövaren vill använda den motsvarighet som anges här, ska verksamhetsutövaren i samband med ansökan om godkännande eller ändring ge en utredning om att kolen faktiskt har ersatts med biomassabränslen. Energimyndigheten preciserar anvisningen senare angående uppgifter som ska framgå i utredningen.

RED II-direktivet innehåller inte längre ett separat fossilt riktvärde för kraftvärme, utan utsläppen från kraftvärmeproduktionen ska allokeras separat för el och värme enligt exergia-principen (se formel (8) och (9)) och utsläppen ska jämföras med fossila riktvärden för utsläppen från värme- och elproduktionen.

Växthusgasintensiteten för överskottsel eller överskottsvärme är samma som växthusgasintensiteten av värme eller el tillförd i produktionsprocessen av biomassabränsle och den fastställs genom att beräkna den växthusgasintensitet som alla insatser och utsläpp har, inklusive råvaror som matas in i en kraftvärmepanna, panna eller annan anordning som levererar värme eller el till produktionen av biomassabränsle och de CH₄- och N₂O-utsläpp som kraftvärmepannan, pannan eller annan anordning ger upphov till.

5.4.3 Beräkningsparametrarnas exakthet

När växthusgasutsläppen beräknas kan en faktor lämnas utan beaktande om dess inverkan på de totala utsläppen är mindre än 0,1 g CO₂-eq/MJ. Om det i processen finns flera tillsatssämnen av liten betydelse ska dessas sammanlagda inverkan på de totala utsläppen vara mindre än 0,1 g CO₂-eq/MJ för att de ska kunna lämnas bort. Här uppstår dock det problemet att man inte kan veta vilken utsläppsinverkan är före den egentliga utsläppsberäkningen. Därför kan en faktor lämnas utan beaktande i beräkningen också om tillsatssämnets massa- eller energiinnehåll är mindre än:

- 0,000005 kg/MJ (motsvarar 0,005 g/MJ)
- 0,0002 MJ/MJ (motsvarar 0,2 kJ/MJ)
- 10 MJ/ha år
- 0,3 kg/ha år

Då man beräknar växthusgasutsläppen kan det även uppstå situationer där det inte går att hitta en utsläppskoefficient för en viss enskild liten faktor eller faktorer eller där det är svårt att bedöma tillsatsernas massa- eller energiinnehåll på ovan nämnda sätt. Då är det möjligt att utelämna en enskild faktor eller faktorer från beräkningen, om den sammanlagda effekten på de totala utsläppen bedöms vara under 1,0 procent. Verksamhetsutövaren ska i detta fall i ansökan om godkännande av hållbarhetssystemet framställa tillräckliga motiveringar till varför en enskild faktor eller faktorer har utelämnats från beräkningen. I motiveringarna ska verksamhetsutövaren beskriva beräkningens svårighet i förhållande till utsläppens obetydlighet. Det slutliga beslutet om huruvida de utsläppsfaktorer som verksamhetsutövaren har angett bör beaktas eller inte fattas alltid av Energimyndigheten.

5.4.4 Beräkningsvärden som ska användas vid beräkning av minskningen av växthusgasutsläppen

Vid beräkningen av de minskade växthusgasutsläppen ska verksamhetsutövaren fästa uppmärksamhet vid vilka beräkningsvärden som ska samlas in som faktiska data från den egna processen och på vilka parametrar data från olika externa informationskällor kan tillämpas.

Som faktiska data om processen ska man inkludera värden som är väsentliga med tanke på produktionen av biodrivmedlet eller det flytande biobränslet och uppkomsten av utsläpp från dessa. Uppgifterna ska vara såväl mätbara som verifierbara. Data kan hämtas ur till exempel

produktionsrapporterna, informationshanteringssystemen, följesedlarna och inköpshandlingarna, informationssystemen för fordonsvågarna, avtalshandlingarna, fakturorna osv.

Som utgångspunkt för beräkningen används föregående års värden. Ifall det är fråga om en ny produktionsanläggning för biodrivmedel, ska verksamhetsutövaren framställa en beräkningsmetod som bygger på planerade produktionsvolymerna och uppdatera beräkningen senare att motsvara de faktiska värdena. Verksamhetsutövaren ska i sina beräkningar ange motiveringar till de talvärden och eventuella produktionsvärden som används.

Exempel på faktiska data som bör samlas in:

- mängd huvud- och biprodukter
- mängd använda råvaror
- mängd använda kemikalier
- mängd använda bekämpningsmedel
- mängd använda gödningsmedel
- bränsleförbrukning
- transportsträckor
- elförbrukning
- förbrukning av värmeenergi/ånga
- avfallsmängd som uppkommit i processen

Man bör alltid sträva efter att beräkna de ovan nämnda värdena utgående från faktiska data. Ifall dessa data av någon anledning inte finns att tillgå ska verksamhetsutövaren alltid motivera detta i ansökan om godkännande för hållbarhetssystemet.

Det är dock inte alltid möjligt att få fram tillfredsställande information om utsläppen från tillverkningen av alla produkter som används i processen. Då kan det vara nödvändigt att använda uppgifter ur litteratur, statistik gällande flera aktörer eller databaser.

I första hand ska följande informationskällor användas:

- Statistikcentralens bränsleklassificering (uppdateras årligen, utsläppskoefficienter för användningen av bränslen): http://www.stat.fi/tup/khkinv/khkaasut_polttoaineluokitukset.html
- LIPASTO-databasen över utsläpp från transporter: <http://lipasto.vtt.fi/>

- BioGrace-anvisningarna: <http://www.biograce.net/>
- ISCC:s anvisningar och förteckning över standardvärden: <http://www.iscc-system.org/en/>
- Ecoinvent-databasen: <http://www.ecoinvent.org/>

Ifall verksamhetsutövaren undantagsvis inte använder ovan nämnda informationskällor, ska orsakerna till detta alltid motiveras i ansökan om godkännande av hållbarhetssystemet.

Vid beräkningen av de minskade växthusgasutsläppen är det viktigt att i ansökan om godkännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem ange vilka beräkningsvärden som är faktiska data om processen och vilka värden som har hämtats ur olika databaser eller andra informationskällor. Vilken databas eller informationskälla som har använts ska också alltid anges. Vid beräkningen ska man eftersträva att använda så enhetliga informationskällor som möjligt för att säkerställa noggrannheten av beräkningen av växthusgasutsläppen.

Vid beräkning av minskningen av växthusgasutsläpp är det viktigt att räkna upp de talvärden och deras informationskällor som har använts.

6 Förhandsbesked

Förhandsbesked enligt hållbarhetslagen, lagen om distributionsskyldighet och lagen om distributionsskyldighet för biobrännolja söks hos Energimyndigheten:

- Energimyndigheten kan på verksamhetsutövarens ansökan ge ett beslut om huruvida den råvara som används vid produktionen eller framställningen av biodrivmedel eller flytande biobränsle anses vara *avfall, restprodukt eller material som innehåller både cellulosa och lignin* vid tillämpningen av hållbarhetslagen och lagen om punktskatt på flytande bränslen.
- Energimyndigheten kan på ansökan av en distributör enligt lagen om distributionsskyldighet eller en verksamhetsutövare enligt hållbarhetslagen besluta att ge förhandsbesked om huruvida en råvara som används för framställning eller produktion av biodrivmedel eller biogas ska betraktas som en råvara som avses i 5 § i lagen om distributionsskyldighet, det vill säga om det handlar om en råvara enligt del A i bilagan eller en råvara som anses vara en livsmedels- och fodergröda.
- Energimyndigheten kan på ansökan av en distributör enligt lagen om distributionsskyldighet för biobrännolja eller en verksamhetsutövare enligt hållbarhetslagen besluta att ge förhandsbesked om huruvida en råvara som används för framställning eller produktion av flytande biobränsle ska betraktas som en råvara som avses i 5 § 3 mom. i lagen om distributionsskyldighet för biobrännolja, det vill säga om det handlar om en råvara som anses vara en livsmedels- och fodergröda. Det beslut som Energimyndigheten ger som förhandsbesked med stöd av lagen om distributionsskyldighet ska på den sökande distributörens eller verksamhetsutövarens anmodan iakttas på motsvarande sätt för biodrivmedlets råvara, om den bestämmelse som tillämpats då beslutet getts inte har ändrats eller beslutet har återkallats.

Verksamhetsutövaren kan ansöka om förhandsbesked enligt hållbarhetslagen med en separat ansökan, tillsammans med en ansökan om godkännande eller ändring av hållbarhetssystemet eller tillsammans med en ansökan om förhandsbesked enligt lagen om distributionsskyldighet. I alla fall ska en ifylld ansökningsblankett lämnas in tillbörligt undertecknad till Energimyndigheten. Energimyndigheten handlägger ansökningar som lämnats in tillsammans som en ansökan, men fattar separata beslut om de omständigheter som gäller hållbarhetslagen respektive

lagen om distributionsskyldighet. Ifall ansökningar som lämnats in tillsammans dock gäller endast ett förhandsbesked enligt hållbarhetslagen och ett förhandsbesked enligt lagen om distributionsskyldighet, avgör Energimyndigheten båda ärendena gällande förhandsbeskeden med ett beslut.

Blanketten ska fyllas i så noggrant som möjligt. Verksamhetsutövaren kan lämna tilläggsuppgifter som gäller ansökan om förhandsbesked som bilaga till ansökan.

7 Massbalans

7.1 Allmänt om massbalansen

I verksamhetsutövarens hållbarhetssystem ska ingå en massbalans. I den bokförs alla uppgifter om sådana partier biodrivmedel, flytande bibränslen, biomassabränslen eller råvaror med avvikande egenskaper som kan påverka tillämpningen av hållbarhetskriterierna (hållbarhetsegenskaper) och som tas från eller tillförs blandningen. Vid anläggningar som använder flytande bibränslen eller fasta eller gasformiga biomassabränslen övervakas med hjälp av massbalansen dessutom mängderna el, värme och kyla som producerats med partier av flytande bibränsle och biomassabränsle. I massbalansen ska hållbarhetsegenskaperna hos och mängderna av de partier som tas från eller tillförs blandningen motsvara varandra. Dessutom ska massbalansen vara korrekt, tillförlitlig och skyddad mot bedrägerier.

Produktionskedjan för bränslen består normalt av många skeden från åkern eller skogen till distributionen av drivmedlet. Råvaran omvandlas ofta först till någon mellanprodukt och först därefter till slutprodukten. Förenligheten med kraven enligt hållbarhetskriterierna ska påvisas i förhållande till slutprodukten. För att påvisa denna ska påståendena framställas i förhållande till den råvara och/eller de mellanprodukter som har använts. Verksamhetsutövaren ska ha ett system med hjälp av vilket man utifrån massbalansmetoden säkerställer att råvaruproduktionen och minskningen av växthusgasutsläppen är förenliga med kraven.

Informationen om råvarorna eller mellanprodukterna eller påståendena om dessa kombineras med påståendena om slutprodukterna genom en s.k. ursprungskedjemetod. Massbalansmetoden har fastställts som ursprungskedjemetod. För att säkerställa tillförlitligheten av massbalansmetoden bör massbalansen tillämpas i varje skede i produktionskedjan, från produktion av råvaran till överlåtelse av bränslet för konsumtion eller inmatning av el, värme och kyla på distributionsnätet. Därför är det viktigt att alla medlemmar av produktionskedjan inför ett massbalanssystem och iakttar principerna för detta. Bild 6 föreställer ett förenklat schema över de olika skedena i bränsleproduktionskedjan och förmedlingen av informationen om hållbarhetsegenskaperna.

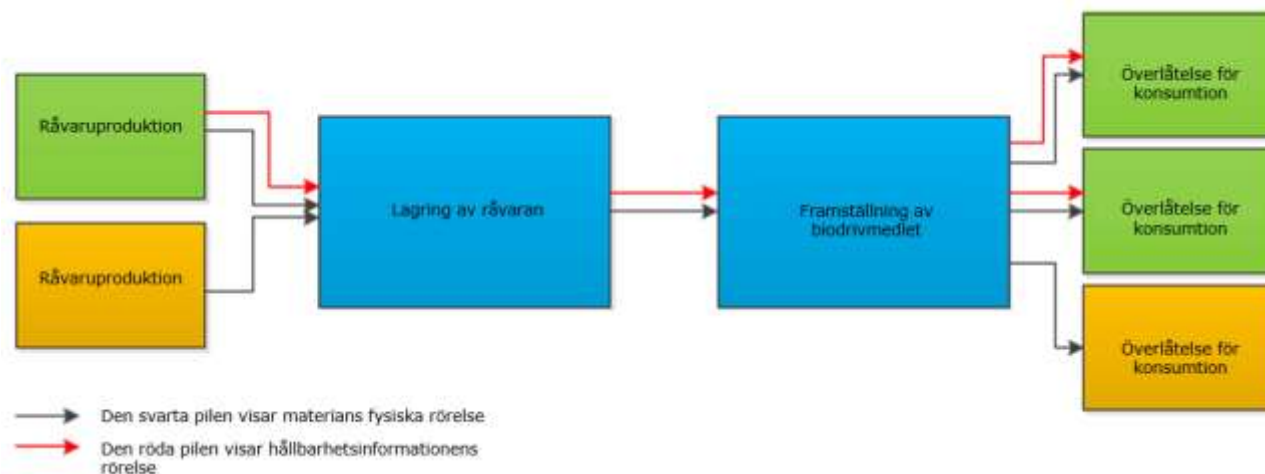

BILD 6 FÖRENKLAD PRODUKTIONSKEDJA FÖR BIODRIVMEDEL

I massbalanssystemet påvisas hållbarhetsegenskaperna för partierna med bränsle och råvaror. Detta gör att man kan blanda partier med biodrivmedel, flytande biobränsle, biomassabränsle eller råvaror till biodrivmedel, flytande biobränsle eller biomassabränsle som skiljer sig från varandra i fråga om de egenskaper som påverkar tillämpningen av hållbarhetskriterierna. Hållbarhetsegenskaperna kan till exempel omfatta

- intyg över iakttagandet av hållbarhetskriterierna
- en beskrivning av de råvaror som har använts
- en anmälan om att de använda råvarorna uppfyller hållbarhetskriterierna
- En siffra som beskriver växthusgasutsläppen.

En blandning av partier med råvaror, biodrivmedel, flytande biobränslen eller biomassabränslen kan ha vilken form som helst där partierna vanligtvis kommer i kontakt med varandra, som till exempel i en container, i en anläggning för bearbetning eller logistik eller på en plats som definieras som det geografiska läget och som har tydliga gränser och inom vilken produkterna kan blandas.

I massbalansen anses ett använt parti omfatta sådana partier med råvaror, biodrivmedel, flytande biobränsle eller biomassabränsle som inte avviker från varandra i fråga om de egenskaper som inverkar på tillämpningen av hållbarhetskriterierna. Ett och samma parti kan till exempel

omfatta sådana restprodukter från skogsbruk för vilka man har angett samma siffror för växthusgasutsläppen och samma ursprung.

Massbalansen kan vara permanent över tid. Då får det inte uppkomma något underskott, och det får inte vid någon tidpunkt uppstå en situation där mer hållbart material har tagits ut från blandningen än vad som har lagts till. Alternativt kan en balans uppnås under en ändamålsenlig tidsperiod, vilket verifieras regelbundet. I båda fallen ska det finnas adekvata arrangemang för att säkerställa att balansen upprätthålls. Ifall massbalansen inte är permanent ska den preciseras regelbundet. Denna tidsperiod kan variera från tre månader till ett år beroende på längden på råvarukedjan och mängden råvara som ska hanteras. Ifall massbalansen inte är permanent får den inte vara negativ vid tidpunkten för preciseringen.²⁵

Massbalansen ska även beakta det svinn som äger rum under råvarukedjan och utbytet vid själva produktionsprocessen för biodrivmedlet eller det flytande biobränslet. Man kan inte få ut mer hållbart biodrivmedel eller hållbar råvara från processen än vad man har matat in. I fråga om bearbetning och svinn måste man till exempel använda adekvata omvandlingskoefficienter vid anpassning av partiets storlek. Nedan i tabell Tabell 6 ges ett exempel på användningen av omvandlingskoefficienten. I en situation enligt exemplet har 0,4 angetts som omvandlingskoefficient, vilket innebär att man av 1 000 kg rapsfrön får 400 kg rapsolja.

TABELL 6 EXEMPEL PÅ OMVANDLINGSKOEFFICIENTER.

Omvandlingsfaktorer	Rapsfrö/rapsolja
In	Rapsfrö
Ut	Rapsolja
Enhet	kg rapsfrön/kg rapsolja
Omvandlingskoefficient	0,4

²⁵ Energimyndigheten vill fästa särskild uppmärksamhet vid att, som det konstateras i inledningen 1.2 i anvisningarna om hållbarhetskriterierna för verksamhetsutövare, Energimyndighetens anvisningar varken utesluter eller åsidosätter strängare krav som föranleds av annan lagstiftning. Till exempel ska massbalansen enligt kraven i lagstiftningen om punktskatt preciseras varje månad. I detta fall ska verksamhetsutövaren se till att massbalansen enligt verksamhetsutövarens hållbarhetssystem överensstämmer med dessa krav.

7.2 Allokering av hållbarhetsinformationen

Om partier med olika hållbarhetsegenskaper blandas eller om det finns partier som saknar hållbarhetsegenskaper ska respektive partis storlek och hållbarhetsegenskaper bifogas blandningen.

Råvaru- eller bränslepartier kan slås samman om de med undantag av växthusgasutsläppen har samma hållbarhetsegenskaper. Bild 7 visar hur två partier vars hållbarhetsegenskaper motsvarar varandra slås samman till ett parti med iakttagande av massbalansprinciperna. Den övre bilden visar materialets fysiska rörelse och den nedre visar den anknyttande bokföringen.

För sammanslagna partier beräknas värdet på växthusgasutsläppen så att man som värde för det sammanslagna partiet beaktar det sämsta av värdena för växthusgasutsläppen för de partier som har slagits samman. Det är inte tillåtet att beräkna växthusgasutsläppen för det sammanslagna partiet som medelvärde.

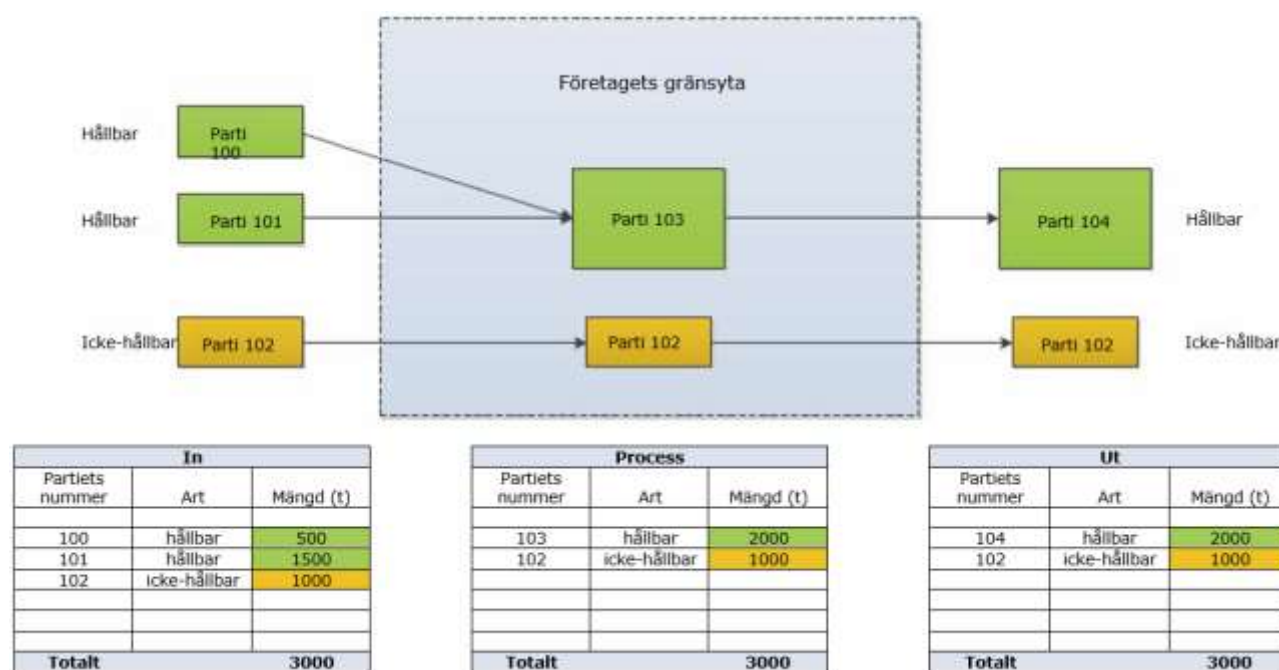

BILD 7 SAMMANSLAGNING AV RÅVARUPARTIER²⁶

²⁶ I det förenklade exemplet på bild 7 har man inte beaktat det svinn som sker under processen. Med andra ord har inga omvandlingskoefficienter använts och utbytet är därför 100 procent.

Partier med olika hållbarhetsegenskaper kan blandas fysiskt, men "administrativt" skiljs de åt. Bild 8 visar hur partier med olika hållbarhetsegenskaper, hållbara och icke-hållbara, blandas och hanteringen av massbalansen i en situation av det här slaget.

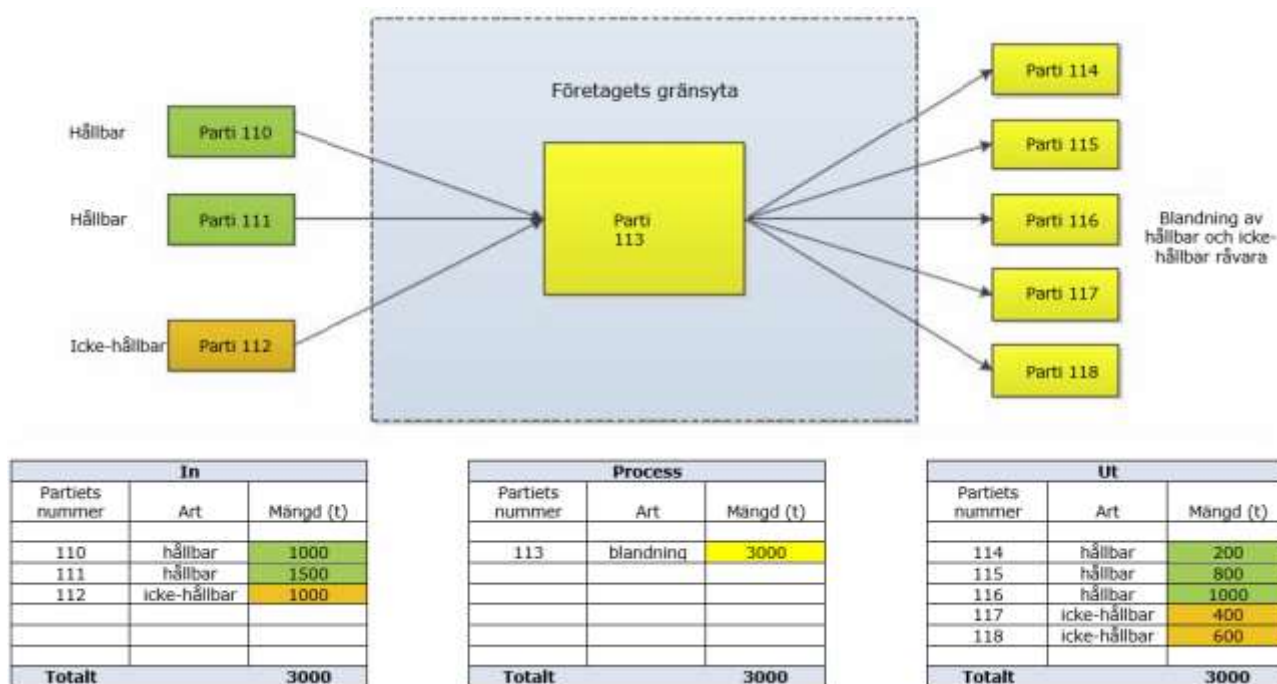

BILD 8 BLANDNING AV RÅVARUPARTIER²⁷

Två partier hållbart material (partierna 110 och 111) och ett parti icke-hållbart material (parti 112) anländer till företaget. I företaget sker en fysisk sammanblandning av materialen, så att det inte längre är möjligt att fysiskt skilja de hållbara och icke-hållbara materialen åt. Administrativt ska partierna dock skiljas åt. Fem olika partier kommer ut från företaget. Av dessa är tre partier hållbara (partierna 114, 115 och 116) och mängderna motsvarar mängderna i de hållbara partier som har kommit in. De två sista partierna (partierna 117 och 118) är icke-hållbara och mängderna motsvarar mängderna i de icke-hållbara partier som har kommit in.

Verksamhetsutövaren kan naturligtvis hålla råvaru- och bränslepartier med olika hållbarhetsegenskaper och växthusgasutsläpp åtskilda. Ett sådant förfarande förenklar hanteringen av

²⁷ I det förenklade exemplet på Bild 8 har man inte beaktat det svinn som sker under processen. Med andra ord har inga omvandlingskoefficienter använts och utbytet är därför 100 procent.

massbalansen och uppföljningssystemet blir inte lika tungt som i situationer där partier slås samman. I praktiken kan det dock vara utmanande att hålla råvarupartierna åtskilda.

7.3 Bestämning av el, värme och kyla producerad från biodrivmedel och biomassabränslen

Bestämning av el, värme och kyla producerad från biodrivmedel och biomassabränslen ska beskrivas i verksamhetsutövarens hållbarhetssystem. Bestämningen ska grundas på energiinnehållen beräknat utifrån bränslenas värmevärde samt tillförlitligt mätta mängder producerade energislutprodukter. I metoderna för bestämning av andelen energi som produceras från förnybara energikällor kan man hänvisa till de metoder som används i systemen för inmatningspris eller ursprungsgarantier, i beskattningen av bränsle för uppvärmning eller i fri tilldelning inom utsläppshandeln, om avgränsningen av anläggningen motsvarar hållbarhetssystemets anläggningshelhet.

Mer information om bestämningsmetoderna finns till exempel i uppföljningsanvisningen för produktionsstödet.²⁸

²⁸ Tillgänglig på: [Uppföljningsanvisning för produktionsstödet](#)

8 Verifiering

8.1 Kontrollörens uppgifter och roll

Kontrollörens uppgifter och en närmare beskrivning av dessa finns i Energimyndighetens anvisning Energimyndighetens kontrollörsanvisning – Anvisning för kontrollörer av utsläppshandel, produktionsstöd, hållbarhetskriterier och ursprungsgarantier²⁹. Anvisningen är avsedd för kontrollörer och i den behandlas kontrollörens uppgifter och skyldigheter inom olika ämnesshelheter som förvaltas av Energimyndigheten. Energimyndigheten har för kontrollörer även publicerat anvisningen Kontrollörsanvisning – granskning av efterlevnad av hållbarhetssystemet³⁰, i vilken man i detalj behandlar den årliga granskningen av att hållbarhetssystemet följs. Verksamhetsutövaren bör dock känna till de faktorer som beskrivs nedan om påvisande av överensstämmelse med hållbarhetskriterierna.

Till verksamhetsutövarens ansökan om godkännande av hållbarhetssystemet ska fogas ett utlåtande av en av Energimyndigheten godkänd kontrollör om att systemet uppfyller kraven. Ett kontrollörsutlåtande ska även bifogas en eventuell ändring av ett beslut om godkännande av hållbarhetssystemet till den del det behövs med anledning av de ändringar som gjorts. Dessutom ska verksamhetsutövaren med de intervaller som anges i beslutet om godkännande ge kontrollören i uppdrag att kontrollera att verksamhetsutövarens hållbarhetssystem tillämpas i enlighet med beslutet om godkännande. Kontrollören ska även utarbeta en granskningsrapport över denna kontroll och lämna in den till Energimyndigheten.

Kontrollfunktionen är av central betydelse i säkerställandet av att verksamhetsutövarna bemöts rättvist och jämlikt i fråga om hållbarhetskriterierna för biodrivmedel och flytande biobränslen. De uppgifter som kontrollören enligt 28 § i hållbarhetslagen ska sköta är offentliga förvaltningsuppgifter, dvs. verksamheten är föremål för flera krav förknippade med myndighetsverksamhet. Rollen är av samma slag som den myndighetsställning som innehas av en utsläppshandelskontrollör, vilket innebär att inga problem uppstår i situationer där en inrättning samtidigt omfattas av systemen för både utsläppshandel och hållbarhetskriterier. Klienten har rätt att få veta med vilka uppgifter kontrollören arbetar vid tidpunkten i fråga.

²⁹ Tillgänglig på: [Energimyndighetens kontrollörsanvisning](#)

³⁰ Tillgänglig på: [Kontrollörsanvisning](#)

Kontrollören förutsätts vara oberoende vid utförandet av uppdragen, i synnerhet när slutsatser dras och beslut fattas. Verksamhetsutövarna ska informeras om att kontrollören har en oberoende ställning i förhållande till verksamhetsutövaren. Kontrollören får inte ge sina klienter råd eller konsultationer, eftersom det skulle äventyra kontrollörens oberoende i verifieringsverksamheten. Kontrollören är inte en konsult som verksamhetsutövaren har anlitat.

Verksamhetsutövaren ansvarar för att de uppgifter och dokument och eventuell nödvändig tilläggsbevisning som krävs för granskningen av ansökningarna och hållbarhetssystemet läggs fram för bedömning av kontrollören. Kontrollören granskar dokumenten och påtalar eventuellt de fel, brister eller felaktigheter som finns i dessa och kan kräva att de korrigeras innan ett utlåtande ges.

Det rekommenderas att verksamhetsutövaren och kontrollören ingår ett avtalsförhållande först när verksamhetsutövaren kan ge kontrollören tillräcklig utgångsinformation om anläggningens hållbarhetssystem och dess omfattning. Det är viktigt för kontrollören att vid utarbetandet av offerten kunna bedöma omfattningen av verifieringsuppgiften och hur krävande den är. Råvarukedjorna för biodrivmedel, flytande bibränslen och biomassabränslen såväl som produktionsanläggningarna kan vara av många olika typer och storlekar, vilket innebär att verifieringskraven och resursbehoven varierar väldigt mycket. Det är fördelaktigt för alla parter att de resurser som behövs för att utföra uppgifterna dimensioneras rätt och kostnadseffektivt direkt när avtal ingås.

Till ansökan om godkännande av hållbarhetssystemet ska fogas ett utlåtande av en av Energimyndigheten godkänd kontrollör om att systemet uppfyller kraven.

Ett kontrollörsutlåtande ska även bifogas en eventuell ändring av ett beslut om godkännande av hållbarhetssystemet till den del det behövs med anledning av de ändringar som gjorts.

Kontrollören ska ges i uppdrag att kontrollera att hållbarhetssystemet tillämpas i enlighet med beslutet om godkännande.

8.2 Godkända kontrollörer

Enligt hållbarhetslagen ska en kontrollör vara en sammanslutning eller en stiftelse eller en del av en sammanslutning eller stiftelse. Kontrollören ska vara oberoende i de kontrollörsuppdrag som avses i lagen. Kontrollören ska även ha tillräckligt stor, kvalificerad och oberoende personal

samt de anläggningar, den utrustning och de system som behövs för verksamheten. Dessutom ska kontrollören ha en tillräcklig ansvarsförsäkring eller något annat motsvarande arrangemang som kan anses vara tillräckligt med hänsyn till verksamhetens art och omfattning.

Energimyndigheten godkänner enligt lagen kontrollören om det i FINAS ackrediteringsförfarande har konstaterats att de ovannämnda kraven uppfylls.

I beslutet om godkännande anges kontrollörens kompetensområde. Verksamhetsutövaren bör beakta att kontrollören inte nödvändigtvis är kompetent att verifiera alla produktionsanläggningar och råvaror för biodrivmedel. I beslutet meddelas även sådana bestämmelser om kontrollörens verksamhet som behövs för att trygga allmänna och enskilda intressen.

Om kontrollören inte har haft möjlighet att få en FINAS-ackreditering kan Energimyndigheten godkänna kontrollören för en viss tid. Kontrollören ska inom den utsatta tiden skaffa sig bevis på de lagstadgade kontrollörsuppgifterna och ackreditering enligt FINAS:s regler.

En lista över de kontrollörsorganisationer som Energimyndigheten tillfälligt och officiellt har godkänt finns på Energimyndighetens webbplats³¹.

Energimyndigheten godkänner kontrollören om uppfyllandet av kraven har konstaterats genom ackrediteringstjänsten FINAS.

Kontrollörsbolag som godkänts som hållbarhetskontrollörer finns på Energimyndighetens webbplats.

³¹ Godkända kontrollörer: https://energiavirasto.fi/sv/hallbarhetskriterier#godkanda_kontrollorer

9 Uppföljning och övervakning

9.1 Allmänt om uppföljning och övervakning av hållbarhetssystem

När en verksamhetsutövarens hållbarhetssystem har godkänts är det i kraft i fem år. Under dessa fem år följer man upp hur systemet fungerar och följs genom kontroller och utredningar som ska lämnas in till Energimyndigheten. I hållbarhetslagen stadgas även om vissa övervakningsåtgärder för Energimyndigheten.

I första hand följs hållbarhetssystemet upp genom årliga kontroller. Kontrollören utför kontrollerna i praktiken, men de rapporteras till Energimyndigheten tillsammans med rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna som lämnas in årligen.

Energimyndigheten går igenom såväl granskningsrapporterna som rapporterna om uppfyllande av hållbarhetskriterierna, och jämför uppgifterna med andra tillsynsmyndigheters uppgifter. Ifall det förekommer omständigheter som väcker frågor, skickar Energimyndigheten till verksamhetsutövaren en begäran om utredning. På grundval av den inlämnade utredningen överväger Energimyndigheten vilka åtgärder som ska vidtas i ärendet. Ifall utredningen inte är tillräcklig, meddelar Energimyndigheten verksamhetsutövaren om detta skriftligen.

Eftersom Energimyndigheten verkar som den myndighet som övervakar iakttagandet av hållbarhetslagen, stadgas i hållbarhetslagen om nödvändiga metoder för Energimyndigheten att er hålla information och ingripa i missförhållanden beträffande iakttagandet av lagen. Tillsynsmetoderna gäller förmodligen undantagssituationer och Energimyndigheten överväger alltid användningen av dem utifrån bestämmelserna och principerna om god förvaltning i förvaltningslagen.

Vid Energimyndigheten utvecklas även systematisk övervakning. Systematisk övervakning förutsätter nödvändigtvis inte att något missförhållande har observerats vid uppföljningen. Om saken meddelas separat i takt med att den framskrider och anvisningen uppdateras vid behov.

I följande stycke ges närmare information om uppföljnings- och övervakningsmetoder.

9.2 Årlig granskning

Verksamhetsutövaren ska regelbundet och i enlighet med vad som närmare bestäms i beslutet om godkännande ge en kontrollör i uppdrag att granska att verksamhetsutövarens hållbarhetssystem tillämpas i enlighet med beslutet³². Energimyndigheten har regelbundet förordnat att granskningarna ska genomföras en gång per kalenderår.

Vid granskningen ska det systematiskt och i tillräcklig omfattning bedömas hur hållbarhetssystemet tillämpas samt fastställas att inga nämnvärda avvikelser från hållbarhetssystemet förekommer.³³ Kontrollören ska även upprätta en daterad och undertecknad rapport över granskningen (granskningsrapport). I granskningsrapporten ska specificeras

- verksamhetsutövarens hållbarhetssystem som är föremål för granskningen
- granskningens förlopp
- observationer av avvikelser, utvecklingsbehov och andra omständigheter.

Granskningsrapporten ska innehålla kontrollörens verifiering av att verksamhetsutövaren tillämpar hållbarhetssystemet i enlighet med beslutet om godkännande och ett utlåtande om de korrigerande åtgärder som krävs.³⁴ Granskningsrapporten ska fogas till verksamhetsutövarens rapport om uppfyllande av hållbarhetskriterierna som årligen lämnas in till Energimyndigheten³⁵. Mer om detta finns i följande kapitel.

Energimyndigheten publicerar på sin webbplats³⁶ en anvisning för kontrollörer om granskning av att verksamhetsutövaren tillämpar hållbarhetssystemet.

Ifall det av den årliga granskningen framgår sådana ändringar som eventuellt kräver en ansökan om ändring av hållbarhetssystemet, ska verksamhetsutövaren kontakta Energimyndigheten efter granskningen. Energimyndigheten ger vid behov råd i frågor angående ansökan om ändring. Ansökan om ändring behandlas mer ingående i kapitel 10 i dessa anvisningar.

³² Hållbarhetslagen 20 § 1 mom.

³³ Hållbarhetslagen 20 § 2 mom.

³⁴ Hållbarhetslagen 21 §

³⁵ Hållbarhetslagen 31 § 2 mom.

³⁶ Tillgänglig på: <https://energiavirasto.fi/asiointi>

9.3 Rapport om uppfyllande av hållbarhetskriterierna

9.3.1 Allmänt om rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna

Verksamhetsutövaren ska upprätta en rapport över omständigheter i anknytning till att de parter med biodrivmedel, flytande biobränsle och biomassabränsle som denne producerar, framställer eller frisläpper för konsumtion i Finland under ett kalenderår uppfyller hållbarhetskriterierna (*rapport om uppfyllande av hållbarhetskriterierna*). Vid användning av flytande biobränslen och biomassabränslen ska rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna dessutom innehålla information om den el, värme och kyla som producerats. Rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna ska lämnas in till Energimyndigheten **senast i mars följande kalenderår**.

Rapportering enligt lagen om distributionsskyldighet (446/2007), lagen om distributionsskyldighet för biobrännolja (418/2019), lagen om minskning av växthusgasutsläppen under hela livscykeln från vissa drivmedel (170/2018) och hållbarhetslagen (393/2013) kan göras samtidigt i samma datatabell. På fliken "Biologiska" i datatabellen i fråga är det möjligt att anmäla hållbarheten hos biodrivmedel och flytande biobränslen i enlighet med hållbarhetslagen. Vid behov kan verksamhetsutövaren rapportera om hållbarheten hos biodrivmedel och flytande biobränslen i en separat rapporttabell. Hållbarheten hos biodrivmedel och flytande biobränslen ska dock rapporteras endast en gång. Mer information om och anvisningar för rapporteringen av drivmedel som frisläppts för konsumtion finns i en separat rapporteringsanvisning³⁷. Mer information om och närmare anvisningar för rapporteringen av drivmedel och bränslen som omfattas av lagen om distributionsskyldighet och lagen om distributionsskyldighet för biobrännolja finns i Anvisningen om distributionsskyldighet³⁸.

Rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna ska innehålla en specifikation av till vilka delar man har påvisat att partierna med biodrivmedel, flytande biobränslen eller biomassabränslen är förenliga med hållbarhetskriterierna genom nationella hållbarhetssystem, genom ett frivilligt system som godkänts av Europeiska kommissionen eller genom hållbarhetsintyg som utfärdats med stöd av ovan nämnda system.

³⁷ Tillgänglig på: https://energiavirasto.fi/liikenteenpaastojen-vahentaminen-fgd#saadokset_ja_ohjeet

³⁸ Tillgänglig på: https://energiavirasto.fi/jakeluvelvoite#saadokset_ja_ohjeet

Om verksamhetsutövarens verksamhet bygger på ett av Energimyndigheten godkänt hållbarhetssystem hos en verksamhetsutövare, ska en kopia av granskningsrapporten av en kontrollör bifogas rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna.

9.3.2 Uppgifter som ska uppges i rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna

Rapporteringen av bränslen görs per parti. Ett parti omfattar i detta avseende alla leveranser av biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen med samma hållbarhetsegenskaper. Detta gör det möjligt att slå samman enskilda drivmedelspartier i rapporteringen, om de har samma hållbarhetsegenskaper.

Verksamhetsutövaren ska rapportera alla partier av biodrivmedel och flytande biobränslen som frisläppts för konsumtion per skatteklass. De biomassabränslen som används i energiproduktionen rapporteras enligt Statistikcentralens bränsleklassificering.

MÄNGDEN BIODRIVMEDEL SKA ANMÄLAS I NORMALLITER OCH ENERGIINNEHÅLLET I MEGAJOULE MED HJÄLP AV DE VÄRMEVÄRDEN SOM FASTSTÄLLS I LAGEN OM DISTRIBUTIONS-

MÄNGDEN FLYTANDE BIOBRÄNSLEN SKA ANMÄLAS I TON OCH ENERGIINNEHÅLLET I TERAJOULE MED HJÄLP AV VÄRMEVÄRDEN SOM FASTSTÄLLS AV STATISTIKCENTRALEN. VÄRMEVÄRDENA SKA SPECIFICERAS.

MÄNGDEN BIOMASSABRÄNSLEN SKA ANMÄLAS I MEGAJOULE ENLIGT ENERGIINNEHÅLLET, VÄRMEVÄRDENA SKA SPECIFICERAS.

Verksamhetsutövaren ska i sin rapport om uppfyllande av hållbarhetskriterier rapportera:

1. Uppgifter om partier med biodrivmedel, flytande biobränsle och biomassabränsle som verksamhetsutövaren producerar, framställer, frisläpper för konsumtion eller använder i Finland:
 - Vilket biodrivmedel, flytande biobränsle eller biomassabränsle det är fråga om
 - Bränslena ska specificeras så de överensstämmer med verksamhetsutövarens ansökan om godkännande av hållbarhetssystem. Biodrivmedlets eller det flytande biobränslets skatteklass ska anmälas i denna punkt i samband med specificeringen av bränslet.

- Mängderna specificeras enligt ursprungslandet eller ursprungsområdet. Om man inte känner till **biodrivmedlets, det flytande biobränslets eller biomassabränslets** ursprungsland, ska den stat varifrån bränslepartiet levererats anmälas.
 - Mängden hållbara biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen
 - Mängden icke hållbara biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen
 - Tidpunkten då den anläggning som framställer biodrivmedel, biogas som konsumeras inom transportsektorn eller flytande biobränslen eller använder biomassabränslen eller flytande biobränslen togs i drift.
 - VHG-utsläppsminskning av biodrivmedlet, det flytande biobränslet eller biomassabränslet, om tillämpligt (se kapitel 5 om tillämpligheten av VHG-utsläppsminskning)
 - Tillverkare eller distributörer av biodrivmedel och flytande biobränslen anmäler utsläppsminskningen beräknad fram till tidpunkten för överlåtelsen av bränslepartiet.
 - Användaren av biomassabränslen eller flytande biobränslen anmäler den utsläppsminskning som beräknats för el, värme eller kyla som producerats av bränslet i fråga.
 - Till vilken del påvisandet av hållbarheten grundar sig på ett frivilligt system som godkänts av kommissionen/ett nationellt hållbarhetssystem som godkänts av Energimyndigheten/ett hållbarhetsintyg som beviljats med stöd av ett nationellt hållbarhetssystem som godkänts av Energimyndigheten/ett hållbarhetsintyg som beviljats med stöd av ett frivilligt system som godkänts av kommissionen.
 - Uppgift om typen av stödsystemet, om stöd har beviljats för produktionen av bränslepartiet
2. Uppgifter om **råvarorna** i partierna med biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen:
- Specificerade råvaror som används vid produktion av biodrivmedlet, det flytande biobränslet eller biomassabränslet. Om bränslet består av mer än en råvara, ska uppgifterna om råvaror rapporteras separat.

- Råvarumängd
- Råvarans ursprungsland
- Råvaruleverantör
- Område där råvaran produceras/anskaffas
- Specificera de Energimyndighetens beslut där råvaran har definierats som avfall, rest-produkt, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin
- Är råvarans produktionsområde ett NUTS 2-område

Råvarumängderna ska anmälas i en ändamålsenlig enhet beroende på råvara. Vid behov kan Energimyndigheten kontaktas i denna fråga.

3. Uppgifter om el, värme eller kyla som producerats från biomassabränslen och flytande biobränslen:

- Mängden producerad el, värme och kyla (MJ)

Mängden energi som matats in i elnätet eller elenergi som i övrigt omfattas av punktskatt. Nettovärme eller -kyla som matats in i fjärrvärmenätet. Om värme produceras även för andra användningsobjekt än fjärrvärmenätet, kan man för att bestämma mängden värme använda begreppet nyttiggjord värme, det vill säga värme som produceras för att tillgodose en ekonomiskt försvarbar värmeefterfrågan på värme eller kyla.

4. En kopia av kontrollörens granskningsrapport, om det gäller ett nationellt system som godkänts av Energimyndigheten.

9.3.3 Formen av rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna

Rapporten ska lämnas in i form av en Excel-tabell. Bladet på vilket rapporten ska sammanställas ska utformas enligt Energimyndighetens mall³⁹. En verksamhetsutövare kan för att rapportera

³⁹ Tillgänglig på Energimyndighetens webbplats på <https://energiavirasto.fi/asiointi>

uppgifter även använda en egen Excel-tabell – det väsentliga är att uppgifterna i tabellen sammanställs enligt Energimyndighetens anvisning och mall. Tabellen får inte låsas eller skyddas med lösenord, utan de begärda uppgifterna ska kunna kopieras från tabellen.

I Energimyndighetens Excel-mall har man övergripande tillämpat en tabell som överensstämmer med lagen om punktskatt på flytande bränslen, även om alla bränslen enligt tabellen inte innehåller biokomponenter. Energimyndigheten betonar att om en verksamhetsutövare använder en egen tabell, bör uppgifterna sammanställas enligt skattetabellen, på det sätt som framgår av mallen.

9.3.4 Offentligheten av de rapporterade uppgifterna

Energimyndigheten iakttar i sin verksamhet lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, nedan "offentlighetslagen"). Även när det gäller uppgifter som rapporteras i rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna iakttar Energimyndigheten bestämmelserna i offentlighetslagen. I princip är alla uppgifter som lämnats till Energimyndigheten offentliga. Undantag till denna offentlighetsprincip utgör uppgifter som kan anses vara sekretessbelagda med stöd av 24 § i offentlighetslagen.

Ifall en verksamhetsutövare anser att en uppgift som rapporteras är en uppgift belagd med sekretess enligt offentlighetslagen, ska verksamhetsutövaren lämna en begäran om sekretessbeläggning av uppgiften jämte motiveringar till Energimyndigheten. **Som motivering räcker det inte enbart en hänvisning till offentlighetslagen.**

9.4 Energimyndighetens övriga tillsynsmetoder

9.4.1 Verksamhetsutövarens anmälningsskyldighet och Energimyndighetens rätt att få uppgifter

En verksamhetsutövare är skyldig att utan dröjsmål anmäla följande omständigheter till Energimyndigheten⁴⁰:

- varaktiga förändringar i förutsättningarna för godkännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem eller i grunderna för en bestämmelse i beslutet om godkännande

⁴⁰ Hållbarhetslagen 22 §

- de korrigerande åtgärder som krävs enligt utlåtandet i kontrollörens granskningsrapport
- sådana med tanke på hållbarhetssystemet väsentliga ändringar som gäller verksamhetsutövaren eller verksamhetsutövarens organisation
- avbrott som pågår längre än ett år i produktionen, framställningen, importen, frisläppandet för konsumtion eller användningen av i hållbarhetssystemet avsedda biodrivmedel, flytande biobränslen eller råvaror eller bränslen som innehåller sådana.

Energimyndigheten har även rätt att av verksamhetsutövarna få de uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av lagen.⁴¹

Energimyndigheten övervakar även verksamheten av certifieringsorgan för frivilliga system.

Dessutom har Energimyndigheten trots sekretessbestämmelserna rätt att av övriga myndigheter och andra som utför offentliga förvaltningsuppgifter för tillsynen över efterlevnaden av lagen få nödvändiga uppgifter om sådana omständigheter som gäller en verksamhetsutövare och som är av väsentlig betydelse för bedömningen av förutsättningarna för att godkänna och för godkännandet av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem och för bedömningen av den information som lämnats i rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna⁴².

Väsentligt med tanke på rätten att få uppgifter är att Energimyndigheten har möjlighet att få en korrekt och tillräcklig bild av efterlevnaden av bestämmelserna i lagen och föreskrifterna i Energimyndighetens beslut. Energimyndigheten kan vid behov ålägga aktörerna att lämna de nödvändiga uppgifterna.

9.4.2 Energimyndighetens metoder för att ingripa i missförhållanden

Energimyndigheten har befogenhet att få tillträde till lokaler och områden som verksamhetsutövaren besitter eller där biodrivmedel, flytande biobränslen eller råvaror produceras eller framställs enligt hållbarhetskriterierna, om detta behövs för tillsynen enligt lagen, samt att göra inspektioner där och vidta andra åtgärder som föranleds av tillsynen⁴³.

⁴¹ Hållbarhetslagen 32 § 1 mom.

⁴² Hållbarhetslagen 32 § 2 mom.

⁴³ Hållbarhetslagen 34 §

Om verksamhetsutövaren bryter mot vad som föreskrivs i hållbarhetslagen eller mot vad som föreskrivs eller bestäms med stöd av den, kan Energimyndigheten med stöd av 35 § 1 mom. i hållbarhetslagen:

- förbjuda verksamhetsutövaren att fortsätta tillämpa eller upprepa det förfarande genom vilket bestämmelserna överträds
- förelägga verksamhetsutövaren att fullgöra sin skyldighet.

Ett förbud eller föreläggande kan förenas med åtgärder enligt viteslagen.⁴⁴

Energimyndigheten kan återkalla ett beslut om godkännande av en verksamhetsutövares hållbarhetssystem, om

- det i ansökan eller någon bilaga till den har lämnats felaktiga eller bristfälliga uppgifter som i väsentlig grad har påverkat beslutet eller i övrigt har påverkat prövningen av ansökan
- verksamhetsutövares hållbarhetssystem inte längre uppfyller kraven i 12 § i lagen eller verksamhetsutövaren på ett väsentligt sätt har försummat eller överträtt en skyldighet eller en begränsning enligt denna lag eller en bestämmelse i beslutet om godkännande
- och trots anmärkningar och varningar inte har rättat till bristerna i verksamheten.⁴⁵

Återkallande av beslut om godkännande förutsätter en mycket exceptionell situation och det övervägs inte ens på ringa grunder.

Om Energimyndigheten upptäcker oegentligheter i efterlevnaden av lagen överväger det inom ramarna för de lagenliga metoderna och med iakttagande av principerna för god förvaltning vilka åtgärder som ska vidtas i ärendet. I egenskap av tillsynsmyndighet har Energimyndigheten inte bara rätt, utan även skyldighet, att ingripa i de oegentligheter som upptäcks. I enlighet med det som nämns ovan börjar Energimyndigheten utreda den eventuella oegentligheten genom att först be verksamhetsutövaren om en utredning i ärendet.

⁴⁴ Hållbarhetslagen 35 § 2 mom.

⁴⁵ Hållbarhetslagen 18 § 1 mom. 2 punkten

10 Ändring av hållbarhetssystemet

10.1 Ändring av beslut om godkännande

Enligt 17 § i hållbarhetslagen kan Energimyndigheten på ansökan av verksamhetsutövaren ändra beslutet om godkännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem, om det har skett en sådan förändring i hållbarhetssystemet som ska anses vara varaktig.

I enlighet med regeringens proposition för hållbarhetslagen kan grunden för ändring av beslutet om godkännande till exempel vara att hållbarhetssystemet har utvidgats områdesmässigt eller till att omfatta nya råvaror, att de förfaranden som iakttas i påvisandet av förenligheten med hållbarhetskriterierna har ändrats eller att en ändring har gjorts i fråga om massbalansen.

På grundval av lagen och dess motiveringar har Energimyndigheten dragit upp riktlinjer, enligt vilka en ansökan om ändring ska göras för väsentliga och varaktiga ändringar. I regel ska verksamhetsutövaren själv bedöma huruvida ändringen är i sådan grad väsentlig att den förutsätter en ansökan om ändring. Även kontrollören kan i samband med den årliga granskningen ta ställning till huruvida det i systemet skett sådana väsentliga ändringar som förutsätter en ansökan om ändring.

Ansökan om ändring ska göras i till exempel följande fall:

- Hållbarhetssystemet utvidgas att omfatta nya råvaror.
- Hållbarhetssystemet utvidgas att omfatta en ny produktionsanläggning.
- De centrala förfarandena inom hållbarhetssystemet ändras på ett varaktigt och väsentligt sätt.
- En varaktig och väsentlig ändring av massbalansen.
- En annan väsentlig och varaktig ändring i förutsättningarna för att hållbarhetssystemet ska godkännas.

I enlighet med hållbarhetslagen ska verksamhetsutövaren utan dröjsmål anmäla till Energimyndigheten

- varaktiga förändringar i förutsättningarna för godkännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem eller i grunderna för en bestämmelse i beslutet om godkännande

- de korrigerande åtgärder som krävs enligt utlåtandet i kontrollörens granskningsrapport
- sådana med tanke på hållbarhetssystemet väsentliga ändringar som gäller verksamhetsutövaren eller verksamhetsutövarens organisation
- avbrott som pågår längre än ett år i produktionen, framställningen, importen, frisläpandet för konsumtion eller användningen av i hållbarhetssystemet avsedda biodrivmedel, flytande biobränslen eller råvaror eller bränslen som innehåller sådana.

Energimyndigheten kan även på grundval av dessa anmälningar på tjänstens vägnar förordna verksamhetsutövaren att göra en ansökan om ändring.

Ändringarna behandlas alltid från fall till fall. Ifall verksamhetsutövaren är osäker huruvida en ändring i hållbarhetssystemet är i sådan grad väsentlig att den förutsätter en ändring av hållbarhetssystemet, ska verksamhetsutövaren kontakta Energimyndigheten om saken.

Ansökan om ändring görs på en för detta ändamål avsedd blankett (LOMAKE – Toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmän muutos) (Ändring av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem) eller via KEKRI-systemet. På blanketten ska beskrivas de omständigheter som förändras i förhållande till den ursprungliga ansökan om godkännande.

Till ansökan ska fogas ett utlåtande av kontrollören om hållbarhetssystemets överensstämmelse med kraven till den del det behövs med anledning av de ändringar som gjorts.

Ansökan om ändring handläggs enligt samma förfaranden som ansökan om godkännande av hållbarhetssystemet. Beslutet om ändring av ett godkännandebeslut gäller enligt den giltighetstid som angetts i godkännandebeslutet enligt 14 § i hållbarhetslagen.

10.2 Ändring av bestämmelse i beslutet om godkännande

Energimyndigheten kan ändra en bestämmelse i beslutet om godkännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem, om det sker sådana förändringar i någon av grunderna för bestämmelsen som ska anses vara varaktiga. I enlighet med motiveringarna till hållbarhetslagen kan det finnas anledning att ändra en bestämmelse till exempel då förfarandena som ska följas vid påvisande av förenlighet med hållbarhetskriterierna eller vid tillämpning av massbalansen måste justeras på grundval av Europeiska kommissionens tolkningar.

Det vill säga Energimyndigheten kan på tjänstens vägnar ändra en bestämmelse i godkännandedebeslutet och behöver inte en ansökan av verksamhetsutövaren.

11 Överföring av beslutet om godkännande

Om en verksamhetsutövers hållbarhetssystem i dess helhet överförs på en ny verksamhetsutövare, ska Energimyndigheten enligt 19 § i hållbarhetslagen överföra beslutet om godkännande på den nya verksamhetsutövaren. För överföringen ska verksamhetsutövaren då skriftligt underrätta Energimarknadsverket om att hållbarhetssystemet överförs och lämna de uppgifter som behövs om övertagaren samt dennes samtycke till överföringen.

Övertagaren ska svara för verksamhetsutövers skyldigheter enligt denna lag och har rätt att utfärda hållbarhetsintyg med stöd av 23 § från och med den dag då beslutet om godkännande överfördes. Om orsaken till överföringen är en fusion, svarar övertagaren för skyldigheterna enligt denna lag och har rätt att utfärda hållbarhetsintyg med stöd av 23 § från den dag då fusionen verkställs. I annat fall ska övertagaren svara för verksamhetsutövers skyldigheter enligt hållbarhetslagen och har rätt att utfärda hållbarhetsintyg med stöd av 23 § i lagen från och med den dag då beslutet om godkännande överfördes.

Tillsviðare kan endast verksamhetsutövare som använder biomassaþränslen inleda ansökan om överföring i KEKRI-tjänsten.

I ärenden som gäller annat än överföring av tillgångar, fusioner eller uppdelning ber vi er kontakta Energimyndigheten.

Verksamhetsutövaren ska lämna en skriftlig anmälan om datum för och orsaken till överföringen av hållbarhetssystemets förvaltning. Den fritt formulerade anmälningen skickas till adressen kirjaamo@energiavirasto.fi. Den skriftliga anmälningen ska vara undertecknad av en sådan person eller sådana personer som har verksamhetsutövers firmateckningsrätt.

Utöver anmälan ska verksamhetsutövaren, dvs. överföraren, lämna in följande handlingar:

1. Undertecknat köpebrev, överlåtelseavtal eller motsvarande dokument på vilket överföringen bygger på
2. Verkställighetspromemoria (closing memorandum) eller annan motsvarande handling med vilken köpet bekräftas som genomfört.
3. Övertagarens skriftliga samtycke till överföringen av hållbarhetssystemet. Samtycket ska undertecknas av en person eller personer med övertagarens firmateckningsrätt.

Förutom ovan nämnda dokument kan Energimyndigheten även be om andra handlingar om det för utredning av ärendet är nödvändigt.

I anmälan ska man även ta ställning till huruvida dokument som anknyter till överföringen innehåller sekretessbelagda uppgifter enligt 24 § lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). De sekretessbelagda uppgifterna ska specificeras med motivation varför och med stöd av vilket lagrum uppgifterna ska beläggas med sekretess. Dessutom ska man lämna in en version av dokumenten där den information som anses ska vara sekretessbelagd har täckts över eller tagits bort.

12 Förlängning av hållbarhetssystemet

Hållbarhetssystemet som godkänts av Energimyndigheten gäller i fem år. Enligt 15 § 2 mom. i hållbarhetslagen kan giltighetstiden för ett beslut om godkännande förlängas med fem år i sänder. En förutsättning för att giltighetstiden ska förlängas är att verksamhetsutövaren har fullgjort de skyldigheter som föreskrivs i denna lag och har följt bestämmelserna i beslutet om godkännande.

På Energimyndighetens webbplats finns blanketten [LOMAKE – Toiminnanharjoittajan kes-tävyysjärjestelmän jatkoaikahakemus](#) (Ansökan om förlängning av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem), med vilken verksamhetsutövaren hos Energimyndigheten kan ansöka om en förlängning av giltighetstiden för beslutet om godkännande. Ansökan ska lämnas till Energimyn-digheten senast **tre månader innan** giltighetstiden för beslutet om godkännande går ut.

Om förlängning för hållbarhetssystemet inte ansöks, upphör beslutet om godkännande att gälla den sista giltighetsdagen enligt beslutet om godkännande. Därefter kan verksamhetsutövaren inte påvisa hållbarheten av de biodrivmedel, flytande bibränslen och biomassabränslen som verksamhetsutövaren använder.

BILAGA 1. Frågor för ansökan om godkännande av hållbarhetssystem för anläggningar som producerar el, värme eller kyla av biomas-sabränslen

Frågor för ansökan om godkännande av hållbarhetssystem	
Basuppgifter om ansökan och hållbarhetssystemet	
Information om ansökan	
Diarienummer	Ansökan tilldelas ett diarienummer i anslutning till handläggningen.
Datum för anhängiggörande	Ansökan blir anhängig vid Energimyndigheten då den har skrivits under elektroniskt och skickats till Energimyndigheten.
Information om verksamhetsutövaren	
Företagets namn	
FO-nummer	
Hemort	
Adressuppgifter	
Officiell adress	
Postnummer	
Postanstalt	
På vilka grunder är företaget en yrkesutövare enligt hållbarhetslagen?	Se kapitel 2 i Anvisningar om hållbarhetskriterierna för verksamhetsutövare.
Hållbarhetssystemets uppgifter	
Hållbarhetssystemets namn	
Anläggning	
Anläggningsspecifika uppgifter och krav	
Basuppgifter om anläggningen	
Beskrivning av anläggningen och anläggningens energiproduktion	Ge en allmän beskrivning av den anläggning som använder biomassabränslen och/eller flytande biobränslen i produktion av el, uppvärmningsenergi eller kylenergi som ska inkluderas i hållbarhetssystemet. Med anläggning avses i detta sammanhang en eller flera energiproducerande enheter som är belägna på samma anläggningsområde samt andra funktioner i nära anslutning till deras verksamhet
Typ av anläggning	1. Anläggning som använder fast biomassa 2. Anläggning som använder gasformigt biomassa 3. Annan anläggning
Precisera ditt svar	Om du valde "Annan" som typ av anläggning, precisera ditt svar.
Sammanlagd tillförd effekt	

Omfattas anläggningen av utsläppshandel?	JA/NEJ Om det är fråga om en anläggning som omfattas av utsläppshandel, välj "ja".
Specificera den anläggning som omfattas av utsläppshandeln	Specificera den anläggning som omfattas av utsläppshandeln, t.ex. ange anläggningens namn, dnr för gällande utsläppstillstånd, osv.
Enheter	
Lägg till energiproducerande enhet	Ange uppgifter om alla energiproducerande enheter på samma anläggningsområde med en nominell värmeeffekt på minst 3 MW i fråga om en anläggning som använder fasta biomassabränslen och minst 0,3 MW i fråga om en anläggning som använder gasformiga biomassabränslen.
Enhetsnamn	
Enhetsnamn	Ge den energiproducerande enheten ett beskrivande namn. Till exempel "Panna P1".
Nominell värmeeffekt för enheten (MW)	Ange den nominella värmeeffekten (MW) för den enhet som producerar el, värme eller kyla.
Beskrivning av enheten	Ge en kortfattad allmän beskrivning av den energiproducerande enheten och dess roll i anläggningens energiproduktionsprocesser.
Anläggningens sammanlagda tillförda effekt (MW)	Ange den sammanlagda tillförda effekten (MW) för den anläggning som producerar el, värme eller kyla. Med sammanlagd tillförd effekt avses anläggningens sammanlagda tillförda effekt.
Anläggningens driftstart	
Välj anläggningens driftstart	1. Före 1.1.2021 2. Mellan 1.1.2021 och 31.12.2025 3. 1.1.2026 eller senare En anläggning anses vara i drift så snart det har förekommit fysisk produktion av biodrivmedel, biogas som konsumeras inom transportsektorn eller flytande biobränslen eller fysisk produktion av uppvärmnings- och kylenergi eller el från biomassabränslen.
Mer information om driftstarten	Ge mer information om driftstarten.
El, värme och kyla	
Energiproduktionens slutprodukter	1. El 2. Värme 3. Kyla 4. Annan

	Välj vilka energislutprodukter anläggningen producerar. Du kan välja flera alternativ genom att samtidigt hålla Ctrl-knappen nedtryckt.
Precisera ditt svar	Om du valde "Annat" som slutprodukten för energiproduktionen, precisera ditt svar.
Förfaranden för fastställande av producerad energi	Beskriv kort de förfaranden som används för att fastställa mängden energi (el, värme och kyla) som produceras från biomassabränslen eller flytande biobränslen. Du kan i beskrivningen även hänvisa till andra förfaranden som myndigheterna har godkänt.

Krav på producerad el

Är det fråga om en anläggning som producerar el med en sammanlagd tillförd effekt på minst 50 MW där driften har inletts eller som konverterats till en anläggning som utnyttjar biomassabränslen efter den 25 december 2021?	1. Nej 2. Ja, 50–100 MW 3. Ja, över 100 MW
Övriga krav gällande el som produceras från biomassabränslen (6 a §)	Tillämpas det i produktionen högeffektiv kraftvärmeteknik, avskiljning och lagring av koldioxid eller uppfyller produktionen de verkningsgrader som fastställts i kommissionens genomförandebeslut (EU) 2017/1442 i enlighet med direktivet 2010/75/EU?

Metoder för fastställande av biomassabränslen och flytande biobränslen

Metoden för fastställande av mängden biomassabränslen eller flytande biobränslen	Beskriv kort de metoder som används för att fastställa mängden av biomassabränslen eller flytande biobränslen (massa, volym, energiinnehåll). Du kan i beskrivningen även hänvisa till andra förfaranden som myndigheterna har godkänt, såsom metoder för fastställande av bränslen enligt en godkänd övervakningsplan.
--	---

Massbalans

Beskrivning av massbalansen	Ge en allmän beskrivning av den tillämpade massbalansen. I massbalansen bokförs uppgifter om partier flytande biobränslen, biomassabränslen eller råvaror med avvikande hållbarhetsegenskaper som tas från eller tillförs blandningen. Hållbarhetsegenskaperna hos och mängderna av de partier som tas från eller tillförs blandningen ska motsvara varandra. Massbalansen ska även kunna användas för att följa mängden el, värme och kyla som producerats från partier flytande biobränslen och biomassabränslen. Ifall massbalansen är permanent över tid, får det inte vid någon tidpunkt uppstå en situation där mer hållbart material har tagits ut från blandningen än vad som har lagts till. Ifall massbalansen inte är permanent, ska den
-----------------------------	---

	preciseras regelbundet och den får inte vara negativ vid tidpunkten för preciseringen. Denna tidsperiod kan variera från tre månader till ett år beroende på längden på råvarukedjan och mängden råvara som ska hanteras.
Beskrivning av produktionskedjan för biomassabränslen och/eller flytande biobränslen	Ge en beskrivning av de produktionskedjor för biomassabränslen och flytande biobränslen som används i anläggningen och hur information om hållbarhetsegen-skaper rör sig mellan olika led av kedjan. Produktionskedjan ska alltid utsträcka sig från råvaruproduktion ända till användning av biomassabränsle eller biodrivmedel som producerats från råvaran i energiproduktionen.
Beräkning av växthusgasutsläpp	
Är det fråga om en anläggning som omfattas av kriteriet om minskade växthusgasutsläpp?	JA/NEJ Svara ja om anläggningen har inlett sin verksamhet den 1 januari 2021 eller senare och/eller om anläggningen använder flytande biobränslen som omfattas av detta hållbarhetssystem i energiproduktionen. En anläggning anses vara i drift så snart det har förekommit fysisk produktion av biodrivmedel, biogas som konsumeras inom transportsektorn eller flytande biobränslen eller fysisk produktion av uppvärmnings- och kylenergi eller el från biomassabränslen.
Allmän beskrivning av beräkningen av växthusgasutsläpp	Ge en allmän beskrivning av beräkningen av minskningen av växthusgasutsläpp.
Råvaror	
Råvaror som omfattas av hållbarhetssystemet	
Råvaror	
Lägg till ny	
Råvara	
Råvarans namn	Ge ett namn för råvaran. Med råvara avses biomassa som används i produktion eller tillverkning av flytande biobränslen eller biomassabränslen.
Allmän beskrivning av råvaran	Beskriv kort vilken råvara det är fråga om.
Typ av råvara	Välj en typ som beskriver råvarans hållbarhetsegen-skaper.
	- avfall eller restprodukt från skogsbruk - annan skogsbiomassa - avfall eller restprodukt som härstammar från jordbruksmark

	4. annat avfall eller restprodukt som härstammar från jordbruk 5. annan agrobiomassa 6. annat avfall och andra restprodukter än avfall och restprodukter som härstammar från jordbruk, vattenbruk, fiske och skogsbruk 7. annan än någon ovan nämnd råvara
Ursprung av skogsbiomassa	Välj i listan de länder eller områden där den ifrågavarande skogsbiomassan anskaffas. Välj i listan det ursprungsland eller -område som redan lagts till eller läggs till nytt. Du kan välja flera genom att samtidigt hålla Ctrl-knappen nedtryckt.
På vilka grunder är det fråga om avfall eller restprodukt?	Motivera varför råvaran ska anses vara avfall eller restprodukt enligt 4 § punkt 1), 2) eller 3) i hållbarhetslagen. Motiveringen bör innehålla en beskrivning på den process varigenom råvaran uppstår samt eventuella andra användningsändamål av råvaran.
Biologisk mångfald, ändrad markanvändning och dränering av torvmarker	Beskriv i fältet de metoder som visar att jordbruksbiomassan inte härrör från: - vissa biologiskt rika områden; - ett område som i januari 2008 eller senare men inte längre är våtmark, ett kontinuerligt beskogat område, eller skog vars krontak täcker 10–30 procent av ytan, eller - torvmark som tidigare varit odikad och som dränerats i januari 2008 eller senare.
Välj bränsleklass för biomassabränslet eller flytande biobränslet för rapportering av den aktuella råvaran.	Välj minst en bränsleklass. Du kan också välja flera genom att samtidigt hålla Ctrl-knappen nedtryckt. Om råvaran har bearbetats till bränsle (såsom pellets eller biogas), ange bränslet i fråga. Om råvaran bränns oförändrad, välj den bränsleklass som är mest naturlig för rapportering av användning av råvaran som bränsle. Till exempel om verksamhetsutövaren omfattas av utsläppshandeln, bör de råvaror som ingår i hållbarhetssystemet och tillhörande bränslen motsvara de bränslen som verksamhetsutövaren rapporterar i utsläppsrapporten som nollutsläpp.
Beskriv närmare vilket slags bränsle det är fråga om.	Om du valde "Annat blandat bränsle" eller "Annat bränsle", precisera ditt svar.
Ursprung	
Ursprungsländer och -områden för skogsbiomassan	
Ursprungsland	Välj ursprungslandet för skogsbiomassan i listan.

Uppfyllande av hållbarhetskriterier	Välj det alternativ som motsvarar ursprungslandets förutsättningar att uppfylla hållbarhetskriterierna enligt 10 § och 10 a § i hållbarhetslagen. 1. Kriterierna uppfylls på landsnivå 2. Kriterierna uppfylls dels på landsnivå, dels krävs granskning per ursprungsområde 3. Landet uppfyller inte kriterierna, granskning per ursprungsområde krävs
Ursprungsområdets namn	Om hållbarheten av skogsbiomassan granskas delvis eller helt på ursprungsområdets nivå, ange namnet på ursprungsområdet i fråga i fältet.
Beskrivning av ursprungsförfaranden	Beskriv de förfaranden som verksamhetsutövaren använder för att säkerställa tillförlitligheten av råvarans ursprung och ursprungsuppgifter.
Kriterier gällande skogsbiomassa	Beskriv hur ursprungslandets nationella lagar eller lagar under den nationella nivån samt tillgängliga övervaknings- och genomförandesystem säkerställer att följande kriterier uppfylls: 1) lagenlighet av avverkningar; 2) återplantering på avverkade områden; 3) skydd av områden avsedda för naturskyddsändamål; 4) bevarande av markkvaliteten och biologisk mångfald i anslutning till avverkning; och 5) bibehållande och förbättring av skogens produktionskapacitet på lång sikt. Om det inte finns bevis för uppfyllande av en del av eller alla ovannämnda kriterier på landsnivå, beskriv hur de förvaltningssystem som används inom ursprungsområdet säkerställer att ursprungsområdet uppfyller kriterierna. Kraven gällande skogsbiomassa enligt 10 a § i hållbarhetslagen anses vara uppfyllda på landsnivå, om staten eller den regionala organisationen för ekonomisk integration 1) är part i Parisavtalet (FördrS 76/2016) till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar, och 2) har lagt fram ett nationellt fastställt bidrag för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (FördrS 61/1994), eller 3) tillämpar nationell lagstiftning för att bevara och stärka kollager och kolsänkor i avverkningsområdet. Om det inte finns bevis för att de ovannämnda kraven uppfylls, ska det då visas att det inom ursprungsområdet finns förvaltningssystem genom vilka man säkerställer att kollager och kolsänkor i skogen bibehålls eller förbättras på lång sikt.
Beskrivning av kravöverensstämmelse gällande markanvändning, ändrad markanvändning och skogsbruk	
Biomassabränslen och flytande biobränslen	
Biomassabränslen och flytande biobränslen som ingår i hållbarhetssystemet och deras råvaror	
Tabellen innehåller en sammanfattning över de biomassabränslen, flytande biobränslen, deras råvaror samt ursprungsländer och -områden för skogsbiomassa som ingår i	

hållbarhetssystemet. Observera att tabellen inte kan redigeras på denna flik. Tabellen uppdateras på basis av ändringar som verksamhetsutövaren gör på fliken "Råvaror".

Krav

Övriga krav på hållbarhetssystemet

Organisatoriska metoder för säkerställande av hållbarhet

Organisationsstrukturen och skyldigheter av den verksamhet som hållbarhetssystemet omfattar

Beskriv kort organisationens struktur och dess hållbarhetsmål samt ledningens ansvarsområden och behörighet i fråga om hållbarheten av biomassabränslen, flytande biobränslen och deras råvaror.

Processer, kvalitetskontroll och utveckling som gäller hållbarhetssystemet

Beskriv kort processerna och rutinerna i anslutning till biomassabränslen, flytande biobränslen och deras råvaror samt metoderna och andra systematiska åtgärder för kvalitetskontroll och kvalitetssäkring. Räkna upp och ge en kort beskrivning av inspektioner och tester utförda av interna och externa aktörer samt hur ofta de utförs. Beskriv även metoder med vilka verksamhetens effektivitet övervakas och utvecklas.

Riskhantering

Identifiering av risker

Bedöm vilka risker som hållbarhetssystemet och den verksamhet som omfattas av systemet medför.

Riskbedömning

Bedöm betydelsen av de ovan nämnda riskerna på hållbarhetssystemets tillförlitlighet, korrekthet och skydd mot bedrägerier.

Åtgärder för riskhantering

Beskriv de åtgärder och metoder som används för att minska och förebygga ovannämnda risker.

Övervaknings- eller förvaltningsplaner för att hantera påverkan på jordmånens beskaffenhet och markens kolförråd

Omfattar hållbarhetssystemet råvaror som avses vara avfall och restprodukter som härstammar från jordbruksmark?

JA/NEJ

Svara ja, om hållbarhetssystemet omfattar minst en råvara som anses vara avfall och restprodukter som härstammar från jordbruksmark.

Beskrivning av verksamhetsutövarens övervaknings- och förvaltningsplaner

I fråga om flytande biobränslen och biomassabränslen som framställts av avfall och restprodukter som härstammar från jordbruksmark ska verksamhetsutövaren använda övervaknings- och förvaltningsplaner för hantering av påverkan på jordmånens beskaffenhet och markens kolförråd.

Övergångsbestämmelse och påvisande av hållbarhet

Har verksamhetsutövaren ändamålsenliga metoder för att påvisa hållbarheten från och med den 1 januari 2021 eller

Enligt 2 mom. i övergångsbestämmelsen i hållbarhetslagen kan verksamhetsutövaren trots 23 § i lagen redan innan inlämnandet av en ansökan om godkännande enligt

eventuellt redan dessförinnan för att kunna tillämpa övergångsbestämmelsen?

13 § eller en ändringsansökan enligt 17 § påvisa hållbarheten hos partier med biomassabränsle och råvaror som har producerats, framställts eller använts under år 2021, om verksamhetsutövaren kan visa att den har tillämpat lämpliga förfaranden för att säkerställa att hållbarhetskriterierna är uppfyllda och att partiet har redovisats i massbalansen på ett tillförlitligt sätt. Verksamhetsutövaren har dock kunnat förvärva eller importera ovan avsedda partier med biomassabränslen eller råvaror redan före 2021.

Beskriv de metoder som verksamhetsutövaren använder för att uppfylla kraven för tillämpning av övergångsbestämmelsen.

Innan de metoder som fastställs i samband med godkännande av hållbarhetssystemet börjar tillämpas, kan som lämpliga metoder för skogsbiomassans del betraktas exempelvis administration och förvaring av uppgifter som visar partiets storlek och om partiets ursprungsland är Finland. Vid insamling av dessa uppgifter kan man utnyttja till exempel uppgifter som erhålls via det system för produktionsstöd som betalas för el producerad från skogsflis, eller andra uppgifter av vilka partiets ursprung och storlek framgår. Motsvarande metoder ska tillämpas även för den utländska skogsbiomassans del.

Bilagor och ytterligare information

Ansökans offentlighet

Innehåller ansökningsformuläret sekretessbelagda uppgifter?

JA/NEJ

Ansökan om godkännande är en offentlig handling i regel. Ifall ansökningsformuläret innehåller uppgifter som ni anser är sekretessbelagda, ber vi er att i första hand ta bort dessa uppgifter i ansökningsformuläret, svara "Nej" på denna fråga och överför de uppgifter som ni anser är sekretessbelagda till ett separat dokument. Bilagan som ni anser är sekretessbelagd ska bifogas till ansökningen i punkten "Bilagor och bilagornas offentlighet". Om det inte är möjligt att ta bort en uppgift som ni anser är sekretessbelagd i formuläret, ber vi att ni svarar "Ja" på denna fråga och meddelar vilka punkter som ni anser ska vara sekretessbelagda jämte motiveringar.

Ange sekretessgrund

Välj sekretessgrund

1. Offentlighetslagen 24 § 1 mom. Företags- eller yrkeshemlighet enligt 20 punkten
2. Annan grund

Ange de sekretessbelagda punkterna och motivera sekretessen

Bilagor och bilagornas offentlighet

Lägg till ny bilaga

Bilaga	Lägg till bilaga. Ge bilagan ett namn som beskriver dess innehåll och offentlighet. T.ex. Massbalans_offentlig och Massbalans_sekretessbelagd. Om ni anser att bilagan är sekretessbelagd, ska ni under rubriken "Ytterligare information" utöver offentlighetsinformationen närmare ange de sekretessbelagda punkterna i bilagan i fråga och motivera sekretessen. Genom att trycka på "Spara ofullbordad" eller "Granska bilagorna till ansökan" försvinner bilagan från ansökan och övergår till sidan "Uppgifter om ansökan". Klicka på knappen "Granska bilagorna till ansökan" för att se de bilagor du har lagt till. Du kan endast ta bort bilagorna på sidan "Uppgifter om ansökan". OBS! Kontrollera att bilagorna är korrekta innan ansökan skickas in. Det är inte möjligt att ta bort en bilaga efter att bilagan en gång har skickats till Energimyndigheten.
Innehåller bilagan sekretessbelagda uppgifter?	Om dokumenten innehåller information som ni anser är sekretessbelagd, markera detta tydligt i dokumenten.
Välj sekretessgrund	Välj sekretessgrund. Ange i fältet "Ytterligare information" de sekretessbelagda punkterna och motivera sekretessen.
Tilläggsuppgifter	
Tilläggsuppgifter	
Valet av kontrollörsföretag	
Ansökan skickas för verifiering till det valda kontrollörsföretaget. Det valda kontrollörsföretaget ser ansökan om godkännande inklusive bilagorna för hållbarhetssystemet och i fortsättningen även beslutet i ärendet.	
Välj kontrollörsföretag	
Elektronisk delgivning	
Jag samtycker till elektronisk delgivning av beslut (till kontaktpersonens e-postadress)	JA/NEJ
Underskrift	
Undertecknarens namn	Uppgiften överförs till formuläret automatiskt efter att ansökan har skickats till Energimyndigheten.
Tidpunkt för underskriften	Uppgiften överförs till formuläret automatiskt efter att ansökan har skickats till Energimyndigheten.